

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ KOPEX S.A.**

sporządzone za okres
od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku

Katowice, Kwiecień 2012r.

SPIS TREŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzone na dzień 31.12.2011r.	3
Skonsolidowany jednostkowy rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzony za okres od 01.01.2011r. do 31.12.2011r.	4
Sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzone za okres od 01.01.2011r. do 31.12.2011r.	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzone za okres od 01.01.2011r. do 31.12.2011r.	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzone za okres od 01.01.2011r. do 31.12.2011r.	7
1. Informacje ogólne	8
2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	8
3. Podmiot dokonujący badania sprawozdania finansowego	9
4. Podstawa sporządzenia sprawozdania	9
5.1. Wykaz jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. na 31.12.2011 r.	10
5.2. Spółki wchodzące w skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
5.3. Spółki wyłączone z konsolidacji w 2011 roku	11
6. Istotne zasady rachunkowości	11
6.1. Oświadczenie o zgodności	11
6.2. Przyjęte zasady rachunkowości	11
6.3. Opublikowane standardy i interpretacje, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2011 roku oraz ich wpływ na sprawozdanie finansowe	20
6.4. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie oraz nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską	20
7. Zarządzanie kapitałem	21
8. Polityka zarządzania ryzykiem finansowym i zabezpieczanie	22
9. Informacja o przeliczeniach wybranych danych finansowych	34
10. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzonego na dzień 31.12.2011r.	35
10.1. Wartości niematerialne	35
10.2. Zmiana stanu wartości firmy jednostek podporządkowanych	38
10.3. Rzeczowe aktywa trwałe	39
10.4. Nieruchomości inwestycyjne	42
10.5. Inwestycje rozliczane zgodnie z metodą praw własności	45
10.6. Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	47
10.7. Długoterminowe pozostałe należności	47
10.8. Należności leasingowe	48
10.9. Udzielone pożyczki długoterminowe	49
10.10. Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	49
10.11. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	50
10.12. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	53
10.13. Zapasy	53
10.14. Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług	54
10.15. Krótkoterminowe pozostałe należności	55
10.16. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz krótkoterminowych pozostałych należności	55
10.16. Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz krótkoterminowe pozostałe należności brutto (struktura walutowa)	56
10.17. Udzielone pożyczki krótkoterminowe	56
10.18. Zabezpieczające pochodne instrumenty finansowe	57
10.19. Krótkoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	58
10.20. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	59
10.21. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	59
10.22. Kapitał zakładowy	60
10.23. Kapitał zapasowy	60
10.24. Kapitał z aktualizacji wyceny	60
10.25. Pozostałe kapitały rezerwowe	61
10.26. Kapitał udziałów niekontrolujących	61
10.27. Kredyty i pożyczki długoterminowe	61
10.28. Długoterminowe pozostałe zobowiązania	64
10.29. Zobowiązania leasingowe	65
10.30. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	65
10.31. Długoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	68
10.32. Pozostałe długoterminowe rezerwy na zobowiązania	68
10.33. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	68
10.34. Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	69
10.35. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług	72
10.36. Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania	72
10.37. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (struktura walutowa)	72
10.38. Zabezpieczające pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania finansowe	73
10.39. Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	73
10.40. Zmiana stanu pozostałych rezerw krótkoterminowych	74
10.41. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	74
11. Noty objaśniające do skonsolidowanego jednostkowego rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzonego za okres od 01.01.2011r. do 31.12.2011r.	75
11.42. Przychody netto ze sprzedaży produktów	75
11.43. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	77
11.44. Koszty według rodzaju	78
11.45. Pozostałe przychody	79
11.46. Pozostałe koszty	80
11.47. Przychody finansowe	81
11.48. Koszty finansowe	82
11.49. Podatek dochodowy	83
11.50. Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	83
12. Aktywa i zobowiązania warunkowe	84
13. Sprawozdawczość według segmentów branżowych i geograficznych	85
14. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w danym okresie lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie	88

15.	Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres	88
16.	Informacje o przeciętnym zatrudnieniu	89
17.	Informacje o znaczących zdarzeniach	89
17.1.	Utrata współkontroli i kontroli jednostki	89
17.2.	Połączenie jednostek gospodarczych	89
17.3.	Przeniesienie własności akcji	90
17.4.	Zwiększenie kontroli w jednostkach zależnych	90
17.5.	Zmiana metody konsolidacji spółki	90
17.6.	Połączenie jednostek gospodarczych przeprowadzonych pomiędzy dniem bilansowym a dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	91
17.7.	Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nie uwzględnione w sprawozdaniu finansowym	91
18.	Transakcje z jednostkami powiązanymi	91
19.	Oświadczenie Zarządu Spółki KOPEX S.A.	92

**Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej KOPEX S.A.
sporządzone na dzień 31.12.2011 w tysiącach złotych**

Nota	A k t y w a	31.12.2011	31.12.2010
	Aktywa trwałe	2 344 963	2 066 414
1	Wartości niematerialne	82 758	52 729
2	Wartość firmy jednostek podporządkowanych	1 250 594	1 241 228
3	Rzeczowe aktywa trwałe	751 484	663 086
4	Nieruchomości inwestycyjne	22 896	1 559
5	Inwestycje rozliczane zgodnie z metodą praw własności	59 645	17 136
6	Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 516	1 520
7	Długoterminowe pozostałe należności	10 734	1 247
8	Długoterminowe należności leasingowe	83 361	15 469
9	Udzielone pożyczki długoterminowe	1 044	687
10	Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	6	5 541
11	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	74 580	63 694
12	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6 345	2 518
	Aktywa obrotowe	1 441 484	1 296 739
13	Zapasy	436 398	450 315
14,16	Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług	476 110	405 223
15,16	Krótkoterminowe pozostałe należności	118 443	74 908
8	Krótkoterminowe należności leasingowe	61 401	9 716
17	Udzielone pożyczki krótkoterminowe	58 013	83 949
	Należności dotyczące bieżącego podatku dochodowego	16 815	8 342
	Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
18	Pochodne instrumenty finansowe	1 655	1 362
19	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	510	
20	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	136 461	164 708
21	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	135 678	98 216
	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	1	883
	A k t y w a r a z e m	3 786 448	3 364 036
	P a s y w a		
	Kapitał własny	2 486 207	2 358 547
22	Kapitał zakładowy	74 333	74 333
22	Akcje własne	-2 979	-2 979
23	Kapitał zapasowy	2 156 633	2 105 432
24	Kapitał z aktualizacji wyceny	30 825	34 869
25	Pozostałe kapitały rezerwowe	67 188	55 409
	Różnice kursowe z przeliczenia	37 220	26 490
	Zyski zatrzymane	92 106	4 208
26	Kapitał udziałów niekontrolujących	30 881	60 785
	Zobowiązania długoterminowe	273 520	119 886
27	Kredyty i pożyczki długoterminowe	129 997	34 767
28	Długoterminowe pozostałe zobowiązania	12 120	21 633
29	Długoterminowe zobowiązania leasingowe	69 397	17 829
30	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	40 012	26 351
31	Długoterminowa rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych	14 308	15 413
32	Pozostałe długoterminowe rezerwy na zobowiązania	5 104	1 631
33	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 582	2 262
	Zobowiązania krótkoterminowe	1 026 721	885 603
34	Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	521 669	513 152
35,37	Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług	276 482	194 645
36,37	Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania	123 211	102 786
29	Krótkoterminowe zobowiązania leasingowe	22 143	10 059
	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	10 513	6 786
38	Pochodne instrumenty finansowe	6 931	3 028
	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		
39	Krótkoterminowa rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych	8 126	5 811
40	Pozostałe krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	13 712	18 180
41	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	43 934	31 156
	P a s y w a r a z e m	3 786 448	3 364 036
	Wartość księgowa	2 486 207	2 358 547
	Liczba akcji	74 056 038	74 056 038
	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	33,57	31,85

**Skonsolidowany jednostkowy rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej KOPEX S.A.
sporządzony za okres od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 w tysiącach złotych**

	od 01.01.2011 do 31.12.2011	od 01.01.2010 do 31.12.2010
Nota Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	2 125 767	2 134 176
42 Przychody netto ze sprzedaży produktów	1 535 121	1 257 097
43 Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	590 646	877 079
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	1 727 218	1 813 400
44 Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 150 599	947 701
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	576 619	865 699
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	398 549	320 776
45 Pozostałe przychody	46 396	38 382
44 Koszty sprzedaży	46 263	41 226
44 Koszty ogólnego zarządu	169 929	174 860
46 Pozostałe koszty	57 370	59 834
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	171 383	83 238
47 Przychody finansowe, w tym:	43 742	28 595
Dywidendy i udziały w zyskach		
Odsetki	18 019	11 414
Przychody ze sprzedaży inwestycji	4 444	1 493
Aktualizacja wartości inwestycji	2 712	8 905
Różnice kursowe	14 193	
Inne	4 374	6 783
48 Koszty finansowe, w tym:	60 330	66 464
Odsetki	40 337	32 518
Wartość sprzedaży inwestycji	4 174	1 059
Aktualizacja wartości inwestycji		137
Różnice kursowe		21 786
Inne	15 819	10 964
Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	-1 491	
Utrata kontroli nad spółką zależną	24 619	-1 975
Zysk(strata) z rozliczenia przejęć wieloletowych		-835
Zysk (strata) brutto	177 923	42 559
49 Podatek dochodowy, w tym:	33 423	13 795
część bieżąca	38 312	28 898
część odroczone	-4 889	-15 103
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	12 575	1 466
Skonsolidowany zysk (strata) netto	157 075	30 230
Zysk (strata) netto przypadający udziałom niekontrolującym	9 335	6 513
50 Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom spółki dominującej	147 740	23 717
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	74 056 038	74 056 038
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą (w zł)	1,99	0,32

**Sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy Kapitałowej KOPEX S.A.
sporządzone za okres od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 roku w tysiącach złotych**

	od 01.01.2011 do 31.12.2011	od 01.01.2010 do 31.12.2010
Skonsolidowany zysk (strata) netto	157 075	30 230
Inne całkowite dochody:		
Korekty błędów podstawowych	135	-150
Różnice kursowe z przeliczenia	20 094	5 538
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-5	7
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	593	30 377
Zyski z przeszacowania	-2 288	99
Pozostałe dochody	-84	-841
Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	18 445	35 030
Całkowite dochody ogółem	175 520	65 260
Przypadające na udziały niekontrolujące	10 969	7 163
Przypadające na akcjonariuszy KOPEX S.A.	164 551	58 097

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzone za okres od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 roku w tysiącach złotych

	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny				Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym	Kapitał własny razem
				Instrumenty zabezpieczające	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Nadwyżka z przeszacowania	Podatek odroczoney						
Saldo na 1 stycznia 2010 roku	74 333	-2 979	2 083 555	-37 416	-7	47 598	-1 868	36 841	20 186	38 913	2 259 156	47 877	2 307 033
Korekty błędów podstawowych													
Różnice kursowe z przeliczenia									77	-227	-150		-150
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży					7				4 890		4 890	648	5 538
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych				37 503							7		7
Zyski z przeszacowania			615			-2 518	454			1 546	97	2	30 377
Pozostałe dochody			25							-866	-841		99
Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem											0		-841
Zysk (strata) netto za okres										23 717	23 717	6 513	0
Razem całkowite dochody	0	0	640	37 503	7	-2 518	-6 672	0	4 967	24 170	58 097	7 163	30 230
Emisja akcji											0		0
Wykup akcji własnych											0		0
Podział zysku			43 624					18 568		-62 192	0		0
Dywidendy											0	-598	-598
Pozostałe			-172							172	0		0
Przejęcie/zwiększenie/zmniejszenie kontroli			-19 491								-19 491	8 205	-11 286
Utrata kontroli			-2 724		4	-1 957	195		1 337	3 145	0	-1 862	-1 862
Saldo na 31 grudnia 2010 roku	74 333	-2 979	2 105 432	87	4	43 123	-8 345	55 409	26 490	4 208	2 297 762	60 785	2 358 547
Saldo na 1 stycznia 2011 roku	74 333	-2 979	2 105 432	87	4	43 123	-8 345	55 409	26 490	4 208	2 297 762	60 785	2 358 547
Korekty błędów podstawowych													
Różnice kursowe z przeliczenia										135	135		135
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży					-5		1		18 412		18 412	1 682	20 094
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych				732			-139				-4	-1	-5
Zyski z przeszacowania			32			-5 312	679			2 360	-2 241	-47	-2 288
Pozostałe dochody										-84	-84		-84
Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem											0		0
Zysk (strata) netto za okres										147 740	147 740	9 335	157 075
Razem całkowite dochody	0	0	32	732	-5	-5 312	541	0	18 412	150 151	164 551	10 969	175 520
Emisja akcji											0		0
Wykup akcji własnych											0		0
Podział zysku			55 120					16 816		-71 936	0		0
Dywidendy											0	-7 386	-7 386
Pozostałe											0		0
Przejęcie/zwiększenie/zmniejszenie kontroli			-3 845								-3 845	-23 020	-26 865
Utrata kontroli			-106					-5 037	-7 682	9 683	-3 142	-10 467	-13 609
Saldo na 31 grudnia 2011 roku	74 333	-2 979	2 156 633	819	-1	37 811	-7 804	67 188	37 220	92 106	2 455 326	30 881	2 486 207

**Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy Kapitałowej KOPEX S.A.
sporządzone za okres od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 roku w tysiącach złotych**

	od 01.01.2011 do 31.12.2011	od 01.01.2010 do 31.12.2010
PRZEPLĄWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk (strata) brutto	177 923	42 559
Korekty o:		
Amortyzacja	102 689	82 928
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	6 937	-2 211
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	15 618	35 642
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	-5 596	-6 985
Zmiana stanu rezerw	215	-6 631
Zmiana stanu zapasów	13 917	-17 009
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	-240 201	-49 570
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	99 769	23 041
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-30 128	93 534
Zapłacony podatek dochodowy	-36 014	-30 859
Pozostałe korekty	-14 896	56 339
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	90 233	220 778
PRZEPLĄWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	24 110	5 064
Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne		
Zbycie aktywów finansowych	4 648	2 968
Otrzymane dywidendy i udziały w zyskach		
Splata udzielonych pożyczek długoterminowych	2 022	
Otrzymane odsetki	2 270	1 751
Inne wpływy inwestycyjne	160 411	177 749
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-185 921	-109 936
Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne		-32
Nabycie aktywów finansowych	-64 764	-103 059
Udzielone pożyczki długoterminowe	-29	
Inne wydatki inwestycyjne	-125 777	-194 331
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-183 030	-219 826
PRZEPLĄWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy z emisji akcji (wyd. udziałów) i in. instrum. kapitałowych oraz dopłat do kapitału		
Kredyty i pożyczki	340 928	297 425
Emisja dłużnych papierów wartościowych		
Inne wpływy finansowe	11 248	3 940
Nabycie akcji (udziałów) własnych		
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-415	-159
Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z podziału zysku		-311
Splaty kredytów i pożyczek	-227 411	-246 444
Wykup dłużnych papierów wartościowych		
Wydatki z tytułu innych zobowiązań finansowych	-264	
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-21 544	-3 625
Zapłacone odsetki	-37 805	-30 888
Inne wydatki finansowe	-142	1 591
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	64 595	21 529
RAZEM PRZEPLĄWY PIENIĘŻNE NETTO	-28 202	22 481
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-28 247	25 282
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-45	2 801
Środki pieniężne na początek okresu	164 708	139 426
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	136 461	164 708
- o ograniczonej możliwości dysponowania	2 868	4 786

**INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
GRUPY KAPITAŁOWEJ KOPEX S.A.**

1. Informacje ogólne

KOPEX S.A. w Katowicach jest spółką akcyjną zarejestrowaną w dniu 3 stycznia 1994 roku w Sądzie Rejonowym w Katowicach Wydział VIII Gospodarczo-Rejestrowy pod numerem RHB 10375. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Katowicach Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, z dnia 11 lipca 2001 roku KOPEX S.A. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS - 0000026782.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Siedziba spółki znajduje się w Katowicach przy ulicy Grabowej 1.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki (kod PKD 4521E) jest eksport, import surowców, wyrobów i usług, w tym kompletnych obiektów przemysłowych, maszyn i urządzeń, towarów przemysłowych, konsumpcyjnych oraz pośrednictwo w tym zakresie w handlu krajowym i zagranicznym, jak również świadczenie usług konsultingowych, promocyjnych i innych usług niematerialnych. Spółka jest notowana na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w systemie notowań ciągłych i została zaklasyfikowana do sektora przemysłu elektromaszynowego.

Prezentowane sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem skonsolidowanym i obejmuje dane za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 roku oraz porównawcze dane finansowe za okres od 01.01.2010 do 31.12.2010 roku.

W skład Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielnie sprawozdanie finansowe.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. za 2011 rok zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

KOPEX S.A. jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego są integralną częścią tego sprawozdania.

Walutą sprawozdania jest złoty polski.

Dane prezentowane są w tysiącach złotych.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji i podpisane przez Zarząd dnia 24.04.2012 roku.

2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku:

Marian Kostempski	Prezes Zarządu
Joanna Parzych	Wiceprezes Zarządu
Józef Wolski	Wiceprezes Zarządu

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia do publikacji i podpisania niniejszego sprawozdania finansowego przedstawia się następująco:

Krzysztof Jędrzejewski	Prezes Zarządu
Joanna Parzych	Wiceprezes Zarządu
Józef Wolski	Wiceprezes Zarządu
Artur Kucharski	Członek Zarządu
Andrzej Meder	Członek Zarządu

Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku:

Krzysztof Jędrzejewski	Przewodniczący RN
Artur Kucharski	Wiceprzewodniczący RN
Michał Rogatko	Sekretarz RN
Marzena Misiuna	Członek RN
Adam Kalkusiński	Członek RN

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia do publikacji i podpisania niniejszego sprawozdania finansowego przedstawia się następująco:

Michał Rogatko	Przewodniczący RN
Marzena Misiuna	Wiceprzewodnicząca RN
Bogusław Bobrowski	Sekretarz RN
Zofia Dzik	Członek RN
Adam Kalkusiński	Członek RN

3. Podmiot dokonujący badania sprawozdania finansowego

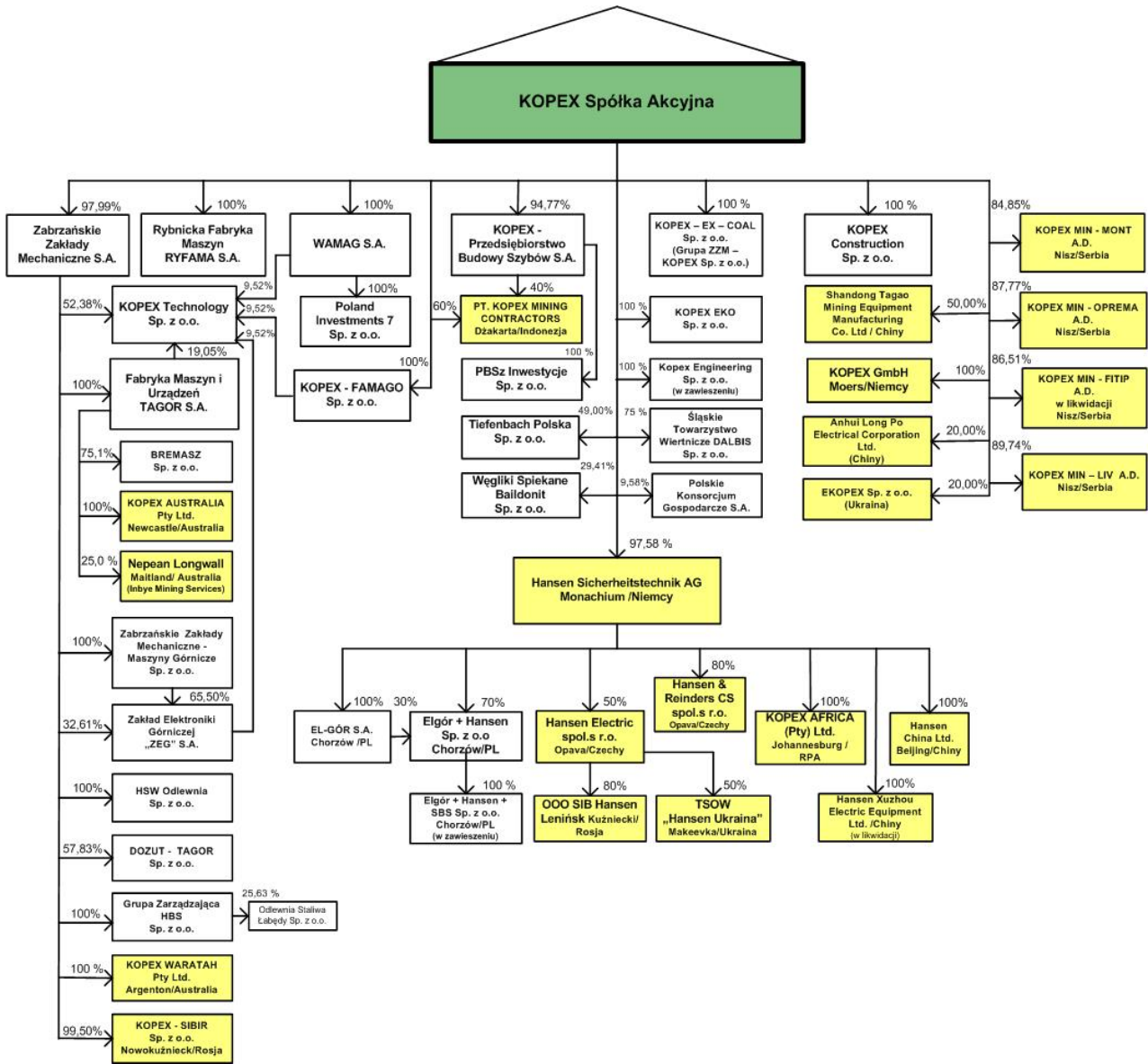
Badania sprawozdania finansowego dokonała MW RAFIN Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa z siedzibą w Sosnowcu, ul. Kilińskiego 54/III/3, na podstawie Umowy 28/11/12 z dnia 13 czerwca 2011 roku. Umowa ta została zawarta w wyniku Uchwały Rady Nadzorczej KOPEX S.A. nr 83/VI/2011 z dnia 30.05.2011 r.

4. Podstawa sporządzenia sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2011 rok zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2005 roku KOPEX S.A. zgodnie z Uchwałą Nr 27 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 21 kwietnia 2005 roku (podjętej na podstawie art. 45 ust. 1c Ustawy o Rachunkowości – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2005 roku) sporządza jednostkowe i skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

5.1 Wykaz jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. na 31.12.2011 r.

5.2. Spółki wchodzące w skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nazwa jednostki	Stopień powiązania
KOPEX S.A.	Dominująca
ZZM S.A.	Zależna
TAGOR S.A.	Zależna pośrednio
DOZUT-TAGOR Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
BREMASZ Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
GRUPA ZARZADZAJACA HBS Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
KOPEX GmbH (Niemcy)	Zależna
KOPEX-ENGINEERING Sp. z o.o.	Zależna
KOPEX-FAMAGO Sp. z o.o.	Zależna
KOPEX CONSTRUCTION Sp. z o.o.	Zależna
HSW ODLEWNIA Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
WAMAG S.A.	Zależna
KOPEX – PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY SZYBÓW S.A.	Zależna
PBSz INWESTYCJE Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
Grupa HANSEN (Niemcy)	Zależna
KOPEX MIN-MONT (Serbia)	Zależna
KOPEX MIN-OPREMA (Serbia)	Zależna
KOPEX MIN-LIV (Serbia)	Zależna
PT KOPEX MINING CONTRACTORS (Indonezja)	Zależna
ZZM-MASZYNY GÓRNICZE Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
ZAKŁAD ELEKTRONIKI GÓRNICZEJ ZEG S.A.	Zależna pośrednio
KOPEX-EKO Sp. z o.o.	Zależna
POLAND INVESTMENTS 7 Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
KOPEX TECHNOLOGY Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
KOPEX AUSTRALIA Pty Ltd (Australia)	Zależna pośrednio
KOPEX-EX-COAL (dawniej: GRUPA ZZM-KOPEX Sp. z o.o.)	Zależna
KOPEX WARATAH Pty Ltd (Australia)	Zależna pośrednio
RYBNICKA FABRYKA MASZYN RYFAMA S.A.	Zależna
KOPEX SIBIR Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
ŚLASKIE TOWARZYSTWO WIERTNICZE DALBIS Sp. z o.o.	Zależna
SHANDONG TAGAO MINING EQUIPMENT MANUFACTURING CO. Ltd (Chiny)	Stowarzyszona
WS BAILDONIT Sp. z o.o.	Stowarzyszona
TIEFFENBACH Sp. z o.o.	Stowarzyszona
ODLEWNIA STALIWA ŁABEDY Sp. z o.o.	Stowarzyszona pośrednio
EKOPEX (Ukraina)	Stowarzyszona
NEPEAN LONGWALL (dawniej: INBYE MINING SERVICES (Australia))	Stowarzyszona pośrednio
ANHUI LONG PO ELECTRICAL CORPORATION Ltd (Chiny)	Stowarzyszona

5.3. Spółki wyłączone z konsolidacji w 2011 roku.

Konsolidacją nie objęto spółki stowarzyszonej EKOPEX z siedzibą na Ukrainie, z uwagi na fakt, że nie rozpoczęła ona działalności gospodarczej.

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR) oraz z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską na dzień 31 grudnia 2010 roku.

6.2. Przyjęte zasady rachunkowości

Grupa Kapitałowa KOPEX S.A. stosuje następujące zasady wyceny aktywów i pasywów oraz zasady ustalania wyniku finansowego:

- **Metody konsolidacji**

KOPEX S.A. zgodnie z zapisami MSSF/MSR jako jednostka dominująca dokonuje konsolidacji tj. łączenia sprawozdań finansowych KOPEX S.A. ze sprawozdaniami finansowymi jednostek zależnych przez sumowanie odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem niezbędnych wyłączeń i korekt.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest to sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzone w taki sposób, jakby było ono sprawozdaniem pojedynczej jednostki gospodarczej.

KOPEX S.A. celem sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego podejmuje działania polegające na:

- wyłączeniu wartości bilansowej swoich inwestycji w każdej ze spółek zależnych oraz tej części aktywów netto spółek zależnych, która odpowiada udziałowi KOPEX S.A. na dzień objęcia kontroli,
- określeniu udziałów niekontrolujących w zysku lub stracie netto konsolidowanych spółek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- Udziały niekontrolujące w aktywach netto obejmują:
 - wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia oraz
 - zmiany w kapitale własnym przypadające na udziały niekontrolujące począwszy od dnia połączenia.

Udziały niekontrolujące prezentuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach kapitału własnego jako oddzielną pozycję. Udziały w zysku lub stracie Grupy Kapitałowej również prezentuje się w odrębnej pozycji.

Salda rozliczeń między spółkami Grupy Kapitałowej KOPEX S.A., transakcje, przychody i koszty wyłącza się w całości.

Większość jednostek powiązanych stosuje te same zasady (politykę) rachunkowości jakie są stosowane w KOPEX S.A. W przypadku, gdy jednostka powiązana stosuje zasady rachunkowości odmienne od zasad przyjętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, sprawozdanie finansowe tej jednostki odpowiednio koryguje się w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W odrębnych pozycjach skonsolidowanego sprawozdania KOPEX S.A. wykazuje udziały w jednostkach stowarzyszonych (takich na które KOPEX S.A. wywiera znaczący wpływ i w których jest znaczącym inwestorem). Udziały te wyceniane są metodą praw własności.

Metoda praw własności jest to metoda rozliczania, według której inwestycja, jest początkowo ujmowana według ceny nabycia, a następnie po dniu nabycia jej wartość jest korygowana odpowiednio o zmianę udziału KOPEX S.A. w aktywach netto spółki. Udział KOPEX S.A. w zysku lub stracie spółki, w której dokonano inwestycji wykazuje się w rachunku zysków i strat w odrębnej pozycji. Otrzymane wypłaty z zysku wypracowanego przez spółkę, w której dokonano inwestycji, obniżają wartość bilansową inwestycji. Korekta wartości bilansowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału KOPEX S.A. w danej spółce, wynikające ze zmian w kapitale własnym spółki, które nie były ujmowane w rachunku zysków i strat, wówczas udział KOPEX S.A. w tych zmianach ujęty zostaje w pozostałych kapitałach. Zmiany te mogą także wynikać z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych i z tytułu różnic kursowych. Udział KOPEX S.A. w tych zmianach wykazuje się bezpośrednio w jego kapitale własnym.

• Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Odpisywanie wartości składnika wartości niematerialnych powinno zostać równomiernie rozłożone na przestrzeni jak najbardziej prawidłowo oszacowanego okresu jego użytkowania. Amortyzację należy rozpocząć w momencie, gdy składnik aktywów jest gotowy do użycia. Stosowana metoda odzwierciedla sposób konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Wartości niematerialne, za wyjątkiem wartości firmy, amortyzowane są metodą liniową, według następujących zasad:

- licencje na użytkowanie programów komputerowych 10% - 30%
- programy komputerowe 20%
- pozostałe wartości niematerialne – zgodnie z okresem trwania umowy lub szacowanego okresu użytkowania.

Wartości niematerialne o niskiej jednostkowej cenie nabycia (wartości początkowej poniżej 3,5 tys. zł) są odpisywane jednorazowo w koszty. Pozostałe wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową na przestrzeni jak najbardziej prawidłowo oszacowanego okresu jego użytkowania.

Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o istotnej wartości początkowej są weryfikowane co najmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Amortyzacja wartości niematerialnych zawarta jest w następujących pozycjach rachunku zysków i strat: koszty wytworzenia sprzedanych produktów, koszty sprzedaży, koszty ogólnego zarządu.

Ujawnianie informacji na temat wartości niematerialnych następuje w podziale na jednorodne grupy wartości niematerialnych z wyróżnieniem wartości niematerialnych wytworzonych przez jednostkę we własnym zakresie.

Spółka nie ujmuje jako składnika wartości niematerialnych:

- wartości firmy wytworzonej przez jednostkę gospodarczą we własnym zakresie,
- znaków firmy, tytułów czasopism, tytułów wydawniczych, wykazów odbiorców i pozycji o podobnej istocie wytworzonych przez jednostkę we własnym zakresie
- nakładów poniesionych na rozpoczęcie działalności, na działalność szkoleniową, reklamową, promocyjną oraz na reorganizację części lub całości jednostki.

• Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżka wartości a) nad wartością b) gdzie:

a) stanowi sumę kwot:

- przekazanej zapłaty wycenianej zgodnie z MSSF 3, który generalnie wymaga wyceny według wartości godziwej. Jest to płatność transferowana czyli zapłata bez kosztów związanych z bezpośrednim przejęciem,
- kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej, które wycenia w wartości godziwej lub w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowanych aktywach netto jednostki przejmowanej,
- w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej,

b) kwotę netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań wycenionych zgodnie z MSSF 3.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, dokonuje się ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeśli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna, ujmuje się ją w rachunku zysków i strat.

Wartość firmy z przejęcia spółek zależnych KOPEX S.A. ujmuje w ramach aktywów trwałych.

Późniejsza wycena wartości firmy polega na testowaniu jej pod kątem utraty wartości i wykazywaniu w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości, którą ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Celem przeprowadzenia testu na utratę wartości firmy, wartość firmy zostaje przyporządkowana do poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które zgodnie z oczekiwaniami, mają odnieść korzyści z tytułu synergii uzyskanej w wyniku takiego połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- odpowiadać najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze,

- być nie większy niż jeden segment działalności z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej. Ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów jest najmniejszym dającym się określić zespołem aktywów, który wypracowuje wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub innych zespołów aktywów. Jeśli nie ma możliwości ustalenia wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów, Spółka powinna stwierdzić, jaki jest najmniejszy zbiór aktywów, jaki wypracowuje w znacznym stopniu wpływy pieniężne. Określenie, do jakich ośrodków wypracowujących środki pieniężne należy dany składnik aktywów lub zespół aktywów, powinno odbywać się w sposób spójny w kolejnych okresach, chyba, że zmiana jest uzasadniona, wtedy jednak Spółka podaje niezbędne informacje dotyczące tego ośrodka.

Ośrodki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz do roku lub częściej, jeżeli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeżeli wartość oddzyskiwalna ośrodka generującego środki pieniężne jest niższa od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tego ośrodka. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnych okresach. W chwili zbycia jednostki zależnej przypadająca na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczeniu zysku/straty z tytułu zbycia (utrata kontroli).

Wartość firmy powstająca w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą wyraża się w walucie funkcjonalnej jednostki działającej za granicą i przelicza się po kursie średnim NBP na dzień sprawozdawczy. Powstałe różnice kursowe ujmuje się w kapitale własnym w pozycji – różnice kursowe z przeliczenia.

Wartość firmy jednostki stowarzyszonej ujmuje się w wartości bilansowej inwestycji. Badaniu pod kątem utraty wartości podlega cała wartość bilansowa inwestycji, a nie wartość firmy.

- Koszty prac badawczych i rozwojowych

Nakłady na prace badawcze ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Wydatki poniesione na projekty rozwojowe ujmuje się wtedy, gdy spełnione są kryteria aktywowania. Po początkowym ujęciu koszty prac rozwojowych pomniejsza się o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metoda liniową w okresie przewidywanego uzyskiwania przychodów ze sprzedaży związanych z danym projektem nie przekraczającym jednak 5 lat.

- Środki trwałe

Początkową wartość rzeczowego majątku trwałego ustala się w cenie nabycia, a w przypadku wytworzenia środka trwałego we własnym zakresie w wysokości technicznego kosztu wytworzenia. Koszty finansowania zewnętrznego powstałe na skutek i w okresie realizacji inwestycji zwiększają cenę nabycia lub koszt wytworzenia. Wartość początkową środków trwałych powiększają nakłady poniesione na ich ulepszenie, jeżeli oczekuje się, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres oraz istnieje prawdopodobieństwo uzyskania korzyści ekonomicznych związanych z danym składnikiem aktywów. Jeżeli wartość końcowa składnika rzeczowych aktywów trwałych wzrasta do kwoty wyższej lub równej jego wartości bilansowej, wówczas zaprzestaje się amortyzowania tego składnika do czasu, gdy jego wartość końcowa spadnie poniżej wartości bilansowej. Wartość majątku trwałego podlega amortyzacji, uwzględniając planowany okres eksploatacji i wartość odzysku w przypadku likwidacji.

Środki trwałe o niskiej wartości początkowej poniżej 3.500 zł amortyzowane są jednorazowo w momencie przyjęcia do użytkowania.

Środki trwałe umarzone są według metody liniowej począwszy w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Wartość końcowa oraz okresy użytkowania poddawane są corocznemu przeglądowi i aktualizowane stosowaną w następnych okresach bilansową stawką amortyzacyjną.

Dla celów podatkowych przyjmowane są stawki amortyzacyjne wynikające z ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych określającej wysokość amortyzacji stanowiącej koszty uzyskania przychodów.

Stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych są następujące:

- budynki i budowle – 2,5% - 4,5%,
- urządzenia techniczne i maszyny – 10% - 38,72%,
- środki transportu – 20% - 33,06%,
- pozostałe – 14% - 40%,
- prawo wieczystego użytkowania gruntu, zakupione na własność:
wartość nabycia do 500 tys. zł – 20%,
wartość nabycia powyżej 500 tys. zł – w okresie umownym w jakim można te prawa wykorzystywać.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, otrzymane nieodpłatnie od Skarbu Państwa ewidencjonuje się pozabilansowo.

Grunty własne nie podlegają umorzeniu.

- Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, dla których istnieje aktywny program znalezienia nabywcy oraz oczekuje się zakończenia planu sprzedaży w czasie jednego roku klasyfikuje się jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i zaprzestaje się ich amortyzacji.

- Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne – utrzymywane w celu osiągnięcia dochodów z dzierżawy lub/i przyrostu ich wartości – wyceniane są na dzień bilansowy według ceny nabycia pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne. Okres i metoda amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych o istotnej wartości początkowej weryfikowane są co najmniej na koniec każdego roku obrotowego pod względem przewidywanej ekonomicznej użyteczności.

Nieruchomości inwestycyjne umarzone są według metody liniowej w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności.

Stawki amortyzacji stosowane dla nieruchomości inwestycyjnych są następujące:

- budynki i budowle – 2,5% - 4,5%,
- prawo wieczystego użytkowania gruntu, zakupione na własność:
wartość nabycia do 500 tys. zł – 20%,
wartość nabycia powyżej 500 tys. zł – w okresie umownym w jakim można te prawa wykorzystywać.

Grunty własne nie podlegają umorzeniu.

- Środki trwale w budowie

Na dzień bilansowy środki trwale w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów poniesionych w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

- Należności długoterminowe

Należności długoterminowe to należności z innych tytułów aniżeli należności z tytułu dostaw i usług, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Spółka wycenia długoterminowe należności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Na dzień sprawozdawczy należności długoterminowe w walutach obcych wycenia się według kursu średniego NBP na ten dzień. Powstałe z wyceny ujemne różnice kursowe w całości obciążają koszty finansowe, a różnice kursowe dodatnie w całości odnoszone są w przychody finansowe.

- Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe zaklasyfikowano do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy
- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności
- Pożyczki i należności finansowe
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
- Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy
- Pozostałe zobowiązania finansowe
- Instrumenty pochodne dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń

- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują aktywa nabyte w celu szybkiej odsprzedaży w krótkim terminie oraz inne aktywa finansowe stanowiące część portfela podobnych aktywów, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych oraz te aktywa finansowe, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. W momencie początkowego ujęcia wycenia się je w wartości godziwej bez powiększenia o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji tych instrumentów. Po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej i odnoszone w przychody lub koszty finansowe w pozycji „Aktualizacja wartości inwestycji”.

Do takich aktywów finansowych Grupa w szczególności zalicza:

- instrumenty pochodne dla których nie jest prowadzona rachunkowość zabezpieczeń – w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane w pozycji aktywów obrotowych: „Pochodne instrumenty finansowe”. Wycena takich instrumentów odnoszona jest w przychody lub koszty finansowe w pozycji „Aktualizacja wartości inwestycji”. Realizacja instrumentu pochodnego również odnoszona jest w przychody lub koszty finansowe. Dla kontraktów forward na sprzedaż/kupno waluty realizacja odnoszona jest w pozycję „Różnice kursowe” w ramach przychodów lub kosztów finansowych;

- udziały i akcje w podmiotach nie będących podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi, z zamiarem ich szybkiej odsprzedaży; w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane w pozycji aktywów obrotowych: „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy”. Skutki wyceny takich aktywów finansowych odnoszone są w przychody lub koszty finansowe w pozycji „Aktualizacja wartości inwestycji”, natomiast ich sprzedaż ujmowana jest w szyku rozwartym: w przychodach finansowych w pozycji „Przychody ze sprzedaży inwestycji” oraz w kosztach finansowych w pozycji „Wartość sprzedaży inwestycji”.

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

obejmują aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, ale charakteryzujące się określonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, a także ustalonym terminem wymagalności, pod warunkiem iż jednostka ma nie tylko zamiar utrzymania ich do terminu wymagalności, ale jest w stanie ten zamiar zrealizować, inne niż wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub spełniające definicję pożyczek i należności. W momencie początkowego ujęcia wycenia się je w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów. Po początkowym ujęciu inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Skutek wyceny odnoszony jest w przychody lub koszty finansowe w pozycji „Aktualizacja wartości inwestycji”. Aktywa te Spółka prezentuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe.

- Pożyczki i należności finansowe

są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. W momencie początkowego ujęcia pożyczki i należności wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej za wyjątkiem pożyczek i należności o terminie wymagalności poniżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego, które ujmują się w wartości należnej zapłaty. Skutek wyceny odnoszony jest w przychody lub koszty finansowe w pozycji „Aktualizacja wartości inwestycji”.

Do kategorii pożyczek i należności jednostka zalicza:

- należności z tytułu dostaw i usług – prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej jako aktywa obrotowe;
- pozostałe należności finansowe, w szczególności należności: pracownicze, z tytułu sprzedaży aktywów finansowych, z tytułu dywidend, przekazane zaliczki, ze sprzedaży środków trwałych – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Długoterminowe pozostałe należności” (z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy) i w pozycji „Krótkoterminowe pozostałe należności” (z terminem wymagalności do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego).
- udzielone pożyczki – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w oddzielnej pozycji w podziale na długoterminowe (w części z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) i krótkoterminowe (w części z terminem wymagalności poniżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego).

- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie będące: pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej

przez wynik finansowy. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów. Po początkowym ujęciu są one wyceniane w wartości godziwej, a skutki tej wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach, powiększając lub pomniejszając kapitał z aktualizacji wyceny. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości oraz różnice kursowe są ujmowane w rachunku wyników. W momencie wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do zysków lub strat. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jednostka zalicza w szczególności udziały i akcje w jednostkach nie będących podmiotami zależnymi lub stowarzyszonymi, zakupionych bez zamiaru szybkiej odsprzedaży – prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe.

- Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania zaciągnięte w celu szybkiej odsprzedaży w krótkim terminie, stanowiące część portfela podobnych instrumentów finansowych, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie na niekorzystnych warunkach oraz te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. W momencie początkowego ujęcia wycenia się je w wartości godziwej bez powiększenia o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji tych instrumentów. Po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej i odnoszone w przychody lub koszty finansowe w pozycji „Aktualizacja wartości inwestycji”. Do takich zobowiązań finansowych spółka w szczególności zalicza instrumenty pochodne dla których nie jest prowadzona rachunkowość zabezpieczeń – w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane w pozycji zobowiązań krótkoterminowych: „Pochodne instrumenty finansowe”. Realizacja instrumentu pochodnego odnoszona jest w przychody lub koszty finansowe. Dla kontraktów forward na sprzedaż/kupno waluty realizacja odnoszona jest w pozycję „Różnice kursowe” w ramach przychodów lub kosztów finansowych.

- Pozostałe zobowiązania finansowe

Jednostka kwalifikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy. W momencie początkowego ujęcia ujmuje się je w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej za wyjątkiem zobowiązań finansowych krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Do pozostałych zobowiązań finansowych jednostka zaliczka w szczególności:

- kredyty i otrzymane pożyczki – prezentowane w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „Kredyty i pożyczki długoterminowe” (w części z terminem spłaty powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) oraz w pozycji „Kredyty i pożyczki krótkoterminowe” (w części z terminem spłaty do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego),

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług prezentowane w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji jako zobowiązania krótkoterminowe,

- pozostałe zobowiązania finansowe, w szczególności zobowiązania: pracownicze, z tytułu zakupu środków trwałych – prezentowane w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycjach: „Długoterminowe pozostałe zobowiązania” – dla zobowiązań z terminem spłaty powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego oraz „Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania” – dla zobowiązań z terminem spłaty do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

- Instrumenty pochodne dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń

są to instrumenty wyznaczone, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, których wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy środków pieniężnych służą zrównoważeniu zmiany wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych zabezpieczanej pozycji.

Jednostka może stosować rachunkowość zabezpieczeń, gdy spełnione są wszystkie warunki wymienione w MSSF/MSR, tj.:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,

- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne,

- dla zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia jest wysoce prawdopodobna oraz podlega zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które mogą wpłynąć na rachunek zysków i strat,

- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić,

- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane, a efektywność zabezpieczenia jest zachowana we wszystkich okresach sprawozdawczych.

Instrumenty pochodne, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń są zaprezentowane w aktywach lub pasywach – odpowiednio dla wartości wyceny instrumentu dodatniej oraz ujemnej w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”.

Przeszacowanie wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego odnosi się:

- w zyski lub straty – w przypadku instrumentów zabezpieczających wartość godziwą

- w inne całkowite dochody – w przypadku instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy środków pieniężnych powiększając lub pomniejszając kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie)

- w zyski lub straty – w przypadku instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy środków pieniężnych (w części stanowiącej nieefektywne zabezpieczenie) w pozycji przychodów lub kosztów finansowych (dla kontraktów sprzedaży waluty – w pozycji „Różnice kursowe”).

Przy zabezpieczeniu przyszłych przepływów środków pieniężnych, jeśli zabezpieczana planowana transakcja wpływa na wynik finansowy to związane z pozycją zabezpieczającą zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w kapitale własnym przenosi się w tym samym okresie lub okresach do pozostałych przychodów lub pozostałych kosztów.

Zajęcie planowanej transakcji niosące za sobą realizację instrumentu zabezpieczającego skutkuje ujęciem wyniku zrealizowanego instrumentu zabezpieczającego w „Pozostałych przychodach” lub „Pozostałych kosztach”.

Jednostka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, w każdym z następujących przypadków:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany;

- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wymienione w MSSF/MSR,

- jednostka unieważnia powiązanie zabezpieczające,

w takich przypadkach skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, które ujęto w innych całkowitych dochodach przez okres w którym zabezpieczenie było efektywne, pozostają dalej w kapitale własnym w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”, aż do momentu zajęcia planowanej transakcji;

- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji – w takim przypadku wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym ujęte w innych całkowitych dochodach przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych (dla kontraktów forward na sprzedaż waluty w pozycji „Różnice kursowe”). Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych.

- Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też w wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z nich jest niższa. Na dzień bilansowy dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów jeżeli wystąpią przyczyny uzasadniające ich dokonanie. Odpisy zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

Na dzień bilansowy zapasy wykazuje się w cenie nabycia pomniejszonej o utworzone odpisy aktualizujące.

Grupa dokonuje rozchodu zapasów według następujących metod:

- materiały według metody średniej ważonej,
- materiały zakupione dla konkretnego zlecenia oraz towary w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen tych składników, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia,
- energia elektryczna według cen przeciętnych, to jest ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego okresu,
- wyroby gotowe według metody średniej ważonej.

- Należności krótkoterminowe

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty, to jest z uwzględnieniem należnych odsetek. Odsetki naliczane i księgowane są na dobro przychodów finansowych w pozycji „Odsetki”. Przy naliczaniu odsetek przyjmuje się kryterium istotności. Ponadto nie nalicza się odsetek na należności od klientów, których zwyczajowo nie obciąża się odsetkami za zwłokę, ze względu np. na utrzymaniu wzajemnych relacji biznesowych.

Do należności krótkoterminowych kwalifikuje się:

- należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności – prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej,

- pozostałe należności finansowe, w szczególności należności: pracownicze, z tytułu sprzedaży aktywów finansowych, z tytułu dywidend, ze sprzedaży środków trwałych – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Długoterminowe pozostałe należności” (z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) i w pozycji „Krótkoterminowe pozostałe należności” (z terminem wymagalności do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego),

- należności niepieniężne, takie jak: udzielone przedpłaty i zaliczki, należności publiczno-prawne – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Długoterminowe pozostałe należności” (z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) i „Krótkoterminowe pozostałe należności” (z terminem wymagalności do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego).

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie netto, to jest pomniejszone o utworzone odpisy aktualizacyjne w związku z ryzykiem ich nieściągalności.

Odpisy aktualizacyjne na należności tworzy się:

- na należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym lub układowym, lub do wysokości propozycji umorzeniowej,

- na należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszeniu upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,

- na należności kwestionowane przez dłużników (sporne) do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,

- na wszelkie należności, których termin wymagalności jeszcze nie upłynął, bądź już upłynął, a sytuacja gospodarcza i finansowa dłużnika jest niekorzystna, do wysokości kwoty należności,

- na całą kwotę niezapłaconych odsetek od nieterminowych płatności, z uwzględnieniem kryterium istotności.

Odpisy aktualizacyjne na należności ujmuje się w pozycji „Pozostałych kosztów”, z wyjątkiem odpisów na należności z tytułu odsetek, które ujmuje się w kosztach finansowych w pozycji „Inne koszty finansowe”.

Rozwiązanie odpisu aktualizującego następuje w przypadku otrzymania zapłaty i ujęte zostaje w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody”, z wyjątkiem odpisów na należności z tytułu odsetek, które rozwiązane zostają w przychody finansowe, w pozycji „Inne przychody finansowe”. Należności wyrażone w walutach obcych, za wyjątkiem pozycji niepieniężnych w postaci zaliczek, wycenia się na dzień sprawozdawczy po kursie średnim, ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe od należności wyrażonych w walutach obcych powstałe na dzień wyceny i przy zapłacie ujmuje się odpowiednio ujemnie do kosztów finansowych, a dodatnie do przychodów finansowych w pozycji „Różnice kursowe”. W uzasadnionych przypadkach odnosi się je do kosztu wytworzenia środków trwałych lub wartości niematerialnych (odpowiednio na zwiększenie lub zmniejszenie tych kosztów).

- Środki pieniężne

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Wyrażone w walutach obcych środki pieniężne wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez NBP na ten dzień. Różnice kursowe odnosi się na przychody lub koszty finansowe.

- Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe czynne dokonywane są, jeżeli koszty poniesione dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczeniu w czasie podlegają przykładowo:

- czynsze za dzierżawę lub wynajem lokali, maszyn i urządzeń,
- energia opłacana za kilka miesięcy z góry,
- ubezpieczenia majątkowe,
- opłaty roczne za grunty przyjęte w wieczyste użytkowanie,
- odpis roczny na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
- opłacona prenumerata czasopism na rok następny,
- inne koszty odnoszące się do szeregu okresów sprawozdawczych, jeżeli tytuł do ich aktywowania wynika z treści dowodu stanowiącego ich udokumentowanie,

Nadwyżka ustalonych z wyceny narastająco przychodów nad sumą ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (częściowe przychody fakturowane) prezentowana jest w pozycji krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych i prezentowana w aktywach. Tytuły czynnych rozliczeń międzyokresowych, które nie dotyczą normalnego cyklu działalności operacyjnej Spółki, a ich okres rozliczenia nastąpi w czasie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywane są w rozliczeniach międzyokresowych długoterminowych.

- Kapitały własne

Kapitał własny obejmuje kapitał zakładowy (akcyjny), kapitał zapasowy i rezerwy, kapitał z aktualizacji wyceny, zysk (stratę) netto danego okresu i niepodzielony wynik z lat ubiegłych.

Kapitał podstawowy wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze handlowym. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmują się jako należne wpłaty na poczet kapitału. Akcjonariusze mogą zwiększać lub zmniejszać kapitał zgodnie z Kodeksem Handlowym. Jeżeli zwiększenie następuje na skutek podwyższenia kapitału, księgowane jest dopiero pod datą zarejestrowania zmiany przez sąd.

Wycena kapitału podstawowego w pasywach bilansu następuje w wartości nominalnej.

Akcje własne są ujęte w bilansie w cenie nabycia jako pomniejszenie kapitału własnego. W przypadku sprzedaży, emisji lub umorzenia akcji własnych, w ramach zysków i strat nie są wykazywane żadne zyski ani straty.

- Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Rezerwę tworzy się, gdy:

- a) na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- b) prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- c) można oszacować wiarygodnie kwotę tego obowiązku

Jeśli warunki te nie są spełnione, rezerwy nie tworzy się.

Wysokość rezerw powinna być jak najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień sprawozdawczy, czyli:

- a) kwotą – jaką zgodnie z racjonalnymi przesłankami Spółka zapłaciłaby w ramach wypełnienia obowiązku na dzień sprawozdawczy lub,
- b) kwotą, jaką zapłaciłaby na rzecz strony trzeciej w zamian za przejście na siebie obowiązku w tym samym terminie.

Rezerwę wycenia się uwzględniając ryzyko i niepewność - niepewność jednak nie usprawiedliwia tworzenia nadmiernych rezerw ani celowego zawyżania zobowiązań. Jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

Szacunki wyniku oraz skutku finansowego są dokonywane na drodze osądu kierownictwa Spółek Grupy, wspomaganego dotychczasowymi doświadczeniami dotyczącymi podobnych transakcji oraz ewentualnie raportami niezależnych ekspertów. Do niepewności dotyczącej kwoty, na jaką należy utworzyć rezerwę podchodzi się z wykorzystaniem różnych środków w zależności od okoliczności.

Rezerwy tworzone są na takie tytuły jak:

- straty z transakcji gospodarczych w toku,
- udzielone gwarancje i poręczenia,
- skutki toczącego się postępowania sądowego i odwoławczego,
- wartość niewykorzystanych urlopów pracowniczych,
- odprawy emerytalno-rentowe, pośmiertne
- rezerwa na przyszłe koszty finansowe,
- przyszłe zobowiązania związane z restrukturyzacją.

Rezerwy na świadczenia pracownicze są szacowane przez aktuarium.

Spółka wybrała metodę natychmiastowego ujmowania zysków i strat aktuarialnych, zarówno mieszczących się w przedziale opisanym w MSR 19 par. 92, jak i wykraczających poza niego.

- Aktywa i rezerwa na podatek dochodowy

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, podmiot tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu zasady ostrożności w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na:

- ujemne różnice przejściowe,
- przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych
- przeniesienie na kolejny okres niewykorzystanych ulg podatkowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot podlegających odliczeniu podatkowemu w toku ustalania zysku do opodatkowania (straty podatkowej) w przyszłych okresach, gdy wartość bilansowa składnika aktywów lub zobowiązań zostanie zrealizowana lub rozliczona. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się w wysokości kwot podlegających zwrotowi od władz podatkowych zgodnie z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Rezerwa jest wyceniana zgodnie z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy rezerwa zostanie rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień sprawozdawczy.

Rezerwa na podatek odroczonego jak również aktywowany podatek dochodowy są aktualizowane w okresach sprawozdawczych w oparciu o tytuły, na podstawie których zostały utworzone. Podatek odroczonego jest wykazywany w rachunku zysków i strat w pozycji „Podatek dochodowy”.

Rezerwę na podatek dochodowy i aktywowany podatek dochodowy tworzy się tylko w stosunku do korekt o charakterze przejściowym.

Podatek odroczony ujmuje się poza rachunkiem zysków i strat, jeżeli podatek dotyczy pozycji, które w tym samym lub innym okresie zostały ujęte poza rachunkiem zysków i strat. Jeżeli dotyczy pozycji, które w tym samym lub w innym okresie zostały ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, to podatek odroczony ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Jeżeli dotyczy pozycji, które zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, podatek odroczony ujmuje się w kapitale własnym.

Jeżeli różnice przejściowe wynikają z połączenia przedsięwzięć, to zgodnie z MSSF 3 Grupa ujmuje wszystkie aktywa lub rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, jako możliwy do zidentyfikowania na dzień przejścia składnik aktywów i zobowiązań. Takie aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wpływają na wartość firmy lub zysk z tytułu okazynego nabycia ujmowany przez Grupę. Jednakże Grupa nie ujmuje rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikającego z początkowego ujęcia wartości firmy.

- Zobowiązania

Pod pojęciem zobowiązania rozumie się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów Spółki.

Do zobowiązań kwalifikuje się:

- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek - prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe,

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności – prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe;

- pozostałe zobowiązania finansowe, w szczególności zobowiązania: pracownicze, z tytułu zakupu aktywów finansowych, ze sprzedaży środków trwałych – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach: „Długoterminowe pozostałe zobowiązania” (z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) oraz „Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania” (z terminem wymagalności do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego),

- zobowiązania niepieniężne, takie jak: otrzymane przedpłaty i zaliczki, zobowiązania publiczno-prawne, nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (faktur częściowych) nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach: „Długoterminowe pozostałe zobowiązania” (z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) oraz „Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania” (z terminem wymagalności do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego).

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania lub jego część, w stosunku do której termin wymagalności przypada co najmniej po upływie roku licząc od dnia sprawozdawczego, za wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

W pozycji tej wykazuje się również długoterminową część kredytów bankowych i pożyczek. Podział kredytu i pożyczki na część długu i krótkoterminową następuje na zasadach opisanych wyżej.

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. W następnych okresach, kredyty i pożyczki długoterminowe są wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanej ceny nabycia uwzględnia się wszystkie koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczaniu zobowiązania.

Zobowiązania długoterminowe wykraczające poza normalny cykl operacyjny są wyceniane na dzień sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie skutki dotyczące wyceny zobowiązań długoterminowych według zamortyzowanego kosztu oraz skutki usunięcia zobowiązania z bilansu.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Zobowiązania krótkoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, tzn. że do zobowiązań, których termin wymagalności już minął dolicza się odsetki za zwłokę w zapłacie. Przy naliczaniu odsetek za zwłokę należy przyjąć kryterium istotności. Ponadto, odsetek za nieterminowe płatności można nie naliczać w przypadku, gdy istnieje wystarczająca pewność, że podmiot uprawniony zaniecha ich naliczenia. W pozostałych przypadkach odsetki naliczane są w okresach sprawozdawczych.

Zobowiązania długo i krótkoterminowe wyrażone w walutach obcych, za wyjątkiem zobowiązań niepieniężnych, wycenia się na dzień sprawozdawczy po kursie średnim, ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe dotyczące zobowiązań wyrażonych w walutach obcych powstałe na dzień wyceny i przy uregulowaniu zalicza się odpowiednio: ujemne do kosztów finansowych i dodatnie do przychodów finansowych, w pozycji „Różnice kursowe”. W uzasadnionych przypadkach odnosi się je w koszt wytworzenia środków trwałych lub wartości niematerialnych.

- Rozliczenia międzyokresowe (pasywa)

- Rozliczenia międzyokresowe kosztów biernie

są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą. Mimo iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty, stopień niepewności jest mniejszy niż w przypadku rezerw. Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów jednostka zalicza planowane koszty badania sprawozdania finansowego, rezerwy na nie wypłacone premie dla pracowników, wartość wykonanych na rzecz Spółki świadczeń, które nie zostały zafakturowane, a na mocy umowy wykonawca nie był zobowiązany do jej zafakturowania, koszty z tytułu opłat za emisję zanieczyszczeń, koszty bieżącego okresu udokumentowane fakturą w następnym okresie. Rozliczenia międzyokresowe kosztów biernie wykazuje się w pasywach w zobowiązaniach krótkoterminowych w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe”

- Przychody przyszłych okresów

obejmują w szczególności środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych standardów nie zwiększają kapitałów własnych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych sfinansowanych z tych źródeł. Przychody przyszłych okresów wykazuje się w pasywach w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe” z podziałem na długoterminowe i krótkoterminowe.

- Leasing

- Leasing finansowy

Umowa leasingowa zaliczana jest do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu finansowego jako leasingobiorca, na dzień rozpoczęcia leasingu ujmuje aktywo będące przedmiotem umowy leasingowej oraz zobowiązania z tytułu leasingu w kwocie równej wartości godziwej lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Następnie przedmiot umowy leasingowej amortyzuje się na takich samych zasadach jak inne rzeczowe aktywa trwałe. Przy braku wystarczającej pewności, że jednostka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Koszty finansowe rozlicza się w taki sposób na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Zobowiązania z tytułu umowy leasingu prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji pasywów w podziale na długo i krótkoterminowe. Koszty finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w kosztach finansowych w pozycji „Odsetki”.

W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu finansowego jako leasingodawca, na dzień rozpoczęcia leasingu ujmuje aktywo oddane w leasing w należnościach w kwocie równej inwestycji leasingowej brutto odnosząc niezrealizowane dochody finansowe w „Przychody przyszłych okresów”. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności prezentowane są w kwocie równej inwestycji leasingowej netto w odrębnej pozycji w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe. Dochody finansowe ujmowane są racjonalnie i systematycznie, w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu z inwestycji. Dochody finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w przychodach finansowych w pozycji „Odsetki”.

- Leasing operacyjny

Umowa leasingowa jest zaliczana do leasingu operacyjnego jeżeli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu operacyjnego jako leasingobiorca opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje jako koszty metodą liniową przez okres leasingu, chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez jednostkę.

W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu operacyjnego jako leasingodawca, prezentuje aktywo oddane w leasing operacyjny zgodnie z charakterem tego aktywa, a dochody ujmuje metodą liniową przez okres leasingu, chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedlałoby sposób rozłożenia w czasie zmniejszania się korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów. W sprawozdaniu finansowym jednostka dokonuje ujawnień dotyczących leasingu wymaganych przez MSSF/MSR.

- Przychody

Przychody są wpływami korzyści ekonomicznych brutto danego okresu, powstałymi w wyniku zwykłej działalności gospodarczej podmiotu, skutkującymi zwiększeniem kapitału własnego, innymi niż zwiększenie kapitału wynikającego z wpłat udziałowców. Przychody i koszty tej samej transakcji ujmowane są równolegle.

Przychody są ujmowane w momencie, kiedy staje się prawdopodobne, że spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można w wiarygodny sposób określić. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatki od towarów i usług oraz ewentualne rabaty i opusty.

Przychody ze sprzedaży aktywów są ujmowane w momencie dostawy oraz gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności aktywów zostały przekazane nabywcy.

Przychody ze świadczenia usług (z wyjątkiem umów o usługi budowlane) są rozpoznawane w momencie świadczenia usług stronie trzeciej.

Przychody z tytułu dywidend są wykazywane w momencie przyznania Spółce prawa do wypłaty dywidendy.

- Dotacje rządowe

Dotacje rządowe, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej ujmuje się wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że:

- Spółka Grupy spełni warunki związane z dotacjami,
- dotacje będą otrzymane.

Pojęcie rząd odnosi się do rządu, instytucji rządowych, agencji rządowych oraz innych podobnych organów lokalnych, krajowych lub międzynarodowych. Dotacje rządowe ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają skompensować. Dotacje nie zwiększają bezpośrednio kapitału własnego. Dotację rządową, która staje się należna jako forma rekompensaty za już poniesione koszty lub straty lub przyznana Spółce Grupy celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się jako przychód w okresie, w którym stała się należna. Niepieniężne dotacje rządowe mogą przybierać formę przekazania niepieniężnego składnika aktywów takiego jak grunt lub inne środki oddane Grupie do użytkowania. W takich wypadkach określa się wartość godziwą niepieniężnego składnika aktywów i księguje się w wartości godziwej. Dotacje rządowe do aktywów łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej prezentuje się w bilansie jako przychody przyszłych okresów lub odejmuje kwotę dotacji w celu uzyskania wartości bilansowej składnika aktywów. Grupa przyjmuje metodę określania niepieniężnych dotacji do aktywów w wartości godziwej i prezentowania jako przychody przyszłych okresów z systematycznym ujmowaniem jako przychody na przestrzeni okresu użytkowania. Dotacje są prezentowane w rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody operacyjne.

Dotacje rządowe podlegające splatom są ujmowane jako zmiana wielkości szacunkowych. Oznacza to, że splata dotacji odnoszona jest w pierwszej kolejności na nierozliczone saldo przychodów przyszłych okresów. Pozostała część odnoszona jest w koszty bieżącego okresu. Standard nie rozstrzyga zagadnienia dotacji unijnych. Grupa traktuje dotacje unijne na równi z dotacjami rządowymi.

- Umowy o usługi budowlane

Umowy o usługi budowlane obejmują indywidualnie zawarte umowy o budowę składnika aktywów lub zespołu aktywów, pozostających ze sobą w ścisłym związku lub zależności z uwagi na projekt, technologię i spełniane funkcje lub ostateczne przeznaczenie bądź wykorzystanie.

Większość umów jest zawieranych w cenach stałych i są rozliczane metodą stopnia zaawansowania umowy.

Stopień zaawansowania realizacji umowy wylicza się jako procentowo wyrażony iloraz kosztów faktycznie poniesionych, udokumentowanych właściwymi dokumentami księgowymi oraz szacowanymi, łącznych kosztów umowy.

Przychody całkowite z umowy zawierają początkową kwotę przychodów ustaloną w umowie oraz zmiany dokonywane w trakcie trwania umowy, roszczenia oraz premie.

Zmiany w przychodach z umowy są uwzględniane jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że zostaną zaakceptowane przez odbiorcę usług oraz że możliwe jest wiarygodne ustalenie ich wartości. Przychody z umów wycenia się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty. Na całkowity koszt umowy składają się koszty odnoszące się bezpośrednio do konkretnej umowy, koszty ogólnie powiązane z działalnością wynikającą z umowy, a które mogą być przyporządkowane do konkretnej umowy oraz inne koszty, którymi zgodnie z warunkami umowy można obciążyć odbiorcę usług. Okresowo, nie rzadziej jednak niż na dzień sprawozdawczy, dokonuje się przeglądu i aktualizacji całkowitych kosztów i przychodów z tytułu realizacji umowy oraz zawsze, w przypadku istotnych zmian w szacunkach przychodów lub kosztów realizacji umowy. Skutki zmian szacunków przychodów i kosztów związanych z umową oraz skutki zmian szacunków w wyniku umowy ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowej. Zmienione szacunki stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w wyniku w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiła zmiana oraz w okresach następnym. Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy, po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Jeżeli oszacowane całkowite i ostateczne przychody i koszty dotyczące realizowanej umowy o usługę budowlaną wskazują na stratę, to w tym przypadku na całość straty tworzy się rezerwę w ciężar kosztów.

Przychody z realizowanych kontraktów wykazywane są w odniesieniu do stopnia realizacji umowy, a powstałe różnice z wyceny ujmowane są następująco:

- nadwyżka ustalonych z wyceny narastająco przychodów nad sumą ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (częściowe przychody fakturowane) zarachowywana jest w pozycji krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych i prezentowana w aktywach w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe”.

- nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (częściowe przychody fakturowane) nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami zarachowywana jest w pozycji krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych biernych i prezentowana w pasywach w pozycji – „Pozostałe zobowiązania”.

Jeżeli wiarygodnie oszacowane całkowite i ostateczne przychody i koszty dotyczące realizowanej umowy o usługę budowlaną wskazują na stratę, to w tym wypadku przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt.

- Wynik finansowy netto

Wynik finansowy Spółki oraz Grupy kapitałowej ustalony jest przy zastosowaniu zasady memoriału oraz współmierności przychodów i kosztów.

6.3. Opublikowane standardy i interpretacje, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2011 roku oraz ich wpływ na sprawozdanie finansowe

- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” - klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności” - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie);
- Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych” zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie).
- MSR 24 – „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych” ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później. Znowelizowany standard upraszcza definicję podmiotu powiązanego, precyzuje znaczenie oraz eliminuje nieścisłości z definicji.

Zastosowanie powyższych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

6.4. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie oraz nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską

- MSSF 9 – „Instrumenty finansowe”. Standard został opublikowany przez RMSR w dniu 12 listopada 2009 roku oraz w dniu 28 września 2010 roku (nowelizacja). Standard będzie miał zastosowanie od 1 stycznia 2013 roku.
- MSSF 1 – „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”. Zmiany do standardu zostały opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku.
- MSSF 7 – „Instrumenty finansowe – ujawnianie informacji”. Zmieniony standard został opublikowany przez RMSR w dniu 7 października 2010 i będzie miał zastosowanie w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie.
- MSR 12 – „Podatek dochodowy”. Zmiany do standardu zostały opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku i będą miały zastosowanie w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie.

- MSR 27 – „Jednostkowe sprawozdania finansowe”. Zmiany będą miały zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską.
- MSR 28 – „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach”. Zmiany będą miały zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską.
- MSR 1 – „Prezentacja sprawozdań finansowych”. Zmiany będą miały zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską.
- MSR 19 – „Świadczenia Pracownicze”. Zmiany będą miały zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub później. Niniejsze zmiany nie zostały zaakceptowane przez Unię Europejską.
- MSSF 10 - „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”. Standard będzie miał zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską.
- MSSF 11 - „Wspólne przedsięwzięcia”. Standard będzie miał zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską.
- MSSF 12 – „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki”. Standard będzie miał zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską.
- MSSF 13 – „Wycena w wartości godziwej”. Standard będzie miał zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub później. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską.

7. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem w taki sposób, by przy zmieniających się warunkach ekonomicznych, należące do niej jednostki zachowały zdolność do kontynuowania działalności z uwzględnieniem planowanych inwestycji.

Celem zarządzania kapitałem jest:

- utrzymanie dobrego standingu finansowego
- utrzymanie bezpiecznych wskaźników kapitałowych
- maksymalizacja rentowności dla akcjonariuszy

Poniżej podstawowe składniki zarządzanego kapitału wg stanu na dzień 31.12.2011r.:

	<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2010</u>
		w tys. zł
Kapitał ogółem (pasywa)	3 786 448	3 364 036
Kapitał własny, w tym:	2 486 207	2 358 547
Kapitał zakładowy	74 333	74 333
Akcje własne	-2 979	-2 979
Kapitał zapasowy	2 156 633	2 105 432
Kapitał z aktualizacji wyceny	30 825	34 869
Pozostałe kapitały rezerwowe	67 188	55 409
Różnice kursowe z przeliczenia	37 220	26 490
Zyski zatrzymane	92 106	4 208
Kapitał udziałów niekontrolujących	30 881	60 785
Zobowiązania długoterminowe	273 520	119 886
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	1 026 721	885 603

Grupa monitoruje na bieżąco następujące wskaźniki kapitałowe:

	<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2010</u>
• wskaźnik średniego zadłużenia netto/średniego kapitału własnego	0,40	0,33
• wskaźnik struktury pasywów/źródeł finansowania	0,66	0,70
• ROE	6,10	1,01
• wskaźnik ogólnego zadłużenia	0,34	0,30

Zewnętrzne wymogi kapitałowe nałożone na Grupę przez banki kredytujące :

Lp	Wskaźnik	Stan na 31.12.2011
1.	Utrzymywanie przez Grupę Kopex wskaźnika kapitału własnego do sumy bilansowej na poziomie nie niższym niż 60%	65,7%
2.	Wskaźnik IBD/EBITDA dla Grupy KOPEX na poziomie maximum 4. Przez IBD rozumiane będzie zaangażowanie oprocentowane wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi (bez dublujących się zobowiązań pozabilansowych); Przez EBITDA rozumiane będzie wynik z działalności operacyjnej Grupy skorygowany o wynik ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych plus amortyzacja;	3,98

W trakcie roku 2011 Grupa Kapitałowa KOPEX spełniała opisane powyżej wymogi.

8. Polityka zarządzania ryzykiem finansowym i zabezpieczenie

Grupa Kapitałowa Kopex SA jak każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą świadomie podejmuje różnego rodzaju ryzyko, przy czym dla osiągnięcia konkretnych efektów podejmuje jedynie to ryzyko, które jest niezbędne do osiągnięcia wcześniej wytyczonych celów i realizacji przyjętych przez Zarząd strategii.

Przyjęcie właściwej strategii zarządzania ryzykiem finansowym pozwala na wyeliminowanie, bądź ograniczenie do niezbędnego minimum ryzyka wystąpienia problemów związanych z płynnością finansową oraz związanych ze zmiennością rynków kapitałowych.

Grupa zarządza kapitałem w taki sposób, by zagwarantować sobie płynną kontynuację działalności z jednoczesną maksymalizacją rentowności dla akcjonariuszy.

Struktura kapitałowa spółki na dzień 31.12.2011r. oraz na dzień 31.12.2010r. obejmuje:

Kredyty (noty nr 27,34)

Pożyczki (noty nr 27,34)

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota nr 20)

Kapitały własne (noty 22,23,24,25)

Zobowiązania (noty nr 28,29,35,36)

Grupa stara się utrzymać poziom wskaźników płynności i zadłużenia na bezpiecznym poziomie, a także zachowuje tzw. „złotą regułę bilansową” oznaczającą utrzymanie stabilności finansowej.

Grupa prowadzi aktywną politykę zarządzania ryzykiem finansowym, która obejmuje procesy identyfikacji, pomiaru, monitorowania, a w konsekwencji wyboru najbardziej odpowiednich instrumentów zabezpieczających przed zidentyfikowanym ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem finansowym w Grupie Kopex nadzorują Dyrektorzy Finansowi.

Grupa nie korzysta z instrumentów finansowych (w tym instrumentów pochodnych) w celach spekulacyjnych.

Grupa Kopex SA jest narażona przede wszystkim na następujące grupy ryzyka:

- ryzyko rynkowe obejmujące ryzyko cen towarów, ryzyko stóp procentowych i ryzyko zmian kursów walutowych (zwłaszcza to ostatnie jest ryzykiem specyficznym, bowiem wpływa w sposób bezpośredni na wycenę pozycji aktywów i pasywów, a także na przepływy finansowe),

- ryzyko płynności,

- ryzyko kredytowe.

Szczegółowy opis poszczególnych grup ryzyka (zakres występowania, stopień koncentracji, procedury zabezpieczające, analiza wrażliwości) zamieszczony jest w dalszej części raportu.

W Grupie obowiązują procedury, których celem jest zminimalizowanie ryzyka braku zapłaty z tytułu sprzedaży towarów i usług. Poszczególne etapy dotyczące rozpoczęcia współpracy z danym kontrahentem obejmują weryfikację jego standingu finansowego, a następnie uzależnienie dostawy od uzyskania akceptowanego zabezpieczenia zapłaty (akredytywy, gwarancje, weksle itp.).

W Grupie sporządzane są codzienne raporty o stanie dostępnych środków pieniężnych, uzyskanych wpływach i zrealizowanych wydatkach, comiesięczne raporty kontrolingowe, comiesięczne szczegółowe raporty o stanie zadłużenia i zaangażowania w bankach, w tym w zakresie wykorzystania linii gwarancyjnych, raporty o stanie należności przeterminowanych, raport planowanych przepływów pieniężnych.

Informacje te pozwalają na bieżącą analizę standingu finansowego Grupy, co umożliwi podjęcie właściwych działań zmierzających do zminimalizowania zidentyfikowanych grup ryzyka.

Ryzyko cenowe

Ze względu na nieistotne pod względem wartościowym inwestycje w kapitałowe papiery wartościowe sklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako dostępne do sprzedaży oraz wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, Grupa nie jest w znaczący sposób narażona na ryzyko cenowe dotyczące zmian cen tego typu inwestycji.

Ryzyko stóp procentowych

W Grupie występuje ryzyko stóp procentowych głównie w związku z korzystaniem z kredytów bankowych, których oprocentowanie jest oprocentowaniem zmiennym – opartym o WIBOR i stałą w okresie kredytowania marżę banków kredytujących.

Ryzyko stóp procentowych występuje natomiast w udzielonych przez Grupę pożyczkach zarówno w PLN jak i walutach obcych.

Z kolei brak ryzyka stóp procentowych w zakupionych obligacjach spowodowany jest faktem, iż są one dyskontowane według określonej i stałej na Dzień Zlecenia Emisji stopy procentowej WIBOR powiększonej o stałą marżę.

Przychody / koszty z tytułu uzyskanych / zapłaconych odsetek od udzielonych pożyczek zmieniały się na skutek zmian stóp procentowych w oparciu, o które były one liczone. W przypadku pożyczek w polskiej walucie oprocentowanie opierało się na zmiennym WIBOR 1M + marża, dla długoterminowych WIBOR 1R + marża, natomiast pożyczek w walucie obcej opierało się na EURIBOR 1M + marża lub LIBOR 1M + marża.

Na dzień 31.12.2011r. oraz na dzień 31.12.2010r. Grupa nie posiadała pozycji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych poprzez instrumenty finansowe, ograniczając jednocześnie przedmiotowe ryzyko stosując zmienny WIBOR /EURIBOR dla udzielanych przez Grupę pożyczek, a także monitorując na bieżąco sytuację związaną z decyzjami Rady Polityki Pieniężnej w zakresie zmiany stóp procentowych.

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe głównie z tytułu prowadzenia działalności podstawowej tj. transakcji sprzedaży i zakupu towarów i usług w walutach obcych (głównie w EUR i USD).

Głównymi instrumentami finansowymi zabezpieczającymi ryzyko walutowe są terminowe transakcje walutowe typu forward.

Dla ograniczenia ryzyka walutowego zgodnie z przyjętą przez Grupę strategią stosujemy procedurę zabezpieczania rzeczywistych przepływów finansowych. Grupa nie zawiera transakcji spekulacyjnych.

Grupa KOPEX S.A. w roku 2005 przyjęła „Strategię zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz stóp procentowych”, zgodnie z którą dokonywane są transakcje zabezpieczenia ryzyka kursowego (w stosunku do kursu walutowego przyjętego w kalkulacji ofertowej) z chwilą podpisania kontraktu handlowego, a w przypadku kontraktów dotyczących obrotu węglem/energią elektryczną z chwilą złożenia zlecenia wysyłki towaru /zakupu energii .

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń (szczegółowy opis w zasadach rachunkowości) oraz hedging naturalny.

Na dzień 31.12.2011 r. Grupa posiadała otwarte zabezpieczające pozycje walutowe w wysokości:

- 5 087 tys. USD
- 45 621. EUR
- 1 708 tys. AUD
- 2 200 tys. CZK

Wartość godziwą w/w zawartych transakcji terminowych na dzień 31.12.2011 r. szacowano na łączną kwotę (ujemna wartość): -5 335 tys. zł, z tego -59 tys. zł stanowiły zrealizowane transakcje zabezpieczające utrzymywane w kapitałach własnych do momentu zajścia planowanej transakcji zabezpieczanej, a -5 276 tys. zł stanowiły niezrealizowane transakcje wg modeli wycen stosowanych przez banki, w których transakcje te zawarto.

Na wartość godziwą -5 335 tys. zł składają się:

- kwota +819 tys. zł (z tego -59 tys. zł stanowiły zrealizowane, a +878 tys. zł. stanowiły niezrealizowane transakcje) ujęta została jako aktualizacja kapitałów własnych
- kwota -6 154 tys. zł w rachunku zysków i strat (z czego -5 449 tys. zł. dotyczy transakcji, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń).

Ujemna wycena na 31.12.2011 r. transakcji zabezpieczających Grupy dokonana została przez banki w oparciu o kurs spot USD 3,4174, EUR 4,4168, AUD 3,467, CZK 0,1711.

Na dzień 31.12.2010 r. Grupa posiadała otwarte zabezpieczające pozycje walutowe w wysokości:

- 8 500 tys. USD
- 13 920 tys. EUR

Wartość godziwą w/w zawartych transakcji terminowych na dzień 31.12.2010 r. szacowano na łączną kwotę (ujemna wartość) 1 666 tys. zł, która stanowi wycenę niezrealizowanych transakcji wg modeli wycen stosowanych przez banki, w których transakcje te zawarto.

Na ujemną wartość godziwą w kwocie 1 666 tys. zł składają się:

- kwota 87 tys. zł (dodatnia wartość) ujęta została jako aktualizacja kapitałów własnych
- kwota 1 753 tys. zł (ujemna wartość) ujęta została w rachunku zysków i strat ,z czego 522 tys. zł. (dodatnia wartość) dotyczy transakcji, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń)

Wycena na 31.12.2010 r. transakcji zabezpieczających Grupy dokonana została przez banki o kurs spot USD 2,9641, a EUR 3,9603.

Instrumenty finansowe

Wartość bilansowa

Kategorie instrumentów finansowych- wartość bilansowa

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Aktywa finansowe		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności				Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Stan na dzień 31.12.2011r.										
Udziały i akcje	6,19	1 516		510						2 026
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	14,16				476 110					476 110
Należności leasingowe	8				144 762					144 762
Środki pieniężne i lokaty	20			136 461						136 461
Obligacje i udzielone pożyczki	9,17				59 057					59 057
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	7,15,16				129 177					129 177
Pochodne instrumenty finansowe-walutowe	18,38			136		-842			-4 570	-5 276
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	35,37						-276 482			-276 482
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	27,34						-651 666			-651 666
Pozostałe zobowiązania finansowe	28,36,37						-135 331			-135 331
		1 516	0	137 107	809 106	-842	-1 063 479	0	-4 570	-121 162
Stan na dzień 31.12.2010r.										
Udziały i akcje	6	1 520								1 520
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	14,16				405 223					405 223
Należności leasingowe	8				14 641					14 641
Środki pieniężne i lokaty	20			164 708						164 708
Obligacje i udzielone pożyczki	9,17				84 636					84 636
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	7,15,16				86 699					86 699
Pochodne instrumenty finansowe-walutowe	18,38			320		-2 594			608	-1 666
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	35,37						-194 645			-194 645
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	27,34						-547 919			-547 919
Pozostałe zobowiązania finansowe	28,36,37						-124 419			-124 419
		1 520	0	165 028	591 199	-2 594	-866 983	0	608	-111 222

Wartość godziwa

Kategorie instrumentów finansowych- wartość godziwa

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych- wartość godziwa							Instrumenty zabezpieczające	Ogółem	
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39			Pozostałe zobowiązania finansowe
Stan na dzień 31.12.2011r.											
Udziały i akcje	19			510							510
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	14,16				476 110						476 110
Należności leasingowe	8				144 762						144 762
Środki pieniężne i lokaty	20			136 461							136 461
Obligacje i udzielone pożyczki	9,17				59 057						59 057
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	7,15,16				129 177						129 177
Pochodne instrumenty finansowe-walutowe	18,38			136		-842			-4 570		-5 276
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	35,37							-276 482			-276 482
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	27,34							-651 666			-651 666
Pozostałe zobowiązania finansowe	28,36,37							-135 331			-135 331
		0	0	137 107	809 106	-842	-1 063 479	0	-4 570		-122 678
Stan na dzień 31.12.2010r.											
Udziały i akcje											
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	14,16				405 223						405 223
Należności leasingowe	8				14 641						14 641
Środki pieniężne i lokaty	20			164 708							164 708
Obligacje i udzielone pożyczki	9,17				84 636						84 636
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	7,15,16				86 699						86 699
Pochodne instrumenty finansowe-walutowe	18,38			320		-2 594			608		-1 666
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	35,37							-194 645			-194 645
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	27,34							-547 919			-547 919
Pozostałe zobowiązania finansowe	28,36,37							-124 419			-124 419
		0	0	165 028	591 199	-2 594	-866 983	0	608		-112 742

Hierarchia wartości godziwej

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2011 Hierarchia wartości godziwej		
		poziom 1	poziom 2	poziom 3
Udziały i akcje	19	510		
Instrumenty pochodne, w tym:	18,38		-5 276	
Aktywa			1 655	
Zobowiązania			-6 931	

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2010 Hierarchia wartości godziwej	
		poziom 2	poziom 3
Udziały i akcje			
Instrumenty pochodne, w tym:	18,38	-1 666	
Aktywa		1 362	
Zobowiązania		-3 028	

Metody i założenia przyjęte przez Grupę przy ustalaniu wartości godziwych

Dla instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej przyjęto następujące poziomy wyceny:

- poziom 1 – ceny notowane z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- poziom 2 – dane wejściowe inne niż ceny notowane zaliczane do poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (tj. jako ceny) lub pośrednio (tj. bazujące na cenach),
- poziom 3 – dane wejściowe do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych.

Wartość godziwa instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do poziomu 2 określono przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny (dokonanych przez banki).

Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Grupa wycenia tę grupę aktywów według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Kategorie instrumentów finansowych- hierarchia wartości godziwej POZIOM 1

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Pozostałe zobowiązania finansowe							Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Stan na dzień 31.12.2011r.										
Udziały i akcje	19			510					510	

Kategorie instrumentów finansowych- hierarchia wartości godziwej POZIOM 2

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Pozostałe zobowiązania finansowe							Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Stan na dzień 31.12.2011r.										
Pochodne instrumenty finansowe-walutowe	18,38				136	-842			-4 570	-5 276
Stan na dzień 31.12.2010r.										
Pochodne instrumenty finansowe-walutowe	18,38				320	-2 594			608	-1 666

Analiza wrażliwości

Przy założeniu, że przedział wahań kursów walutowych na dzień 31.12.2011 r. mógłby kształtować się na poziomie +/- 10 %, wówczas wynik brutto Grupy byłby niższy lub wyższy o 7.105 tys. zł.

Przy założeniu, że przedział wahań stóp procentowych na dzień 31.12.2011 r. mógłby kształtować się na poziomie +/- 1 % wówczas wynik brutto Grupy byłby niższy lub wyższy o 4.527 tys. zł.

Analiza wrażliwości (w tys. zł) stan na 31.12.2011

	wartość bilansowa	Ryzyko stóp procentowych		Ryzyko kursu walutowego			zmiany w kapitale własnym
		plus / minus 1%		plus 10%	(osłabienie zł)	minus 10% (umoc. zł)	
		zysk/strata	zysk/strata	zysk/strata	zmiany w kapitale własnym	zysk /strata	
AKTYWA FINANSOWE							
Środki pieniężne zł	73 742	737	-737				
Środki pieniężne USD w przeliczeniu na zł	500	5	-5	50		-50	
Środki pieniężne EUR w przeliczeniu na zł	57 572	576	-576	5 757		-5 757	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności zł	427 115						
Pożyczki udzielone wraz z odsetkami w zł	57 705	577	-577				
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności EUR	94 048			9 405		-9 405	
pożyczki udzielone wraz z odsetkami w EUR	1 352	14	-14	135		-135	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności USD	28 502			2 850		-2 850	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności AUD	27 990			2 799		-2 799	
pożyczka udzielona wraz z odsetkami w USD							
Instrumenty pochodne sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	136			14		-14	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	1 519			1	151	-1	-151
wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		1 909	-1 909	21 0 11	151	-21 011	-151
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE							
Kredyty zł	643 553	-6 436	6 436				
Kredyty EUR w przeliczeniu na zł							
Pożyczki otrzymane wraz z odsetkami zł							
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania zł	256 321						
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania EUR	87 631			-8 763		8 763	
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania USD	2 348			-235		235	
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania AUD	42 783			-4 278		4 278	
Instrumenty pochodne sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	842			-84		84	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	6 089			-546	-63	546	63
wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-6 436	6 436	-13 906	-63	13 906	63

Powyższa analiza wrażliwości nie jest reprezentatywna dla ryzyka kursowego i ryzyka stóp procentowych ze względu na fakt, iż narażenie na koniec roku na w/w ryzyka nie odzwierciedla narażenia w ciągu całego roku obrotowego. Stany należności, zobowiązań, wycena instrumentów pochodnym zmieniają się bowiem w ciągu roku.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Grupa prowadzi rachunkowość zabezpieczeń.

Przy założeniu, że przedział wahań kursów walutowych na dzień 31.12.2010 r. mógłby kształtować się na poziomie +/- 10 %, wówczas wynik brutto Grupy byłby niższy lub wyższy o 13.670 tys. zł.

Przy założeniu, że przedział wahań stóp procentowych na dzień 31.12.2010 r. mógłby kształtować się na poziomie +/-1 % wówczas wynik brutto Grupy byłby niższy lub wyższy o 3.188 tys. zł.

Analiza wrażliwości (w tys. zł) stan na 31.12.2010r.

	wartość bilansowa	Ryzyko stóp procentowych		Ryzyko kursu walutowego			
		plus / minus 1%		plus 10% (osłabienie zł)		minus 10% (umoc. zł)	
		zysk/strata	zysk/strata	zysk/strata	zmiany w kapitale własnym	Zysk /strata	zmiany w kapitale własnym
AKTYWA FINANSOWE							
Środki pieniężne zł	60 457	605	-605				
Środki pieniężne USD w przeliczeniu na zł	7 247	72	-72	725		-725	
Środki pieniężne EUR w przeliczeniu na zł	71 780	718	-718	7 178		-7 178	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności zł	323 563						
pożyczki udzielone wraz z odsetkami w zł	72 226	722	-722				
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności EUR	105 254			10 525		-10 525	
pożyczki udzielone wraz z odsetkami w EUR	6 154	62	-62	615		-615	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności USD	29 098			2 910		-2 910	
pożyczka udzielona wraz z odsetkami w USD	19			2		-2	
Instrumenty pochodne sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	320			32		-32	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	1 042			82	22	-82	-22
wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		2 179	-2 179	22 069	22	-22 069	-22
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE							
Kredyty zł	516 083	-5 161	5 161				
Kredyty EUR w przeliczeniu na zł	20 598	-206	206	-2 060		2 060	
Pożyczki otrzymane wraz z odsetkami zł	252 828						
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania zł	51 366			-5 137		5 137	
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania EUR	9 125			-913		913	
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania USD							
Zobowiązania z tyt dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania AUD							
Instrumenty pochodne sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 594			-259		259	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	434			-30	-13	30	13
wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-5 367	5 367	-8 399	-13	8 399	13

Ryzyko płynności

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiedni poziom dostępności do źródeł finansowania, wykorzystując szeroko usługi bankowe w zakresie linii kredytowych, jak również bankowe i ubezpieczeniowe limity gwarancyjne, pozwalające na płynną obsługę transakcji w ramach zobowiązań handlowych i pozahandlowych.

Grupa sporządza co miesiąc cash-flow w perspektywie półrocznej (dla przewidywanych znaczących rozliczeń – w okresach dłuższych) celem uzyskania informacji na temat przewidywanych ujemnych przepływów i podjęcia stosownych działań wyprzedzających celem uzyskania pozytywnego cash-flow.

Jednostkowy raport przepływów pieniężnych firmy łączony jest z raportami głównych spółek z Grupy Kapitałowej dla opracowywania zbiorczego cash-flow, który pozwala na wykorzystanie przejściowych nadwyżek w jednej spółce dla pokrycia ujemnego cash-flow w innych spółkach Grupy. Wnioski wynikające z cash-flow, jak również informacje o przejściowych przesunięciach kapitałów w ramach Grupy są każdorazowo przekazywane i konsultowane z Zarządem Spółki.

Wykorzystuje się instytucję wzajemnych pożyczek w Grupie. Nadwyżki środków kierowane są na rachunki bankowe lokacyjne overnight, oprocentowane według indywidualnych, negocjowanych przez Grupę stóp procentowych.

W trakcie roku 2011 nastąpiło objęcie przez Kopex S.A. imiennych obligacji serii 31, 33, 35, 38, 40, 41, 43 emitowanych przez Katowicki Holding Węglowy SA z siedzibą w Katowicach o łącznej wartości nominalnej 121.500 tys. zł (186.500 tys. zł w 2010r.). Wykup obligacji nastąpi poprzez świadczenie w postaci dostaw węgla w 2011 i 2012 roku, przy czym dostawy węgla w ramach transzy wykupu obligacji serii 31, 33 oraz 35 zostały wykonane w 2011 roku.

Wiekowanie należności z tytułu zakupu obligacji:

Seria 31

- wartość nominalna 18 mln PLN, zakupiona dnia 28.02.2011 r.
- Obligacje z 6 miesięcznym terminem wykupu
- termin spłaty od maja 2011 r. do sierpnia 2011 r.

Seria 33

- wartość nominalna 19,5 mln PLN, zakupiona dnia 14.04.2011 r.
- Obligacje z 6 miesięcznym terminem wykupu
- termin spłaty od czerwca 2011 r. do września 2011 r.

Seria 35

- wartość nominalna 20 mln PLN, zakupiona dnia 27.05.2011 r.
- Obligacje z 6 miesięcznym terminem wykupu
- termin spłaty od sierpień 2011 r. do listopada 2011 r.

Seria 38

- wartość nominalna 14,5 mln PLN, zakupiona dnia 28.07.2011 r.
- Obligacje z 6 miesięcznym terminem wykupu
- termin spłaty od października 2011 r. do stycznia 2012 r.

Seria 40

- wartość nominalna 15,5 mln PLN, zakupiona dnia 28.09.2011 r.
- Obligacje z 6 miesięcznym terminem wykupu
- termin spłaty od grudnia 2011 r. do marca 2012 r.

Seria 41

- wartość nominalna 18 mln PLN, zakupiona dnia 25.11.2011 r.
- Obligacje z 6 miesięcznym terminem wykupu
- termin spłaty od lutego 2012 r. do maja 2012 r.

Seria 43

- wartość nominalna 16 mln PLN, zakupiona dnia 29.12.2011 r.
- Obligacje z 6 miesięcznym terminem wykupu
- termin spłaty od marca 2012 r. do czerwca 2012 r.

Grupa posiada dostępne wielocelowe limity kredytowe w rachunku bieżącym zarówno na bieżące regulowanie płatności jak i na gwarancje i akredytywy – pozwalające na elastyczną alokację wykorzystania poszczególnych produktów dla zapewnienia płynnego działania Grupy. Grupa posiada dostępne limity na obsługę gwarancji i akredytyw.

Preferowane przez Grupę linie kredytowe w rachunku bieżącym umożliwiają łatwą dostępność środków. Wynegocjowane z bankami warunki zapewniają Grupie możliwość rolowania spłaty naszych zobowiązań kredytowych.

Grupa współpracuje z wieloma bankami, celem rozproszenia ryzyka. Banki współpracujące należą do wiodących banków o wysokim ratingu.

W Grupie prowadzona jest bieżąca analiza wskaźników płynności i zadłużenia – zasadą jest dążenie do utrzymania poziomu tych wskaźników na bezpiecznym poziomie. Grupa posiada pełną zdolność obsługi długu. Dąży się do wydłużania terminów płatności zobowiązań, a skracania terminów wymagalności należności.

Zobowiązania z tyt. dostaw i usług wg stanu na dzień 31.12.2011 r. oraz na dzień 31.12.2010r. wraz z ich strukturą czasową są przedstawione w nocie nr 35. Wartość księgowa krótkoterminowych zobowiązań z tytułu dostaw i usług odpowiada ich wartości godziwej ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

Umowne terminy wymagalności zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	Do 1 roku	1- 3 lat	3- 5 lat	powyżej 5 lat		
Stan na dzień 31.12.2011r.						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	259 400	16 428	654		276 482	276 482
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	521 669	121 098	8899		651 666	651 666
Pochodne instrumenty finansowe- waluty	5 768	1 163			6 931	6 931
Pozostałe zobowiązania finansowe	123 211	10 118	2 002		135 331	135 131
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych podziałach wymagalności	910 048	148 807	11 555		1 070 410	1 070 410

Stan na dzień 31.12.2010r.						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	194 568	77			194 645	194 645
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	513 152	34 767			547 919	547 919
Pochodne instrumenty finansowe- waluty	3 028				3 028	3 028
Pozostałe zobowiązania finansowe	102 786	17 345	3 202	1 086	124 419	124 419
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych podziałach wymagalności	813 534	52 189	3 202	1 086	870 011	870 011

Występowanie zobowiązań pozabilansowych jest ściśle związane z charakterem działalności Grupy, przy czym zabezpieczenia w postaci weksli własnych czy poręczeń udzielane są głównie za podmioty z Grupy Kapitałowej.

Bieżący monitoring oraz podejmowane działania praktycznie wykluczają prawdopodobieństwo skorzystania/ wypłaty z gwarancji, weksla czy poręczenia.

Standing finansowy Grupy pozwala na uzyskanie i korzystanie z wielu form finansowania, w tym: kredytu w rachunku bieżącym, kredytu dla nabywcy, kredytu rządowego, kredytu celowego, leasingu, pożyczek.

Współpraca z wieloma bankami, uzyskiwane prolongaty i zwiększenia limitów na dogodnych warunkach są potwierdzeniem uzyskiwania w tych bankach dobrej oceny.

Uwzględniając dokładność i szczegółowość przeprowadzanego przez banki częstego, bieżącego monitoringu, ewentualne zagrożenia byłyby przedmiotem sygnałów, obligujących Grupę do unormowania sytuacji.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe należy rozumieć jako brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań przez dłużników Grupy. Polityka ryzyka kredytowego w Grupie Kopex S.A. jest szczególnie istotna, m.in. z uwagi na 20 % udział należności w sumie bilansowej ogółem. Wspomniane powyżej ryzyko kredytowe może obejmować różnego rodzaju obszary działalności Grupy:

- ryzyko kredytowe klientów, z którymi zawiera się transakcje sprzedaży produktów,
- ryzyko kredytowe instytucji finansowych, z którymi zawiera się lub, które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających,
- ryzyko kredytowe podmiotów, w które inwestuje się, bądź których papiery wartościowe się nabywa.

Polityka ryzyka kredytowego w Grupie Kopex S.A. w zakresie wiarygodności kontrahentów (z którymi zawierane są transakcje sprzedaży produktów i usług), a w szczególności występowania transakcji z nowymi kontrahentami, opiera się w głównej mierze na:

- sprawdzaniu danego kontrahenta w wywiadowi gospodarczej,

- pozyskiwaniu aktualnych dokumentów obrazujących sytuację majątkowo- finansową kontrahenta,

- wymaganiu przedstawienia przez w/w kontrahenta zabezpieczenia płatności na rzecz spółek Grupy w formie akceptowanej dla Grupy.

Poprzez nowego kontrahenta rozumie się kontrahenta, z którym Grupa Kopex S.A. nie współpracowała, współpracowała w odległej perspektywie czasu lub takiego, z którym kontrakt opiewa na wartość istotną dla Grupy. Kontrahenci, którym Grupa sprzedaje produkty i świadczy usługi z odroczonym terminem płatności są każdorazowo oceniani w aspekcie ryzyka kredytowego związanego z daną transakcją.

Do najczęściej stosowanych w Grupie zabezpieczeń płatności zalicza się:

- w obrocie krajowym: gwarancje bankowe, gwarancje ubezpieczeniowe, hipoteki, przewłaszczenia, zastaw rejestrowy, weksle, poręczenia, wzajemne kompensaty;

- w obrocie zagranicznym: akredytywy, akredytywy potwierdzone, gwarancje bankowe, rozliczenia w ramach kredytu dla nabywcy, spłata należności w ramach kredytów rządowych, wzajemne kompensaty;

- w transakcjach leasingowych wprowadzona zostaje klauzula, iż własność leasingowanego przedmiotu przechodzi na leasingobiorcę z datą zapłaty ostatniej raty leasingowej.

Grupa od wielu lat stosuje politykę ograniczania ryzyka kredytowego związanego z terminami spłat należności.

Wskaźnik obrotu należnościami w dniach dla Grupy Kopex SA. wynosi 76 dni.

Należności od dużej liczby kontrahentów, z którymi współpracuje Grupa, są na bieżąco monitorowane przez pion finansowy zgodnie z pisemnie opracowaną instrukcją i procedurami windykacji należności (zarówno sądowej jak i pozasądowej).

Narady w w/w zakresie, w trakcie których podejmowane są decyzje, co do sposobu odzyskania windykowanych należności odbywają się w Grupie raz w miesiącu.

W związku z pojawieniem się na świecie kryzysu finansowego i sygnałami o możliwych trudnościach płatniczych kontrahentów oraz ogłaszanych upadłościach, w ramach polityki Grupy, wzmożony został nadzór nad analizą należności, jak również zaostrzone zostały wymogi dotyczące wymaganych zabezpieczeń naszych należności od kontrahentów.

Stan należności przeterminowanych z tytułu dostaw i usług obrazuje nota nr 14B,14C. Zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w Grupie w trakcie roku obrotowego na bieżąco dokonuje się odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości należności. W roku 2011 poziom w/w odpisów w ogólnej kwocie należności przeterminowanych wyniósł 31,17% ogółu należności przeterminowanych, natomiast w 2010 wyniósł on 26,32% w kwocie należności przeterminowanych ogółem.

Polityka ryzyka kredytowego w Grupie w zakresie wiarygodności instytucji finansowych, z którymi współpracują spółki Grupy, przejawia się w podejmowaniu współpracy wyłącznie z bankami, czy firmami ubezpieczeniowymi o dobrym standingu finansowym i wysokim ratingu międzynarodowym. Ryzyko kredytowe dotyczące instrumentów pochodnych jest ograniczane. Grupa zawiera umowy dotyczące transakcji pochodnych i współpracuje w tym zakresie wyłącznie z wiodącymi bankami funkcjonującymi na międzynarodowym rynku finansowym, dysponującymi odpowiednim kapitałem własnym i silną pozycją rynkową.

Grupa stosuje politykę umów ramowych z w/w bankami, a także politykę ograniczonej koncentracji kredytowej poprzez wykorzystywanie do tego celu usług wielu banków, nie ograniczając się do jednego podmiotu - banku.

Ryzyko kredytowe związane z udzielanymi pożyczkami jest w Grupie Kapitałowej Kopex S.A. ograniczone ze względu na fakt przyznawania pożyczek Spółkom funkcjonującym w ramach Grupy Kapitałowej Kopex S.A.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe reprezentowane jest przez:

- wartość brutto należności wynoszącą: 809 459 tys. zł (548 683 tys. zł na dzień 31.12.2010r.)
- wartość otrzymanych gwarancji finansowych (bankowych i ubezpieczeniowych) wynoszących ogółem: 222 515 tys. zł. (26 072 tys. zł na dzień 31.12.2010r.)

Koncentracja należności na dzień 31.12.2011r. przedstawiała się następująco:

* Należności handlowe z tytułu dostaw i usług za 2011r. wyniosły 476 110 tys. zł, co stanowiło ok. 63,48 % należności ogółem

Koncentracja należności na dzień 31.12.2010r. przedstawiała się następująco:

* Należności handlowe z tytułu dostaw i usług za 2010r. wyniosły 405 223 tys. zł, co stanowi ok. 79,99 % należności ogółem

* *Podmioty, których zobowiązania na 31.12.2011 wobec Spółki kształtowały się na najwyższym poziomie to:*

1. Odbiorca 1 – 16,8% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
2. Odbiorca 2 – 10,5% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
3. Odbiorca 3 – 6,2 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług

Szacunki

Ze względu na to, iż wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny, sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31.12.2011 roku mogą w przyszłości ulec zmianie. Główne szacunki zostały opisane w istotnych zasadach rachunkowości oraz zaprezentowane w następujących notach:

Nota	Szacunki	Rodzaj ujawnionej informacji
7B, 16A	Odpisy aktualizujące wartość pożyczek udzielonych i należności własnych	Metodologia przyjęta w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej – istotne zasady rachunkowości, punkt dot. należności długoterminowych i krótkoterminowych
11,30	Podatek dochodowy	Założenie przyjęte w celu rozpoznania aktywów z tytułu podatku odroczonego oraz rezerw - istotne zasady rachunkowości, punkt dot. aktywa i rezerwy na podatek dochodowy
39,44	Świadczenia pracownicze	Rezerwy szacowane przez aktuarusza - istotne zasady rachunkowości, punkt dot. rezerw na zobowiązania.
18B, 18C	Wartość godziwa instrumentów pochodnych	Model i założenia przyjęte dla wyceny wartości godziwej - istotne zasady rachunkowości, punkt dot. instrumentów finansowych.
44	Rezerwy	Rezerwy dotyczące świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, rezerwy kontraktowe: stopy dyskontowe i inne założenia - istotne zasady rachunkowości, punkt dot. rezerw na zobowiązania
1, 3	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji - istotne zasady rachunkowości, punkt dot. wartości niematerialnych oraz środków trwałych

Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje politykę rachunkowości, która zapewni, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne informacje prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiające sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne. Subiektywna ocena zostaje dokonana w taki sposób, aby sprawozdanie finansowe odzwierciedlało treść ekonomiczną transakcji, było obiektywne, sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz kompletne we wszystkich istotnych aspektach. Subiektywna ocena dokonana na dzień 31.12.2011 r. dotyczy rezerw na roszczenia i sprawy sądowe, rezerw kontraktowych oraz zobowiązań warunkowych.

9. Informacja o przeliczeniach wybranych danych finansowych

- Pozycje aktywów i pasywów przeliczono wg średniego kursu NBP dla waluty EURO, obowiązującego na dzień bilansowy:
 - na 31.12.2011 - 4,4168
 - na 31.12.2010 - 3,9603
- Pozycje rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów EURO obowiązujących na koniec każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym
 - w 2011 roku - 4,1401
 - w 2010 roku - 4,0044
- Maksymalne kursy w okresie
 - w 2011 roku - 4,5494
 - w 2010 roku - 4,1458
- Minimalne kursy w okresie
 - w 2011 roku - 3,9345
 - w 2010 roku - 3,8622

10. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2011 roku w tysiącach złotych

Nota 1A

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	31.12.2011	31.12.2010
a) koszty zakończonych prac rozwojowych	45 396	21 169
b) koszty prac rozwojowych w trakcie realizacji	19 339	8 886
c) wartość firmy	4 119	4 119
d) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	12 535	5 508
e) inne wartości niematerialne	26	41
f) wartości niematerialne w budowie	1 343	13 006
Wartości niematerialne, razem	82 758	52 729

Nota 1B

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2011	31.12.2010
a) własne	82 758	52 647
- w tym wytworzone we własnym zakresie	16 977	9 606
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu:		82
Wartości niematerialne, razem	82 758	52 729

Okresy użytkowania wartości niematerialnych i prawnych są określone za wyjątkiem wartości firmy

Wartości niematerialne, za wyjątkiem wartości firmy, amortyzowane są metodą liniową, według następujących zasad:

- licencje na użytkowanie programów komputerowych 10% - 30%
- programy komputerowe 20%
- pozostałe wartości niematerialne – zgodnie z okresem trwania umowy lub szacowanego okresu użytkowania.

Wartości niematerialne o niskiej jednostkowej cenie nabycia (wartości początkowej poniżej 3,5 tys. zł) są odpisywane jednorazowo w koszty.

Nakłady na prace badawcze ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Wydatki poniesione na projekty rozwojowe ujmuje się wtedy, gdy spełnione są kryteria aktywowania. Po początkowym ujęciu koszty prac rozwojowych pomniejsza się o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową w okresie przewidywanego uzyskiwania przychodów ze sprzedaży związanych z danym projektem nie przekraczającym jednak 5 lat.

Wartości niematerialne nie są obciążone zastawami.

W roku 2011 Grupa poniosła nakłady na prace badawcze i rozwojowe ujęte jako koszt okresu w rachunku zysków i strat w wysokości 142 tys. złotych.

W roku 2010 Grupa poniosła nakłady na prace badawcze i rozwojowe ujęte jako koszt okresu w rachunku zysków i strat w wysokości 198 tys. zł.

Pozycje rachunku zysków i strat, w której zawarto amortyzację wartości niematerialnych i prawnych	31.12.2011	31.12.2010
- koszt własny sprzedaży	3 189	1 310
- koszty sprzedaży	441	620
- koszty zarządu	5 037	3 622
Razem	8 667	5 552

Nota 1C 31.12.2011

TABELA RUCHU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (wg grup rodzajowych)

	koszty zakończonych prac rozwojowych	- w tym wytworzone we własnym zakresie	koszty prac rozwojowych w trakcie realizacji	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto na początek okresu	36 551	21 282	12 792	4 119	14 567	705	68 734
- korekta z tyt.							
a') wartość brutto na początek okresu po korekcie	36 551	21 282	12 792	4 119	14 567	705	68 734
b) zwiększenia (z tytułu)	29 569	10 531	13 420		8 858		51 847
- zakupu	19 026		2 776		8 398		30 200
- wytworzenia	10 531	10 531	10 644		55		21 230
- zakupu przedsiębiorstwa					9		9
- reklasyfikacja	12				396		408
c) zmniejszenia (z tytułu)	2 527	555	2 967		396	14	5 904
- sprzedaży			202				202
- likwidacji /zakończone wynikiem pozytywnym	772	555	2 766				3 538
- likwidacji					55		55
- przekwalifikowanie na środki trwałe			-1				-1
- różnice kursowe	951				194	14	1 159
- wyłączenie spółki z konsolidacji	804				147		951
d) wartość brutto na koniec okresu	63 593	31 258	23 245	4 119	23 029	691	114 677
- różnice kursowe z przeliczenia	2 676				443	19	3 138
d') wartość brutto na koniec okresu po przeliczeniach	66 269	31 258	23 245	4 119	23 472	710	117 815
e) skumulowane umorzenie na początek okresu	12 932	9 226			9 059	664	22 655
- korekta z tyt.							
e') skumulowane umorzenie na początek okresu po korekcie	12 932	9 226			9 059	664	22 655
f) umorzenie za okres (z tytułu)	5 099	2 605			1 684	3	6 786
- amortyzacji	6 694	3 160			1 957	16	8 667
- sprzedaży							
- likwidacji	-555	-555			-55		-610
- zakupu przedsiębiorstwa					5		5
- reklasyfikacja	-17				17		
- różnice kursowe	-318				-106	-13	-437
- wyłączenie spółki z konsolidacji	-705				-134		-839
g) skumulowane umorzenie na koniec okresu	18 031	11 831			10 743	667	29 441
- różnice kursowe z przeliczenia	392				194	17	603
g') skumulowane umorzenie na koniec okresu po przeliczeniach	18 423	11 831			10 937	684	30 044
g) odpisy z tyt. trwałej utraty wartości na początek okresu	2 450	2 450	3 906				6 356
- korekta bilansu otwarcia							
g') odpisy z tyt. trwałej utraty wartości na początek okresu po korekcie	2 450	2 450	3 906				6 356
- zwiększenia							
• ujęte w trakcie okresu w rachunku zysków i strat							
• odniesione w trakcie okresu bezpośrednio na kapitał własny							
- zmniejszenia							
• ujęte w trakcie okresu w rachunku zysków i strat							
• odniesione w trakcie okresu bezpośrednio na kapitał własny							
• wykorzystanie odpisu aktualiz. dot. sprzedanych środków trw.							
h) odpisy z tyt. trwałej utraty wartości na koniec roku	2 450	2 450	3 906				6 356
h) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	21 169	9 606	8 886	4 119	5 508	41	39 723
i) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	45 396	16 977	19 339	4 119	12 535	26	81 415

Nota 1C 31.12.2010

TABELA RUCHU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH

	koszty zakończonych prac rozwojowych	- w tym wytworzone we własnym zakresie	koszty prac rozwojowych w trakcie realizacji	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości (w tym oprogramowanie komputerowe)	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto na początek okresu	24 191	16 629	11 558	4 119	13 631	807	54 306
- korekta bilansu otwarcia							
a') wartość brutto na początek okresu po korekcie	24 191	16 629	11 558	4 119	13 631	807	54 306
b) zwiększenia:	14 701	5 843	3 369		3 184	11	21 265
- zakup	7 232		2 228		2 104		11 564
- wytworzenie	4 546	4 546	1 141				5 687
- różnice kursowe	292				59	11	362
- zakup przedsiębiorstwa	2 631	1 297			1 021		3 652
c) zmniejszenia:	2 508	1 190	2 135		1 882	104	6 629
- sprzedaż			207		2		209
- likwidacja /zakończone wynikiem pozytywnym/			878				878
- likwidacji /zakończone wynikiem negatywnym/			211				211
- likwidacja	1 318				466	104	1 888
- przekwalifikowanie na środki trwałe			839				839
- wyłączenie spółki z konsolidacji					1 194		1 194
- reklasyfikacja							
- wyksięgowanie umorzonych	1 190	1 190			220		1 410
d) wartość brutto na koniec okresu	36 384	21 282	12 792	4 119	14 933	714	68 942
e) różnice kursowe z przeliczenia	167				-366	-9	-208
f) wartość brutto na koniec okresu po przeliczeniach	36 551	21 282	12 792	4 119	14 567	705	68 734
g) skumulowane umorzenie na początek okresu	9 396	7 259			7 198	697	17 291
- korekta bilansu otwarcia							
g') wartość umorzenia na początek okresu po korekcie	9 396	7 259			7 198	697	17 291
h) umorzenie za okres (z tytułu)	3 591	1 967			1 959	-26	5 524
- amortyzacji	4 129	2 286			2 056	41	6 226
- sprzedaży					-2		-2
- likwidacji	-1 207				-458	-103	-1 768
- różnic kursowych	92				35	8	135
- wyłączenie spółki z konsolidacji					-403		-403
- wyksięgowania umorzonych	-1 190	-1 190			-220		-1 410
- reklasyfikacja					-28	28	
- zakupu przedsiębiorstwa	1 767	871			979		2 746
i) skumulowane umorzenie na koniec okresu	12 987	9 226			9 157	671	22 815
j) różnice kursowe z przeliczenia	-55				-98	-7	-160
k) skumulowane umorzenie na koniec okresu po przeliczeniach	12 932	9 226			9 059	664	22 655
l) odpisy z tyt. trwałej utraty wartości na początek okresu	2 450	2 450	3 906				6 356
- korekta bilansu otwarcia							
l) odpisy z tyt. trwałej utraty wartości na początek okresu po korekcie	2 450	2 450	3 906				6 356
ł) odpisy z tyt. trwałej utraty wartości na koniec roku	2 450	2 450	3 906				6 356
m) wartość netto na początek okresu	12 345	6 920	7 652	4 119	6 433	110	30 659
m') wartość netto na początek okresu po korekcie	12 345	6 920	7 652	4 119	6 433	110	30 659
n) wartość netto na koniec okresu	21 169	9 606	8 886	4 119	5 508	41	39 723

Nota 2**ZMIANA STANU WARTOŚCI FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH**

	31.12.2011	31.12.2010
a) wartość firmy na początek okresu	1 241 228	1 195 544
- wartość firmy - jednostki zależne	1 241 228	1 195 544
b) zwiększenia, w tym:	28 078	49 390
- różnice kursowe z przeliczenia-jednostki zależne	10 193	
- przejęcie jednostki zależnej	17 885	49 390
c) zmniejszenia, w tym:	18 712	3 706
- różnice kursowe z przeliczenia-jednostki zależne		3 003
- utrata kontroli/współkontroli	17 221	703
- utrata wartości	1 491	
h) wartość firmy na koniec okresu	1 250 594	1 241 228
- wartość firmy - jednostki zależne	1 250 594	1 241 228

W oparciu o MSR36 na dzień 31.12.2011r. przeprowadzono test na utratę wartości firmy. Zgodnie z MSR36 test na utratę wartości firmy przeprowadzony jest raz w roku. Testy na utratę wartości firmy zostały przeprowadzone w oparciu o 5-letnią prognozę przyszłych przepływów pieniężnych jednostek, przy rozliczeniu nabycia których powstała wartość firmy, zdyskontowanych o stopę dyskontową z uwzględnieniem ryzyka w kolejnych latach na poziomie ca. 8,86%. W wyniku przeprowadzonych testów stwierdzono przesłankę do dokonania odpisu aktualizującego wartość firmy dla jednej jednostki zależnej.

Nota 3A

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	31.12.2011	31.12.2010
a) środki trwałe, w tym:	702 576	639 923
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	12 898	15 393
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	233 564	252 856
- urządzenia techniczne i maszyny	430 086	341 028
- środki transportu	9 982	11 661
- inne środki trwałe	16 046	18 985
b) środki trwałe w budowie	48 908	23 163
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	751 484	663 086

Stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych są następujące:

- budynki i budowle – 2,5% - 4,5%,
- urządzenia techniczne i maszyny – 10% - 38,72%,
- środki transportu – 20% - 33,06%,
- pozostałe – 14% - 40%,
- prawo wieczystego użytkowania gruntu, zakupione na własność:
wartość nabycia do 500 tys. zł – 20%,
wartość nabycia powyżej 500 tys. zł – w okresie umownym w jakim można te prawa wykorzystywać.

Środki trwałe obciążone są hipoteką i zastawem do kwoty 619 753 tys. zł

Kwota odszkodowań uzyskanych od podmiotów trzecich za rzeczowe aktywa trwałe, które zostały stracone lub utraciły wartość wyniosła 8 438 tys. zł i została ujęta w rachunku zysków i strat - Nota 45 "otrzymane kary, odszkodowania"

W okresie sprawozdawczym oraz okresach porównawczych nie wystąpił przypadek, w którym środki pożyczono bez ściśle określonego celu, a następnie przeznaczono na pozyskanie dostosowywanego składnika aktywów .

Nota 3B

ŚRODKI TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2011	31.12.2010
a) własne	592 722	593 086
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu:	109 854	46 837
- na podstawie umów leasingowych-urządzenia tech.i maszyny	106 875	20 356
- na podstawie umów leasingowych-środki transportu	2 808	1 304
- na podstawie umów leasingowych - pozostałe środki trwałe (meble)	171	25 177
Środki trwałe bilansowe, razem	702 576	639 923

Nota 3C

ŚRODKI TRWAŁE WYKAZANE POZABILANSOWO	31.12.2011	31.12.2010
- używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu:	5 723	4 382
- środki trwałe postawione w stan likwidacji	1 230	1 230
- wartość gruntów użytkowanych wieczysto	8 722	6 909
Środki trwałe pozabilansowe, razem	15 675	12 521

Nota 3E 31.12.2011

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH (wg grup rodzajowych)

	grunty własne, w tym prawo wieczyst. użytk. gruntu	budynki i budowle	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	pozostałe środki trwałe	Środki trwałe razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	17 515	301 231	650 010	29 743	41 797	1 040 296
korekta bilansu otwarcia						
a') wartość brutto środków trwałych na początek okresu po korektach	17 515	301 231	650 010	29 743	41 797	1 040 296
b) zwiększenia	721	15 821	191 224	3 778	7 007	218 551
- zakup	-70	6 291	53 974	1 630	2 583	64 408
- leasing finansowy			75 417	629		76 046
- przyjęcie z inwestycji		3 804	732	198	26	4 760
- modernizacja		1 809	11 427	49	36	13 321
- zakup przedsiębiorstwa	86	72	4 689	911	541	6 299
- przeniesienie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży		2 770				2 770
- korekta grupy			19	361	16	396
- wycena do wartości godziwej	705	1 075				1 780
- zakończenie inwestycji własnych			44 966		3 805	48 771
c) zmniejszenia	3 558	31 096	70 908	5 361	8 279	119 202
- sprzedaż		5 106	22 397	1 729	1 143	30 375
- likwidacja - złomowanie		34	31 318	282	2 738	34 372
- likwidacja z przyczyn losowych			3 932		568	4 500
- korekta likwidacji			128		360	488
- przekwalifikowanie na nieruchomości inwestycyjne		15 202				15 202
- zakończenie umowy leasingu				141		141
- różnic kursowych z przeliczenia	281	1 571	1 524	240	336	3 952
- korekta grupy			229		169	398
- przesunięcie na środki trwałe w budowie				789		789
- wyłączenia spółki z konsolidacji	863	9 183	11 380	2 180	2 965	26 571
- korekta wartości zakupu	2 414					2 414
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	14 678	285 956	770 326	28 160	40 525	1 139 645
- różnice kursowe z przeliczenia	495	2 902	4 438	744	839	9 418
d') wartość brutto środków trwałych na koniec okresu po przeliczeniach	15 173	288 858	774 764	28 904	41 364	1 149 063
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	2 122	48 375	308 982	18 082	22 812	400 373
korekta bilansu otwarcia	-77					-77
e') skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu po korektach	2 045	48 375	308 982	18 082	22 812	400 296
f) amortyzacja za okres	230	6 054	33 577	348	1 988	54 463
- amortyzacja	289	6 345	77 001	3 216	7 021	93 872
- sprzedaż		-247	-9 168	-1 430	-657	-11 502
- likwidacja - złomowanie		-25	-25 623	-282	-2 681	-28 611
- korekta umorzenia			-854	5	360	-489
- przesunięcie do ewidencji pozabilansowej	-59					-59
- przekwalifikowanie na nieruchomości inwestycyjne		-866				-866
- przesunięcie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		2 712				2 712
- korekta likwidacji			-128		-360	-488
- przesunięcie na środki trwałe w budowie				-276		-276
- korekta grupy			-2	29	1	28
- likwidacja z przyczyn losowych			-3 122		-568	-3 690
- zakończenie umowy leasingu				-123		-123
- zakup przedsiębiorstwa		37	3 082	604	232	3 955
- wyłączenie spółki z konsolidacji		-1 799	-7 353	-1 251	-1 110	-11 513
- różnic kursowych z przeliczenia		-103	-256	-144	-250	-753
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	2 275	54 429	342 559	18 430	24 800	442 493
- różnice kursowe z przeliczenia		865	2 119	492	518	3 994
g') skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu po przeliczeniach	2 275	55 294	344 678	18 922	25 318	446 487
h) odpisy z tyt.trwałej utraty wartości na początek roku						
i) odpisy z tyt.trwałej utraty wartości na koniec roku						
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	15 393	252 856	341 028	11 661	18 985	639 923
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	12 898	233 564	430 086	9 982	16 046	702 576

Nota 3E 31.12.2010

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH (wg grup rodzajowych)

	grunty własne, w tym prawo wieczyst. użytk. gruntu	budynki i budowle	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	pozostałe środki trwałe	Środki trwałe razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	14 071	292 952	499 309	27 217		874 363
korekta bilansu otwarcia						
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu po korektach	14 071	292 952	499 309	27 217	40 814	874 363
b) zwiększenia	7 302	38 311	193 756	8 039	6 853	254 261
- zakup	1 645	13 464	58 348	3 478	2 094	79 029
- leasing finansowy			38 829	328	779	39 936
- przyjęcie z inwestycji	231	3 438	341	99	410	4 519
- modernizacja		2 934	3 416		30	6 380
- przeniesienie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży		5 052				5 052
- różnice kursowe	215		1 171	217		3 039
- korekta grupy		426	27			453
- włączenie spółki do konsolidacji	5 211		66 064	3 917		87 462
- reklasyfikacja			141			141
- zakończenie inwestycji własnych		106	25 419		2 725	28 250
c) zmniejszenia	3 445	27 798	43 648	5 131	6 403	86 425
- sprzedaż		5 384	19 661	1 527	1 019	27 591
- likwidacja - złomowanie		971	9 751	242	4 679	15 643
- likwidacja z przyczyn losowych			2			2
- zakończenie umowy leasingu			2 712	680		3 392
- korekta grupy	17	236			4	257
- przesunięcie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży			88			1 755
- niedobory z inwentaryzacji			106	7		113
- wyłączenia spółki z konsolidacji	3 428	19 741	11 328	2 675	500	37 672
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	17 928	303 465	649 417	30 125	41 264	1 042 199
- różnice kursowe z przeliczenia	-413	-2 234	593	-382	533	-1 903
d') wartość brutto środków trwałych na koniec okresu po przeliczeniach	17 515	301 231	650 010	29 743	41 797	1 040 296
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	1 814	45 629	225 519	14 760	21 325	309 047
korekta bilansu otwarcia						
e') skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu po korektach	1 814	45 629	225 519	14 760	21 325	309 047
f) amortyzacja za okres	308	3 597	83 059	3 550	1 319	91 833
- amortyzacja	446	6 763	60 696	3 668	6 321	77 894
- sprzedaż		-4 668	-8 789	-807	-535	-14 799
- likwidacja - złomowanie		-696	-9 316	-240	-4 602	-14 854
- niedobory inwentaryzacyjne			-80	-4		-84
- przesunięcie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		4 442				4 442
- przesunięcie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży			-23			-1 361
- włączenie spółki do konsolidacji			45 545	2 026		51 115
- korekta grupy		-23	27		-4	
- likwidacja z przyczyn losowych			-2			-2
- zakończenie umowy leasingu		-194	-689	-244		-1 127
- wyłączenie spółki z konsolidacji	-138	-3 974	-5 308	-954	-352	-10 726
- różnic kursowych z przeliczenia		112	998	105	120	1 335
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	2 122	49 226	308 578	18 310	22 644	400 880
- różnice kursowe z przeliczenia		-851	404	-228	168	-507
g') skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu po przeliczeniach	2 122	48 375	308 982	18 082	22 812	400 373
h) odpisy z tyt.trwałej utraty wartości na początek roku						
i) odpisy z tyt.trwałej utraty wartości na koniec roku						
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	12 257	247 323	273 790	12 457	19 489	565 316
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	15 393	252 856	341 028	11 661	18 985	639 923

Nota 4A**NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE**

	31.12.2011	31.12.2010
a) nieruchomości inwestycyjne, w tym:	22 896	1 559
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	13 261	1 527
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	9 635	32
Nieruchomości inwestycyjne, razem	22 896	1 559

Stawki amortyzacji stosowane dla nieruchomości inwestycyjnych są następujące:

- budynki i budowle – 2,5% - 4,5%,
 - prawo wieczystego użytkowania gruntu, zakupione na własność:
 - wartość nabycia do 500 tys. zł – 20%,
 - wartość nabycia powyżej 500 tys. zł – w okresie umownym w jakim można te prawa wykorzystywać.
- Grunty własne nie podlegają umorzeniu.

Nieruchomości nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

Nie istnieją ograniczenia realizacji korzyści z nieruchomości inwestycyjnej lub przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Nie istnieją zobowiązania umowne dotyczące zakupu, wybudowania lub dostosowywania nieruchomości inwestycyjnej oraz zobowiązania dotyczące napraw, utrzymania i ulepszenia nieruchomości.

Nota 4B**PRZYCHODY I KOSZTY ZWIĄZANE Z NIERUCHOMOŚCIAMI INWESTYCYJNYMI**

	31.12.2011	31.12.2010
a) przychody z czynszów dot. nieruchomości inwestycyjnej	1 325	30
b) bezpośrednie koszty operacyjne pod przychody z czynszów dot. nieruchomości inwestycyjnej	775	5
c) bezpośrednie koszty operacyjne dot. nieruchomości inwestycyjnej nieprzynoszącej przychodów z czynszów	4	5

Nota 4C 31.12.2011

ZMIANY NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH (wg grup rodzajowych)

	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne razem
a) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	1 546	76	1 622
b) zwiększenia (z tytułu)	10 415	9 201	19 616
- zakupu	1 439	5 135	6 574
- przekwalifikowania ze środków trwałych	8 976	4 066	13 042
c) zmniejszenia (z tytułu)			
d) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	11 961	9 277	21 238
- różnice kursowe z przeliczenia	1 337	615	1 952
d') wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	13 298	9 892	23 190
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	19	44	63
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	18	187	205
- odpisów amortyzacyjnych	18	187	205
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	37	231	268
- różnice kursowe z przeliczenia		26	26
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu po przeliczeniach	37	257	294
h) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	1 527	32	1 559
i) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	13 261	9 635	22 896

Nota 4C 31.12.2010

ZMIANY NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH (wg grup rodzajowych)

	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne razem
a) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	1 595	3 968	5 563
b) zwiększenia (z tytułu)			
- zakupu			
- przekwalifikowania ze środków trwałych			
c) zmniejszenia (z tytułu)	49	3 882	3 931
- sprzedaż	49		49
- wyłączenie spółki z konsolidacji		3 882	3 882
d) wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	1 546	86	1 632
- różnice kursowe z przeliczenia		-10	-10
d') wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	1 546	76	1 622
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	55	136	191
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-36	-87	-123
- odpisów amortyzacyjnych	13	129	142
- sprzedaż	-49		-49
- włączenie jednostki do konsolidacji		-216	-216
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	19	49	68
- różnice kursowe z przeliczenia		-5	-5
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu po przeliczeniach	19	44	63
h) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	1 540	3 832	5 372
i) wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	1 527	32	1 559

Nota 5A

INWESTYCJE ROZLICZANE ZGODNIE Z METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	31.12.2011	31.12.2010
- stan na początek okresu	17 136	15 527
- korekta wyniku z lat ubiegłych	-34	
- różnice kursowe z przeliczenia	3 860	143
- utrata kontroli nad jednostką zależną	25 963	
- korekta zysków z transakcji odgórnych	439	
- utworzenie odpisów aktualizujących	-294	
- wycena praw własności	12 575	1 466
- stan na koniec okresu	59 645	17 136

KOPEX S.A. ujmuje inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, tj. takich na które wywiera znaczący wpływ, metodą praw własności.

W przypadku, kiedy KOPEX S.A. przestaje wywierać znaczący wpływ na dana spółkę stowarzyszoną rozpoczyna wykazywanie danej inwestycji zgodnie z MSR 39, od tej daty, pod warunkiem, że jednostka stowarzyszona nie stanie się jednostką zależną lub wspólnym przedsięwzięciem. Jeśli inwestycja przestaje być jednostką stowarzyszoną i ujmowana jest zgodnie z MSR 39, wartość godziwą inwestycji określona na dzień, w którym przestaje ona być jednostką stowarzyszoną, uznaje się za wartość godziwą inwestycji przy początkowym jej ujęciu jako składnika aktywów finansowych zgodnie z MSR39.

W 2011 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zmieniono sposób ujęcia sprawozdań finansowych spółki Shandong Tagao Mining Equipment Manufacturing Co. Ltd z siedzibą w Chinach z metody pełnej na metodę praw własności. Zmianą objęte zostały również dane poprzedniego prezentowanego okresu. Skutki zmian ujęto w punkcie 17.5. Informacji dodatkowej do niniejszego sprawozdania finansowego.

Nota 5B

DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa razem	567 202	333 252
Zobowiązania	473 500	283 084
Przychody	837 062	298 093
Zysk/Strata za okres obrotowy	43 243	-790

Nota 5C 31.12.2011**INWESTYCJE ROZLICZANE ZGODNIE Z METODĄ PRAW WŁASNOŚCI**

Lp.	nazwa jednostki	siedziba	% posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
1.	WS Baildonit Sp. z o.o.	Katowice	29,41%	29,41%
2.	Anhui Long Po Electrical Corporation Ltd	Chiny	20,00%	20,00%
3.	Tifenbach Polska Sp. z o.o.	Radzionków	49,00%	49,00%
4.	Odlewnia Staliwa Łabędy Sp. z o.o.	Gliwice	25,50%	25,50%
5.	Shandong Tagao Mining Equipment Manufacturing Co. Ltd	Chiny	50,00%	50,00%
6.	Nepean Longwall	Australia	25,00%	25,00%
7.	Hansen Electric spol. S.r.o.	Czechy	50,00%	50,00%
6.	OOO SIB-Hansen	Rosja	40,00%	40,00%
Razem				

Nota 5C 31.12.2010**INWESTYCJE ROZLICZANE ZGODNIE Z METODĄ PRAW WŁASNOŚCI**

Lp.	nazwa jednostki	siedziba	% posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
1.	WS Baildonit Sp. z o.o.	Katowice	29,41%	29,41%
2.	Anhui Long Po Electrical Corporation Ltd	Chiny	20,00%	20,00%
3.	Tifenbach Polska Sp. z o.o.	Radzionków	49,00%	49,00%
4.	Odlewnia Staliwa Łabędy Sp. z o.o.	Gliwice	25,50%	25,50%
5.	Shandong Tagao Mining Equipment Manufacturing Co. Ltd	Chiny	50,00%	50,00%
6.	Grupa Hansen	Niemcy	b.d.	b.d.
Razem				

Nota 6A

DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	31.12.2011	31.12.2010
- stan na początek okresu	1 520	2 818
- różnice kursowe z przeliczenia	1	-1
- sprzedaż		-1 299
- wycena odniesiona na kapitał własny	-5	2
- stan na koniec okresu - wartość bilansowa	1 516	1 520
- stan na koniec okresu - wartość godziwa		

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Grupa KOPEX zalicza w szczególności udziały i akcje w jednostkach nie będących podmiotami zależnymi lub stowarzyszonymi, zakupionych bez zamiaru szybkiej odsprzedaży.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej, a skutki tej wyceny ujmuwane są w innych całkowitych dochodach, powiększając lub pomniejszając kapitał z aktualizacji wyceny. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości oraz różnice kursowe ujmuwane są w rachunku wyników. W momencie wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach przenosi z kapitału własnego do zysków lub strat. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Na dzień 31.12.2011 oraz 31.12.2010 Grupa KOPEX posiadała akcje spółek, dla których nie ma aktywnego rynku. Wartość akcji tych Spółki wyceniono w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nota 6B

	31.12.2011	31.12.2010
ZYSKI LUB STRATY NETTO UJĘTE DLA DŁUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH DOSTĘPNYCH DO SPRZEDAŻY		
- odpisy z tytułu utraty wartości		-7
- kwoty ze zbycia		503
Razem		496

Nota 7A

DŁUGOTERMINOWE POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	31.12.2011	31.12.2010
- kaucje	6 911	821
- z tytułu gwarancji dobrego wykonania kontraktu		272
- porozumienie o spłacie ratalnej należności	30	60
- rozliczenie budów i oddziałów zagranicznych		94
- inne	3 793	
Pozostałe należności długoterminowe netto	10 734	1 247
c) odpisy aktualizujące wartość należności		
d) wycena należności długoterm.wg zamortyzowanego kosztu		7
Pozostałe należności długoterminowe brutto	10 734	1 254

Nota 7B**ZMIANA STANU WYCENY NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWYCH Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁYCH NALEŻNOŚCI WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU**

	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	7	
a) zwiększenia ujęte w okresie w rachunku zysków i strat		7
b) zmniejszenia ujęte w okresie w rachunku zysków i strat	-7	
Stan wyceny należności długoterminowych wg zamortyzowanego kosztu na koniec okresu		7

Nota 7C**POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)**

	31.12.2011	31.12.2010
a) w walucie polskiej	6 992	279
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 742	975
b1. jednostka/waluta tys/EUR	2	8
tys. zł	9	32
b2. jednostka/waluta tys/USD	1 084	
tys. zł	3 704	
b3. pozostałe waluty w tys. zł	29	943
Należności długoterminowe, razem	10 734	1 254

Nota 8**NALEŻNOŚCI LEASINGOWE**

	31.12.2011	31.12.2010
a) minimalne opłaty leasingowe, w tym:	158 856	29 270
- do 1 roku	69 978	12 790
- do 5 lat	88 878	16 480
- powyżej 5 lat		
b) niezrealizowane dochody finansowe, w tym:	13 346	1 209
- do 1 roku	7 846	198
- do 5 lat	5 500	1 011
- powyżej 5 lat		
c) wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego:	145 510	28 061
- do 1 roku	62 132	12 592
- do 5 lat	83 378	15 469
- powyżej 5 lat		
d) rezerwa na nieodzyskiwalne opłaty leasingowe (odpisy aktualizujące)	748	2 876
e) należności leasingowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	144 762	25 185
- długoterminowe	83 361	15 469
- krótkoterminowe	61 401	9 716

Łączna kwota niegwarantowanych wartości końcowych wynosi 1 075 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym warunkowe opłaty leasingowe ujęte jako dochód wyniosły 2 092 tys. zł

Ogólne postanowienia ważniejszych umów leasingowych:

- umowy leasingu zawarte są na czas oznaczony,
- po upływie okresu leasingu, leasingobiorca ma prawo do nabycia przedmiotu leasingu na własność za cenę podaną w umowie,
- średnia długość leasingu finansowego w ramach zawartych umów wynosi 3 lata,

Nota 9A	31.12.2011	31.12.2010
UDZIELONE POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE		
- stan na początek okresu	687	293
- udzielenie pożyczek	2 024	687
- spłata pożyczek	-1 667	-293
- wycena udzielonych pożyczek wg skorygowanej ceny nabycia		
- stan na koniec okresu	1 044	687

Nota 9B	31.12.2011	31.12.2010
UDZIELONE POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)		
a) w walucie polskiej	1 044	
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)		687
b1. jednostka/waluta tys./EUR		174
tys. zł		687
b.3.pozostałe waluty w tys. zł		
Udzielone pożyczki długoterminowe, razem	1 044	687

Nota 10A	31.12.2011	31.12.2010
POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE		
- udziały i akcje w jednostkach powiązanych	6	5 534
- udziały i akcje w pozostałych jednostkach		7
- pozostałe		
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe, razem	6	5 541

W pozycji Pozostałych długoterminowych aktywów finansowych prezentowane są inwestycje w jednostkach zależnych, które ze względu na kryterium istotności nie wchodzi w skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego i nie są niezaliczane jako przeznaczone do sprzedaży, zgodnie z MSSF 5. Ujmowane są w cenie nabycia, zgodnie z MSR 27, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Na dzień 31.12.2011r. oraz na dzień 31.12.2010r. konsolidacją nie objęta spółka EKOPEX z siedzibą na Ukrainie. Na dzień 31.12.2010r. wyłączono z konsolidacji KOPEX-MIN FITIP z siedzibą w Serbii, ze względu na utratę kontroli związaną z postawieniem tej spółki w stan likwidacji. W 2011r. ze względu na zbliżający się termin zakończenia procesu likwidacji wartość tej inwestycji prezentowana jest w pozostałych należnościach.

Nota 10B	31.12.2011	31.12.2010
POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE		
- wartość według ceny nabycia	6	5 541
- aktualizacja wartości na początek okresu		
- aktualizacja wartości w okresie		
- wartość bilansowa	6	5 541

Nota 11**ZMIANA STANU AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO**

	31.12.2011	31.12.2010
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	74 580	63 694

Za wyjątkiem aktywa wyliczonego od przyszłych zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych, które zrealizuje się w okresie do 40 lat od dnia bilansowego, pozostałe różnice przejściowe zrealizują się w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu zasady ostrożności w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na:

- ujemne różnice przejściowe,
- przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych
- przeniesienie na kolejny okres niewykorzystanych ulg podatkowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot podlegających odliczeniu podatkowemu w toku ustalania zysku do opodatkowania (straty podatkowej) w przyszłych okresach, gdy wartość bilansowa składnika aktywów lub zobowiązań zostanie zrealizowana lub rozliczona.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Odroczony podatek dochodowy ujmuje się jako przychód lub koszt wpływający na wynik danego okresu (pozycja „Podatek dochodowy” w tym „Część odroczone” lub/i „Przychody/Koszty finansowe-różnice kursowe”), z wyjątkiem podatków wynikających z transakcji lub zdarzeń, które są ujmowane, w tym samym lub innym okresie poza wynikiem, w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym oraz z wyjątkiem połączenia przedsięwzięć.

Podatek odroczoney ujmuje się poza wynikiem, jeżeli podatek dotyczy pozycji, które w tym samym lub innym okresie zostały ujęte poza wynikiem. Jeżeli dotyczy pozycji, które w tym samym lub w innym okresie zostały ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, to podatek odroczoney ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Jeżeli dotyczy pozycji, które zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, podatek odroczoney ujmuje się w kapitale własnym.

Nota 11B 31.12.2011

AKTYWO Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	Stan na dzień 01.01.2011	Uznanie/Obciążenie (-) zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/Zmniejszenie (-) innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Utrata/zwiększenie kontroli/różnice kursowe z przeliczenia	Stan na dzień 31.12.2011
Rozliczenia międzyokresowe	3 714	1 862	0		5 576
Rezerwy	3 548	597	0		4 145
Odsetki	1 313	891	0		2 204
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	2 043	569	0		2 612
Środki trwałe	905	-92	12		825
Różnice kursowe	797	908	0		1 705
Aktualizacja wyceny instrumentów pochodnych	0	176	0		176
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	553	510	94		1 157
Aktualizacja wyceny należności/zobowiązań długoterminowych	4	12	0		16
Nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami	1 537	2 341	0		3 878
Strata podatkowa z lat poprzednich	19 424	-3 591	0		15 833
Strata podatkowa za rok 2011	0	1 682	0		1 682
Inwestycyjna ulga podatkowa	17 386	9 035	0		26 421
Inne	12 470	4 085	0	-8 205	8 350
Razem	63 694	18 985	106	-8 205	74 580

Nota 11B 31.12.2010

AKTYWO Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	Stan na dzień 01.01.2010	Uznanie/Obciążenie (-) zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/Zmniejszenie (-) innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Utrata/zwiększenie kontroli/różnice kursowe z przeliczenia	Stan na dzień 31.12.2010
Rozliczenia międzyokresowe	2 366	328	0		2 694
Rezerwy	3 206	-14	0		3 192
Odsetki	669	644	0		1 313
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	1 216	827	0		2 043
Środki trwałe	118	787	0		905
Różnice kursowe	563	234	0		797
Aktualizacja wyceny instrumentów pochodnych	803	-803	0		0
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	6 001	-870	-4 578		553
Aktualizacja wyceny należności/zobowiązań długoterminowych	0	4	0		4
Nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami	3 283	-1 746	0		1 537
Strata podatkowa z lat poprzednich	9 566	9 535	323		19 424
Ujemne różnice przejściowe dot. oddziałów zagranicznych	1 397	-22	0		1 375
Inwestycyjna ulga podatkowa	14 399	2 987	0		17 386
Inne	11 581	1 214	0	-324	12 471
Razem	55 168	13 105	-4 255	-324	63 694

Nota 12

DŁUGOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	31.12.2011	31.12.2010
- osprzęt dot. dzierżawionych kombajnów	2 683	2 349
- koszty przygotowania nowej produkcji	3 577	63
- inne wydatki płatne z góry	85	106
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	6 345	2 518

Nota 13A

ZAPASY	31.12.2011	31.12.2010
a) materiały	187 789	172 103
b) półprodukty i produkty w toku	127 444	158 665
c) produkty gotowe	59 849	67 099
d) towary	61 316	52 448
Zapasy, razem	436 398	450 315
f) odpisy aktualizujące wartość zapasów - materiały	3 077	2 679
g) odpisy aktualizujące wartość zapasów - półprodukty i produkty w toku	393	1 825
h) odpisy aktualizujące wartość zapasów - produkty gotowe	4 771	3 567
i) odpisy aktualizujące wartość zapasów - towary	1 956	1 204
Zapasy brutto, razem	446 595	459 590

Zapasy obciążone są zastawem w wysokości 99 121 tys. zł i stanowią zabezpieczenie zaciągniętych kredytów.

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też w wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z nich jest niższa. Na dzień bilansowy dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów jeżeli wystąpią przyczyny uzasadniające ich dokonanie. Odpisy zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

Na dzień bilansowy zapasy wykazuje się w cenie nabycia pomniejszonej o utworzone odpisy aktualizujące.

Nota 13B

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	9 275	5 480
Różnice kursowe z przeliczenia	-267	
a) zwiększenia ujęte w okresie w rachunku zysków i strat (z tytułu)	3 421	5 393
- aktualizacja materiałów	1 766	1 337
- aktualizacja półproduktów i produktów w toku	55	199
- aktualizacja wyrobów gotowych	828	3 030
- aktualizacja towarów	772	18
- włączenie do konsolidacji jednostki zależnej		809
b) zmniejszenia ujęte w okresie w rachunku zysków i strat (z tytułu)	973	1 598
- ustanie przyczyn odpisu - materiały	452	820
- ustanie przyczyn odpisu - półprodukty i produkty w toku	240	238
- ustanie przyczyn odpisu - wyroby gotowe	279	307
- ustanie przyczyn odpisu - towary	2	233
c) wyłączenie z konsolidacji jednostki zależnej	-1 259	
Stan na koniec okresu	10 197	9 275

Nota 14A

KRÓTKOTERMINOWE NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	31.12.2011	31.12.2010
- o okresie spłaty do 12 miesięcy	464 422	405 188
- o okresie powyżej 12 miesięcy	11 688	35
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	476 110	405 223
c) odpisy aktualizujące	41 663	34 735
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług brutto, razem	517 773	439 958

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty, to jest z uwzględnieniem należnych odsetek. Odsetki naliczane i księgowane są na dobro przychodów finansowych w pozycji „Odsetki”. Przy naliczaniu odsetek przyjmuje się kryterium istotności.

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie netto, to jest pomniejszone o utworzone odpisy aktualizacyjne w związku z ryzykiem ich nieściągalności.

Odpisy aktualizacyjne na należności tworzy się:

- na należności od dłużników postawionych w stan likwidacji, stan upadłości – do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności lub do wysokości propozycji umorzeniowej,
- na należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszeniu upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
- na należności kwestionowane przez dłużników (sporne) do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,
- na wszelkie należności, których termin wymagalności jeszcze nie upłynął, bądź już upłynął, a sytuacja gospodarcza i finansowa dłużnika jest niekorzystna, do wysokości kwoty należności,
- na całą kwotę niezapłaconych odsetek od nieterminowych płatności, z uwzględnieniem kryterium istotności.

Odpisy aktualizacyjne na należności ujmuje się w pozycji „Pozostałych kosztów”, z wyjątkiem odpisów na należności z tytułu odsetek, które ujmuje się w kosztach finansowych w pozycji „Inne koszty finansowe”.

Rozwiązanie odpisu aktualizującego następuje w przypadku otrzymania zapłaty i ujęte zostaje w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody”, z wyjątkiem odpisów na należności z tytułu odsetek, które rozwiązane zostają w przychody finansowe, w pozycji „Inne przychody finansowe”. Należności wyrażone w walutach obcych, za wyjątkiem pozycji niepieniężnych w postaci zaliczek, wycenia się na dzień sprawozdawczy po kursie średnim, ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe od należności wyrażonych w walutach obcych powstałe na dzień wyceny i przy zapłacie ujmuje się odpowiednio ujemne do kosztów finansowych, a dodatnie do przychodów finansowych w pozycji „Różnice kursowe”.

Informację nt koncentracji należności ujęto w punkcie 8. Informacji dodatkowej "Polityka zarządzania ryzykiem finansowym i zabezpieczanie.

Na należnościach utworzono zastaw w wysokości 1 407 tys. zł stanowiący zabezpieczenie zaciągniętego kredytu.

Nota 14B

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (BRUTTO) - O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY:	31.12.2011	31.12.2010
a) do 1 miesiąca	160 902	125 513
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	111 631	96 910
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	27 566	46 094
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	80 709	42 034
e) powyżej 1 roku	26 401	34
f) należności przeterminowane	110 564	129 373
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	517 773	439 958
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	-41 663	-34 735
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	476 110	405 223

Nota 14C

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE (BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	31.12.2011	31.12.2010
a) do 1 miesiąca	29 566	42 414
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	17 970	28 795
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	13 284	6 474
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	4 980	16 068
e) powyżej 1 roku	44 764	35 622
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	110 564	129 373
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	-34 466	-34 050
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	76 098	95 323

Nota 15

KRÓTKOTERMINOWE POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	31.12.2011	31.12.2010
- zaliczki na dostawy	7 592	4 495
- z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych, zdrowotnych i innych świadczeń	42 736	29 521
- z tytułu działalności finansowej	40 398	13 350
- należności od likwidatora ze zlikwidowanej spółki zależnej	6 959	
- kaucje	5 851	
- inne	14 907	27 542
Krótkoterminowe pozostałe należności, razem (netto)	118 443	74 908
c) odpisy aktualizujące	16 999	4 502
Krótkoterminowe pozostałe należności, razem (brutto)	135 442	79 410

Nota 16A

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ KRÓTKOTERMINOWYCH NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ KRÓTKOTERMINOWYCH POZOSTAŁYCH NALEŻNOŚCI	31.12.2011	31.12.2010
Stan na początek okresu	39 237	56 143
Różnice kursowe z przeliczenia	2 171	
a) zwiększenia, w tym:	36 976	14 794
- aktualizacja wartości wątpliwych należności	27 748	10 497
- przejęcie kontroli nad jednostkami-włączenie do konsolidacji		4 297
- przesunięcie z długoterminowych pozostałych aktywów - od likwidatora ze zlikwidowanej spółki	9 102	
- inne	126	
b) zmniejszenia, w tym:	19 722	31 700
- wykorzystanie odpisu aktualizującego należności	6 335	15 861
- spłata należności	6 070	7 366
- ustanie przyczyn	208	7 086
- wyłączenie z konsolidacji jednostki zależnej	5 613	
- inne	1 496	1 387
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	58 662	39 237

Nota 16B**31.12.2011****31.12.2010****KRÓTKOTERMINOWE NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ KRÓTKOTERMINOWE
POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)**

a) w walucie polskiej	420 123	323 284
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	233 092	196 084
b1. jednostka/waluta tys./USD	7 256	7 158
tys. zł	24 798	29 098
b2. jednostka/waluta tys./EUR	21 291	26 676
tys. zł	94 039	105 222
b2. jednostka/waluta tys./AUD	8 073	1 947
tys. zł	27 990	5 876
b2. jednostka/waluta tys./ZAR	93 969	21 028
tys. zł	39 443	9 463
b3. pozostałe waluty w tys. zł	46 822	46 425
Należności krótkoterminowe, razem	653 215	519 368

Nota 17A**31.12.2011****31.12.2010****UDZIELONE POŻYCZKI KRÓTKOTERMINOWE**

- stan na początek okresu	83 949	54 926
- zakup obligacji	121 170	180 398
- udzielenie pożyczek	6 847	28 678
- spłata obligacji	-138 642	-169 792
- spłata pożyczek	-15 327	-10 061
- wyłączenie z konsolidacji jednostki zależnej	-40	
- różnice kursowe	56	-200
- stan na koniec okresu	58 013	83 949

Nota 17B**31.12.2011****31.12.2010****UDZIELONE POŻYCZKI KRÓTKOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)**

a) w walucie polskiej	56 661	72 226
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 352	11 723
b1. jednostka/waluta tys./EUR	306	1 381
tys. zł	1 352	5 467
b2. jednostka/waluta tys./USD		6
tys. zł.		19
b3. pozostałe waluty w tys. zł		6 237
Udzielone pożyczki krótkoterminowe, razem	58 013	83 949

31.12.2011

Nota 18A**ZABEZPIECZAJĄCE POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE - AKTYWA FINANSOWE**

a) zabezpieczające przepływy pieniężne , dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń	1 519
- kontrakty forward sprzedaży USD - wolumen 288 tys zł, uśredniony kurs 3,289	12
- kontrakty forward sprzedaży EUR - wolumen 82 552 tys zł, uśredniony kurs 4,588	1 507
b) zabezpieczające przepływy pieniężne , dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń	136
- kontrakty forward sprzedaży USD - wolumen zł, uśredniony kurs ...	
- kontrakty forward sprzedaży EUR - wolumen 16 686 tys zł, uśredniony kurs 4,4201	136
Pochodne instrumenty finansowe, razem	1 655

Instrumenty pochodne dla których nie jest prowadzona rachunkowość zabezpieczeń – w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane w pozycji aktywów obrotowych: „Pochodne instrumenty finansowe”. Wycena takich instrumentów odnoszona jest w przychody lub koszty finansowe w pozycji „Aktualizacja wartości inwestycji”. Wynik z tytułu realizacji instrumentu pochodnego również odnoszony jest w przychody lub koszty finansowe. Dla kontraktów forward na sprzedaż/kupno waluty wynik z tytułu realizacji odnoszony jest w pozycję „Różnice kursowe” w ramach przychodów lub kosztów finansowych.

Instrumenty pochodne dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń są to instrumenty wyznaczone, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, których wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy środków pieniężnych służą zrównoważeniu zmiany wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych zabezpieczanej pozycji.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń, gdy spełnione są wszystkie warunki wymienione w MSSF/MSR, tj.:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne,
- dla zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia jest wysoce prawdopodobna oraz podlega zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które mogą wpłynąć na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane, a efektywność zabezpieczenia jest zachowana we wszystkich okresach sprawozdawczych.

Nota 18A.

31.12.2010

ZABEZPIECZAJĄCE POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE - AKTYWA FINANSOWE

a) zabezpieczające przepływy pieniężne , dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń	1 042
- kontrakty forward sprzedaży USD - wolumen 12 211 tys zł, uśredniony kurs 3.2291	816
- kontrakty forward sprzedaży EUR - wolumen 10 823 tys zł, uśredniony kurs 4.0898	226
- opcje sprzedaży USD - wolumen , uśredniony kurs	
b) zabezpieczające przepływy pieniężne , dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń	320
- kontrakty forward sprzedaży USD - wolumen , uśredniony kurs	
- kontrakty forward sprzedaży EUR - wolumen 8 217 tys zł, uśredniony kurs 4.1285	320
Pochodne instrumenty finansowe, razem	1 362

Nota 18B	31.12.2011	31.12.2010
WYNIK NA INSTRUMENTACH POCHODNYCH ZABEZPIEZAJĄCYCH PRZEPLYWY PIENIĘŻNE UJĘTY BEZPOŚREDNIO W KAPITALE WŁASNYM		
a) skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	87	-37 416
b) kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu zawartych efektywnych transakcji zabezpieczających	-865	660
c) zrealizowane transakcje zabezpieczające utrzymywane w kapitałach własnych do momentu zajścia planowanej (zabezpieczanej) transakcji	-59	
d) kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym	-1 656	36 843
- transakcje otwarte	-575	1
- transakcje zamknięte	-1 081	36 842
e) skumulowany w kapitale własnym wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec roku obrotowego	819	87

Nota 18C	31.12.2011	31.12.2010
WYNIK NA INSTRUMENTACH POCHODNYCH WYCENIONYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT - AKTYWA FINANSOWE		
a) wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej		
- zrealizowane instrumenty pochodne	28	-18 755
- wycena niezrealizowanych instrumentów pochodnych	1 575	8 905
Razem	1 603	-9 850

Nota 19	31.12.2011	31.12.2010
ZMIANA STANU KRÓTKOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY		
stan na początek okresu obrotowego		
- nabycie	1 255	
- wycena odniesiona wynik finansowy okresu	1	
- sprzedaż	-746	
stan na koniec roku obrotowego	510	

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa zalicza aktywa nabyte w celu odsprzedaży w krótkim terminie oraz inne aktywa finansowe stanowiące część portfela podobnych aktywów, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych oraz te aktywa finansowe, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji.

W pozycji krótkoterminowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa ujęła akcje spółki akcyjnej notowanej na polskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Nota 20A	31.12.2011	31.12.2010
ŚRODKI PIENIĘŻNE I INNE AKTYWA PIENIĘŻNE (STRUKTURA WALUTOWA)		
a) w walucie polskiej	73 742	60 457
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	62 719	104 251
b1. jednostka/waluta USD	147	2 445
w zł	500	7 247
b2. jednostka/waluta EUR	13 031	18 123
w zł	57 572	71 780
b3. pozostałe waluty w zł	4 647	25 224
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem	136 461	164 708

Nota 20B	31.12.2011	31.12.2010
STRUKTURA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		
a) środki pieniężne w bankach	134 109	151 123
b) środki pieniężne w kasach	568	1 565
c) inne środki	1 784	12 020
Środki pieniężne, razem	136 461	164 708

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna obejmuje doliczone lub ewentualnie potrącone przez bank odsetki.

Nota 21	31.12.2011	31.12.2010
KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE		
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	17 381	17 919
- prenumerata, ubezpieczenia, odpis ZFŚS	4 644	3 285
- koszty dzierżawy rozliczane w czasie	7 450	114
- koszty przygotowania nowej produkcji	3 537	12 712
- inne	1 750	1 808
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	118 297	80 297
- kontrakty długoterminowe-niezafakturowane przychody	116 944	79 388
- memoriałowo zaliczone przychody z tyt. sprzedaży energii elektr. i inne	201	43
- przygotowanie nowych robót	129	39
- inne	1 023	827
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	135 678	98 216

Rozliczenia międzyokresowe czynne dokonywane są, jeżeli koszty poniesione dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Tytuły czynnych rozliczeń międzyokresowych, które nie dotyczą normalnego cyklu działalności operacyjnej Grupy, a ich okres rozliczenia nastąpi w czasie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywane są w rozliczeniach międzyokresowych długoterminowych.

Nota 22	31.12.2011	31.12.2010
KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)		
- rodzaj akcji	na okaziciela	na okaziciela
- rodzaj uprzywilejowania	nieuprzywilejowane	nieuprzywilejowane
- data rejestracji	03.01.1994	03.01.1994
- prawo do dywidendy (od daty)	03.01.1994	03.01.1994
- liczba akcji	1 989 270	1 989 270
- wartość nominalna jednej akcji	10 zł	10 zł
- data splitu	01.08.2006	01.08.2006
- liczba akcji	19 892 700	19 892 700
- wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
- emisja akcji serii "B" (data rejestracji)	10.08.2007	10.08.2007
- prawo do dywidendy (od daty)	10.08.2007	10.08.2007
- liczba akcji	47 739 838	47 739 838
- wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
- emisja akcji serii "C" (data rejestracji)	01.12.2009	01.12.2009
- prawo do dywidendy (od daty)	01.12.2009	01.12.2009
- liczba akcji	6 700 000	6 700 000
- wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
Liczba akcji razem	74 332 538	74 332 538
Wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
Kapitał zakładowy, razem	74 333	74 333

Zarząd KOPEX S.A. działając na podstawie upoważnienia udzielonego Uchwałą nr 1 NWZA KOPEX S.A. z dnia 11 grudnia 2008 roku w sprawie wyrażenia zgody i określenia warunków nabycia akcji własnych przez Spółkę oraz Uchwałą nr 2 NWZA KOPEX S.A. z dnia 11 grudnia w sprawie udzielenia Zarządowi Spółki upoważnienia do nabywania akcji własnych w trybie art. 362 & 1 pkt. 8) ksh przystąpił do realizacji Programu nabycia (odkupu) akcji własnych KOPEX S.A. Od dnia rozpoczęcia Programu tj. od 15 grudnia 2008 roku do dnia 05 lutego 2009 roku nabytych zostało łącznie 276.500 akcji własnych KOPEX S.A. po średniej cenie zakupu 10,75 zł za 1 akcję. Akcje własne w kwocie 2.979 tys. zł nabyte przez Emitenta od dnia rozpoczęcia Programu do dnia 22 grudnia 2008 roku stanowią 0,409% kapitału zakładowego KOPEX S.A. Akcje te nie posiadają prawa głosu i w związku z tym w Sprawozdaniu Finansowym wykazuje się zysk na 1 akcję uprawnioną do głosu.

Spółki zależne i stowarzyszone nie są w posiadaniu akcji KOPEX S.A.

Nota 23	31.12.2011	31.12.2010
KAPITAŁ ZAPASOWY		
- z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, z rozliczenia przejścia odwrotnego	1 192 379	1 189 856
- z zysku	927 893	881 092
- z tyt.obniżenia kapitału akcyjnego	9 907	9 907
- z kapitału z aktualizacji wyceny	17 897	17 429
- inny	8 557	7 148
Kapitał zapasowy, razem	2 156 633	2 105 432

Nota 24	31.12.2011	31.12.2010
KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY		
a) aktualizacja środków trwałych	37 811	43 123
b) aktualizacja inwestycji długoterminowych i krótkoterminowych	-1	4
c) podatek dochodowy odroczoney	-7 804	-8 345
d) zabezpieczenie przepływów pieniężnych	819	87
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	30 825	34 869

Nota 25

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	31.12.2011	31.12.2010
- przeznaczone na nabycie akcji własnych	17 021	17 021
- inne	50 167	38 208
Pozostałe kapitały rezerwowe, razem	67 188	55 409

Nota 26

ZMIANA STANU KAPITAŁU UDZIAŁÓW NIEKONTROLUJĄCYCH	31.12.2011	31.12.2010
Kapitał udziałów niekontrolujących na początek okresu	60 785	46 452
a) zwiększenia (z tytułu)	10 969	16 793
- udział niekontrolujący w zmianie kapitału własnego spółek zależnych	10 969	8 588
- zmniejszenie kontroli/przejęcie kontroli		8 205
b) zmniejszenia (z tytułu)	40 873	2 460
- dewidenda wypłacona udziałom niekontrolującym	7 385	598
- utrata kontroli/zwiększenie kontroli	33 488	1 862
Kapitał udziałów niekontrolujących na koniec okresu	30 881	60 785

Nota 27A

KREDYTY I POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE	31.12.2011	31.12.2010
kredyty i pożyczki długoterminowe od pozostałych jednostek		
- stan na początek okresu	34 767	206 079
- różnice kursowe z przeliczenia		803
- zaciągnięcie kredytu, pożyczki	76 861	29 427
- przesunięcie z krótkoterminowych	42 580	
- spłata kredytu, pożyczki	-24 224	-1 235
- przesunięcie do krótkoterminowych		-199 988
- wycena udzielonych kredytów i pożyczek wg skorygowanej ceny nabycia	13	368
- wyłączenie z konsolidacji spółki zależnej		-687
- stan na koniec okresu	129 997	34 767

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

W następnych okresach, kredyty i pożyczki długoterminowe są wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanej ceny nabycia uwzględnia się wszystkie koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczaniu zobowiązania.

Nota 27B

KREDYTY I POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	31.12.2011	31.12.2010
a) w walucie polskiej	129 997	21 262
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)		13 505
b1. jednostka/waluta tys./EUR		
tys. zł		
b.3.pozostałe waluty w tys. zł		13 505
Kredyty i pożyczki długoterminowe, razem	129 997	34 767

Nota 30B 31.12.2011

REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	Stan na dzień 01.01.2011	Uznanie (-) /Obciążenie zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie (-) /Zmniejszenie innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na dzień 31.12.2011
Rozliczenia międzyokresowe bieżące	211	945	0	1 156
Odsetki	1 922	661	0	2 583
Środki trwałe	6 848	1 512	-667	7 693
Różnice kursowe	2 765	3 389	0	6 154
Nieotrzymane kary	183	1 353	0	1 536
Aktualizacja wyceny instrumentów pochodnych	60	-29	0	31
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	198	-143	233	288
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0	-1	-1
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	89	0	89
Aktualizacja wyceny należności/zobowiązań długoterminowych	459	18	0	477
Nadwyżka ustalonych z wyceny przychodów nad sumą ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy	1 411	2 087	0	3 498
Dodatnie różnice przejściowe dot. oddziałów zagranicznych	2 610	333	0	2 943
Inne	9 684	3 881	0	13 565
Razem	26 351	14 096	-435	40 012

AKTYWO Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	Stan na dzień 01.01.2010	Uznanie/Obciążenie (-) zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/Zmniejszenie (-) innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Utrata/zwiększenie kontroli/różnice kursowe z przeliczenia	Stan na dzień 31.12.2010
Rozliczenia międzyokresowe	2 366	328	0		2 694
Rezerwy	3 206	-14	0		3 192
Odsetki	669	644	0		1 313
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	1 216	827	0		2 043
Środki trwałe	118	787	0		905
Różnice kursowe	563	234	0		797
Aktualizacja wyceny instrumentów pochodnych	803	-803	0		0
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	6 001	-870	-4 578		553
Aktualizacja wyceny należności/zobowiązań długoterminowych	0	4	0		4
Nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami	3 283	-1 746	0		1 537
Strata podatkowa z lat poprzednich	9 566	9 535	323		19 424
Ujemne różnice przejściowe dot. oddziałów zagranicznych	1 397	-22	0		1 375
Inwestycyjna ulga podatkowa	14 399	2 987	0		17 386
Inne	11 581	1 214	0	-324	12 471
Razem	55 168	13 105	-4 255	-324	63 694

Nota 28A

	31.12.2011	31.12.2010
DŁUGOTERMINOWE POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA		
- z tytułu działalności inwestycyjnej	926	11 770
- pozostałe zobowiązania	11 194	9 863
Pozostałe zobowiązania długoterminowe netto	12 120	21 633
c) wycena zobowiązań długoterminowych wg zamortyzowanego kosztu	1 666	1 359
Pozostałe zobowiązania długoterminowe brutto	13 786	22 992

Zobowiązania długoterminowe wykraczające poza normalny cykl operacyjny są wyceniane na dzień sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie skutki dotyczące wyceny zobowiązań długoterminowych według zamortyzowanego kosztu oraz skutki usunięcia zobowiązania z bilansu.

Nota 28B

	31.12.2011	31.12.2010
ZMIANA STANU WYCENY POZOSTAŁYCH ZOBOWIĄZAŃ DŁUGOTERMINOWYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU		
Stan na początek okresu	1 359	1 381
a) zwiększenia ujęte w okresie w rachunku zysków i strat	900	25
b) zmniejszenia ujęte w okresie w rachunku zysków i strat	-593	-47
Stan wyceny zobowiązań długoterminowych wg zamortyzowanego kosztu na koniec okresu	1 666	1 359

Nota 28C

	31.12.2011	31.12.2010
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)		
a) w walucie polskiej	225	10 704
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	13 561	12 288
b1. jednostka/waluta tys/EUR	2 214	2 961
tys. zł	9 777	11 723
b2. pozostałe waluty w tys. zł	3 784	565
Zobowiązania długoterminowe, razem	13 786	22 992

Nota 29	31.12.2011	31.12.2010
ZOBOWIĄZANIA LEASINGOWE		
a) minimalne opłaty leasingowe, w tym:	103 602	31 986
- do 1 roku	26 325	11 475
- do 5 lat	77 277	20 511
- powyżej 5 lat		
b) przyszłe obciążenia finansowe, w tym:	12 062	4 098
- do 1 roku	4 182	1 416
- do 5 lat	7 880	2 682
- powyżej 5 lat		
c) wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego:	91 540	27 888
- do 1 roku	22 143	10 059
- do 5 lat	69 397	17 829
- powyżej 5 lat		
e) zobowiązania leasingowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	91 540	27 888
- długoterminowe	69 397	17 829
- krótkoterminowe	22 143	10 059

Dla większości umów przedmiot leasingu przechodzi na własność Grupy po zakończeniu trwania umowy leasingu oraz uiszczeniu wszystkich opłat.

Pozostałe umowy przewidują możliwość skorzystania z opcji wykupu. Łączna wartość końcowa wynosi 1 572 tys. zł

Oprocentowanie większości umów leasingowych może ulec zmianie w zależności od zmiany stopy WIBOR 1M.

Nota 30	31.12.2011	31.12.2010
ZMIANA STANU REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO		
Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	40 012	26 351

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Rezerwa jest wyceniana zgodnie z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy rezerwa zostanie rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień sprawozdawczy.

Rezerwa na podatek odroczonej jest aktualizowana w okresach sprawozdawczych w oparciu o tytuły, na podstawie których została utworzona. Podatek odroczonej jest wykazywany w rachunku zysków i strat w pozycji „Podatek dochodowy”.

Rezerwę na podatek dochodowy i aktywowany podatek dochodowy tworzy się tylko w stosunku do korekt o charakterze przejściowym. Podatek odroczonej ujmie się poza rachunkiem zysków i strat, jeżeli podatek dotyczy pozycji, które w tym samym lub innym okresie zostały ujęte poza rachunkiem zysków i strat. Jeżeli dotyczy pozycji, które w tym samym lub w innym okresie zostały ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, to podatek odroczonej ujmie się w pozostałych całkowitych dochodach. Jeżeli dotyczy pozycji, które zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, podatek odroczonej ujmie się w kapitale własnym.

Nota 30B 31.12.2011

REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	Stan na dzień 01.01.2011	Uznanie (-) /Obciążenie zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie (-) /Zmniejszenie innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na dzień 31.12.2011
Rozliczenia międzyokresowe bieżące	211	945	0	1 156
Odsetki	1 922	661	0	2 583
Środki trwałe	6 848	1 512	-667	7 693
Różnice kursowe	2 765	3 389	0	6 154
Nieotrzymane kary	183	1 353	0	1 536
Aktualizacja wyceny instrumentów pochodnych	60	-29	0	31
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	198	-143	233	288
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0	-1	-1
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	89	0	89
Aktualizacja wyceny należności/zobowiązań długoterminowych	459	18	0	477
Nadwyżka ustalonych z wyceny przychodów nad sumą ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy	1 411	2 087	0	3 498
Dodatnie różnice przejściowe dot. oddziałów zagranicznych	2 610	333	0	2 943
Inne	9 684	3 881	0	13 565
Razem	26 351	14 096	-435	40 012

Nota 30B 31.12.2010

REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	Stan na dzień 01.01.2010	Uznanie (-) /Obciążenie zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie (-) /Zmniejszenie innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na dzień 31.12.2010
Rozliczenia międzyokresowe bierne	1 566	-1 355	0	211
Odsetki	1 829	93	0	1 922
Środki trwałe	6 295	1 004	-451	6 848
Różnice kursowe	1 847	918	0	2 765
Nieotrzymane kary	217	-34	0	183
Aktualizacja wyceny instrumentów pochodnych	42	18	0	60
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	1 589	156	-1 547	198
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	694	-694	0	0
Aktualizacja wyceny należności/zobowiązań długoterminowych	64	395	0	459
Nadwyżka ustalonych z wyceny przychodów nad sumą ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy	3 580	-2 169	0	1 411
Dodatnie różnice przejściowe dot. oddziałów zagranicznych	2 416	194	0	2 610
Inne	11 803	-2 119	0	9 684
Razem	31 942	-3 593	-1 998	26 351

Nota 31	31.12.2011	31.12.2010
ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE		
Stan na początek okresu	15 413	14 783
- uaktualnienie wartości rezerwy	-1 134	-3 776
- włączenie do konsolidacji spółki zależnej	29	4 406
Stan na koniec okresu	14 308	15 413

Pracownicy Grupy KOPEX S.A. mają prawo do określonych świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych wynikających z Kodeksu Pracy oraz przepisów miejscowych dla spółek zagranicznych.

Rezerwy na świadczenia pracownicze dla większości spółek wchodzących w skład Grupy KOPEX są szacowane przez aktuarium. Spółka wybrała metodę natychmiastowego ujmowania zysków i strat aktuarialnych.

Pracownicy Grupy KOPEX są objęci państwowym programem świadczeń emerytalnych realizowanych przez władze. Jedynym obowiązkiem spółek Grupy KOPEX jest zapłata składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w momencie gdy stają się one należne. Składki te stanowią określony procent kosztów plac.

Nota 32	31.12.2011	31.12.2010
POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA		
Stan na początek okresu	1 631	3 339
- różnice kursowe z przeliczenia	131	
- utworzenie rezerwy	3 530	840
- wyłączenie z konsolidacji spółki zależnej		-1 411
- wykorzystanie	-188	-747
- ustanie przyczyn utworzenia rezerwy		-390
Stan na koniec okresu	5 104	1 631

Nota 33	31.12.2011	31.12.2010
DŁUGOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE		
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 582	2 262
- dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	893	147
- inne	1 689	2 115
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	2 582	2 262

Dotacje rządowe, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej Grupa ujmuje wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że:

- Spółka spełni warunki związane z dotacjami,
- dotacje będą otrzymane.

Grupa traktuje dotacje unijne na równi z dotacjami rządowymi.

Nota 34A	31.12.2011	31.12.2010
KREDYTY I POŻYCZKI KRÓTKOTERMINOWE		
b) kredyty i pożyczki krótkoterminowe od pozostałych jednostek		
- stan na początek okresu	513 152	273 297
- różnice kursowe z przeliczenia	2 855	
- zaciągnięcie kredytu, pożyczki	266 475	263 501
- przesunięcie z długoterminowych	200	199 988
- spłata kredytu, pożyczki	-201 279	-242 620
- przesunięcie do długoterminowych	-42 780	
- włączenie do konsolidacji spółki zależnej		18 986
- wyłączenie z konsolidacji spółki zależnej	-16 954	
- stan na koniec okresu	521 669	513 152

Nota 34B	31.12.2011	31.12.2010
KREDYTY I POŻYCZKI KRÓTKOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)		
a) w walucie polskiej	513 556	494 821
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	8 113	18 331
b1. jednostka/waluta tys./EUR tys. zł		
b.2.jednostka/waluta tys./USD tys.zł.		
b.3.pozostałe waluty w tys. zł	8 113	18 331
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe, razem	521 669	513 152

Nota 34C 31.12.2011

KREDYTY I POŻYCZKI KRÓTKOTERMINOWE

Nazwa (firma) pożyczkodawcy/kredytodawcy, ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		w tys. zł	waluta	w tys. zł	waluta			
BNP Paribas Bank	Katowice	7 150	PLN	5 103	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	24.02.2012	weksel własny in blanco; zastaw rejestrowy na zapasach 11 mln i cesja praw z polisy ubezpiecz. 11mln; hipoteka kaucyjna na nieruchomości 34mln; cesja praw z polisy ubezpiecz. nieruchomości; cesja należności
PKO Bank Polski	Katowice	3 307	PLN	3 307	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	31.12.2012	przelew wierzytelności; poręczenie cywilne Kopex S.A. 10,9mln
PKO Bank Polski	Katowice	7 824	PLN	7 824	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	31.12.2012	przelew wierzytelności; poręczenie cywilne Kopex S.A. 21,7mln
PKO BP kredyt na rachunku bieżącym	Katowice	24 750	PLN	19 322	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	01.07.2014	weksel in blanco; poręczenie ZZM S.A. oraz Kopex S.A.
ING Bank Śląski	Katowice	16 000	PLN	15 619	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	30.06.2012	poręczenie cywilne Kopex S.A.; cesja wierzytelności z kontraktów do kwoty 15mln; zastaw rejestrowy na maszynie - frezarka bramowa FRFQ oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej maszyny
PKO BP S.A.	Gliwice	30 000	PLN	30 000	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	10.03.2012	hipoteka kaucyjna na nieruchomości w Tarnowskich Górach i Zabrze; cesja z polisy
ING Bank Śląski S.A.	Gliwice	20 000	PLN	7 237	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	27.06.2012	hipoteka kaucyjna na nieruchomości ZZM S.A.; zastaw rejestrowy na maszynach i zapasach hutniczych ZZM S.A. wraz z cesją z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo dla banku do dysponowania rachunkami kredytobiorców w banku PKO BP SA i ING Bank Śląski SA; cesja z umowy PBSz-JSW; cesja z umowy PBSz-ZGH Bolesław; cesja z ktr Kopex SA-Alpiq Energy SE; cesja z umów Famago; zastaw rejestrowy na maszynie Famago; hipoteka na nieruchomości PBSz
WFOŚiGW	Katowice	1 003	PLN	200	PLN	0,6% stopy redyskonta weksli nie mniej niż 3%	31.03.2015	hipoteka zwykła łączna; hipoteka kaucyjna; akt notarialny o podaniu się egzekucji; cesja praw z umowy ubezpieczenia; zastaw na lokacie
PKO BP SA	Katowice	163 922	PLN	163 922	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	01.07.2014	Hipoteka kaucyjna na kwotę 391.500.000 PLN na nieruchomości KOPEX+cesja z polisy, cesja należności z kontraktu PBSz, pełnomocnictwo do rachunków w ING, BRE, CITI, BPH, Poręczenie ZZM 261 mln, zastaw na akcjach ZZM do kwoty 332.670.600PLN
PKO BP SA	Katowice	40 000	PLN	31 816	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	09.06.2016	cesje należności z kontraktów KOPEX, PBSz, Famago, poręczenie ZZM 110 mln, weksel własny
ING BSK SA	Katowice	35 564	PLN	35 564	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	27.06.2012	hipoteka kaucyjna na nieruchomości ZZM S.A., zastaw rejestrowy na maszynach i zapasach hutniczych ZZM S.A. wraz z cesją z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo dla banku do dysponowania rachunkami kredytobiorców w banku PKO BP i ING, cesja z umowy PBSz- JSW, cesja z umowy PBSz - ZGH "Bolesław", cesja z kontr Kopex SA-Alpiq Energy SE, cesja z umów Famago, zastaw rejestrowy na maszynie Famago, hipoteki na nieruchomościach PBSz
ING Bank Śląski S.A.	Wałbrzych	12 062	PLN	12 062	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	27.06.2012	weksel in blanco
REL IBIS Sp. z o.o.	Warszawa	2 599	PLN	2 599	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	31.12.2012	weksel in blanco
ING BSK SA	Bytom	20 000	PLN	3 982	PLN	WIBOR 1M + MARŻA		weksel własny in blanco do ZZM I KOPEX, poręczenie wg prawa cywilnego przez ZZM SA, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, obroty proporcjonalne do przychodów, hipoteka kaucyjna
ING Bank Śląski S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Katowice	70 000	PLN	67 890	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	27.06.2012	Hipoteka kaucyjna na nieruchomości ZZM SA, zastaw rejestrowy na maszynach i zapasach hutniczych ZZM SA wraz z cesją z polisy, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami w PKO BP i ING, cesja umowy PBSz z JSW, PBSz - ZGH Bolesław, Kontrakt Kopex SA- Alpiq Energym SE, cesja umów Famago, zastaw rejestrowy na maszynie Famago, hipoteki na nieruchomości PBSz
Bank PKO BP S.A.	Warszawa	118 000	PLN	84 263	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	30.11.2012	Weksel in blanco poręczony przez Kopex SA; poręczenie cywilne firmy Kopex zastawy rejestrowe ZZM i Tagor
DZ Bank Polska SA	Warszawa	30 016	PLN	9 240	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	21-03-2015	weksel in blanco, poręczenie na kwotę 34 mln PLN, cesja wierzytelności z kontraktu, zastaw rejestrowy
DZ Bank Polska SA	Warszawa	28 195	PLN	9 660	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	12-05-2014	weksel in blanco, poręczenie na kwotę 33 mln PLN, cesja wierzytelności z kontraktu,
Overdraft Credit Line Raiffeisen Bank Polska S.A. 0703	Polska	1 081	PLN	1 081	PLN	4,65% - 5,77%	09-11-2012	
Overdraft Credit Line BRE Bank S.A. 1001	Polska	2 865	PLN	2 865	PLN	3,85% - 5,93%	01-02-2012	
Standard Bank of South Africa Acc NO 020973381	Republika Południowej Afryki	7 852	ZAR	7 852	ZAR	9% - 10%		
UNIVERSAL BANKA	NIS	213	RSD	47	RSD	20% p.a.	31.03.2012.	weksel in blanco
AIK BANKA AD	NIŠ	213	RSD	214	RSD	1,80% p.m.	27.01.2012.	weksel in blanco menica
RAZEM		642 616		521 669				

Nota 34C. 31.12.2010

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Nazwa (firma) pożyczkodawcy/kredytodawcy, ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		w tys. zł	waluta	w tys. zł	waluta			
PKO BP S.A.	Katowice	179.000 limit w rachunku bieżącym	PLN	155 083	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	01.07.2011	Hipoteka kaucyjna na kwotę 313.200 tys. zł na nieruchomości zlokalizowanej przy ul. Grabowej w Katowicach+cesja z polisy, cesja należności z kontraktów handlowych; pełnomocnictwo do rachunków w BRE, CITI, BPH, poręczenie ZZM S.A. na kwotę 261.000 tys. zł, zastaw na akcjach ZZM S.A. do kwoty 302.029 tys. zł, stała instrukcja płatnicza z BGK
WFOŚiGW	Katowice	1 003	PLN	200	PLN	0,6% stopy redyskonta weksli nie mniej niż 3%	31.03.2015	hipoteka zwykła łączna, hipoteka kaucyjna, akt notarialny o poddaniu się egzekucji, cesja praw z umowy ubezpieczenia, zastaw na bonach skarbowych
Fortis Bank Polska SA	Katowice	15 000	PLN	11 931	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	24.01.2011	weksel własny in blanco, zastaw rejestrowy na zapasach i cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, hipoteka na nieruchomości kaucyjna, poręczenie cywilne przez Kopex S.A.; pełnomocnictwo udzielone Bankowi do rachunków w PKO Banku Polskim S.A.
ING Bank Śląski	Katowice	5 000	PLN	3 963	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	30.03.2011	poręczenie cywilne przez Kopex S.A.
ING Bank Śląski S.A. kredyt w	Katowice	72 000	PLN	66 369	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	31.03.2011	weksel in blanco, pełnomocnictwo do rachunków
Bank PKO BP S.A.	Warszawa	118 000	PLN	117 812	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	25.05.2011	weksel in blanco poręczony przez ZZM; poręczenie cywilne firmy Kopex zastaw na zbiorze rzeczy ruchomych
ING Bank Śląski S.A.	Gliwice	30 100	PLN	7 937	PLN	WIBOR dla jednomiesięcznych depozytów międzybankowych + marża	31.03.2011	hipoteka kaucyjna, weksel własny, zastaw rejestrowy, przewłaszczenie maszyn i urządzeń
PKO BP SA	Gliwice	30 000	PLN	30 000	PLN	WIBOR dla jednomiesięcznych depozytów międzybankowych + marża	10.03.2011	hipoteka kaucyjna, cesja praw z umowy ubezpieczeniowej
PKO BP SA	Gliwice	110 000	PLN	73 128	PLN	WIBOR dla jednomiesięcznych depozytów międzybankowych + marża	31.03.2011	weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do rachunku, zastaw rejestrowy; cesja praw z umowy ubezpieczeniowej
PKO BP SA -kredyt w rachunku bieżącym	Katowice	do 24 750	PLN	23 202	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	01.07.2011	weksel własny in blanco, poręczenie cywilne
ING Bank Śląski SA	Katowice	10 000	PLN	3 756	PLN	WIBOR 1M + MARŻA	01.07.2011	weksel własny in blanco, cesja wierzytelności z kontraktów, zastaw rejestrowy; cesja praw z umowy ubezpieczeniowej
Universal Banka	Serbia	947	RSD	104	RSD	2,00%	31.03.2011	weksel in blanco
PKO BP SA	Polska	720	PLN	720	PLN	5,4% - 5,87%	31.07.2011	kredyt hipoteczny
PKO BP SA	Polska	720	PLN	720	PLN	5,4% - 5,87%	31.07.2011	kredyt hipoteczny
OHR	Czechy	12 864	CZK	11 591	CZK	8,00%	31.12.2011	brak zabezpieczenia
CSOB	Czechy	6 636	CZK	6 636	CZK	2,2% - 2,5%	31.12.2011	kredyt hipoteczny
RAZEM		616 740		513 152				

NOTA 35	31.12.2011	31.12.2010
KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG		
- o okresie spłaty do 12 miesięcy	259 400	194 568
- o okresie powyżej 12 miesięcy	17 082	77
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, razem	276 482	194 645

Nota 36	31.12.2011	31.12.2010
KRÓTKOTERMINOWE POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA		
- z tytułu działalności inwestycyjnej	15 547	3 919
- zaliczki otrzymane na dostawy	25 642	8 246
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	41 827	43 892
- z tytułu wynagrodzeń	17 658	16 101
- nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami	10 869	23 371
- z tytułu rozliczeń budów i delegatur zagranicznych	897	1 292
- z tytułu dywidendy	486	
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2 214	2 408
- pozostałe zobowiązania	8 071	3 557
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe, razem	123 211	102 786

Nota 37	31.12.2011	31.12.2010
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (STRUKTURA WALUTOWA)		
a) w walucie polskiej	256 096	242 124
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	143 597	55 307
b1. jednostka/waluta tys/USD	680	3 079
tys. zł	2 348	9 125
b2. jednostka/waluta tys/EUR	17 978	10 061
tys. zł	77 854	39 643
b3. jednostka/waluta tys/AUD	12 340	
tys. zł	42 783	
b4. pozostałe waluty w tys. zł	20 612	6 539
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	399 693	297 431

Nota 38A**ZABEZPIECZAJĄCE POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE - ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE** **31.12.2011**

a) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których prowadzi się rachunkowość zabezpieczeń	6 089
- kontrakty forward sprzedaży USD - wolumen 14 255 tys zł, uśredniony kurs 2,851	2 875
- kontrakty forward sprzedaży EUR - wolumen 104 684 tys zł, uśredniony kurs 4,3888	3 214
b) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń	842
- kontrakty forward sprzedaży AUD - wolumen 5 080 tys zł, uśredniony kurs 2,974	836
- opcje sprzedaży CZK - wolumen 384 tys zł, uśredniony kurs 0,1745	6
Pochodne instrumenty finansowe, razem	6 931

Szczegółowy opis dotyczący instrumentów pochodnych zamieszczono pod Notą 20A.

Nota 38A.**ZABEZPIECZAJĄCE POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE - ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE** **31.12.2010**

a) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których prowadzi się rachunkowość zabezpieczeń	434
- kontrakty forward sprzedaży USD - wolumen 13 726 tys zł, uśredniony kurs 2.9089	300
- kontrakty forward sprzedaży EUR - wolumen 8 844 tys zł, uśredniony kurs 3.9431	134
b) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń	2 594
- opcje sprzedaży EUR - wolumen 25 356 tys zł, uśredniony kurs 3,6016	2 594
- kontrakty forward sprzedaży EUR - wolumen , uśredniony kurs	
- opcje sprzedaży USD - wolumen, uśredniony kurs	
Pochodne instrumenty finansowe, razem	3 028

Wynik na instrumentach pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne ujęty bezpośrednio w kapitale własnym oraz zyski (straty) dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zostały przedstawione w notach 18B i 18C.

Nota 39**31.12.2011****31.12.2010****ZMIANA STANU KRÓTKOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE**

Stan na początek okresu	5 811	6 588
- różnice kursowe z przeliczenia	5	
- uaktualnienie wartości rezerwy	2 310	-1 560
- włączenie do konsolidacji spółki zależnej		847
- wyłączenie z konsolidacji spółek zależnych		-64
Stan na koniec okresu	8 126	5 811

Pracownicy Grupy KOPEX S.A. mają prawo do określonych świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych wynikających z Kodeksu Pracy oraz przepisów miejscowych dla spółek zagranicznych.

Rezerwy na świadczenia pracownicze dla większości spółek wchodzących w skład Grupy KOPEX są szacowane przez aktuarium. Do wyceny aktuarialnej przyjęto stopę wzrostu wynagrodzeń na poziomie 4,5% p.a., a stopę dyskontową na poziomie 5,9%.

Nota 40

POZOSTAŁE REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	31.12.2011
a) stan na początek okresu	18 180
- rezerwa na przewidywane koszty i roszczenia	1 139
- rezerwa na przewidywane koszty finansowe (różnice kursowe + odsetki)	1 780
- rezerwa na przewidywane zobowiązania	5 566
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	9 695
b) zwiększenia (z tytułu)	8 833
- rezerwa na przewidywane roszczenia, sprawy sądowe-włączenie do konsolidacji spółki zależnej	202
- rezerwa na przewidywane roszczenia, sprawy sądowe	3 094
- rezerwa na przewidywane koszty finansowe (różnice kursowe)	68
- rezerwa na przewidywane zobowiązania	833
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	4 197
- rezerwa na naprawy gwarancyjne - różnice kursowe z przeliczenia	439
c) wykorzystanie (z tytułu)	-644
- rezerwa na przewidywane roszczenia, sprawy sądowe	-94
- rezerwa na przewidywane koszty finansowe (różnice kursowe)	
- rezerwa na przewidywane zobowiązania	-247
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	-303
d) rozwiązanie (z tytułu)	-12 657
- rezerwa na przewidywane roszczenia, sprawy sądowe	-483
- rezerwa na przewidywane koszty finansowe (różnice kursowe)	-2
- rezerwa na przewidywane zobowiązania	-5 297
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	-5 148
- rezerwa na przewidywane koszty finansowe (różnice kursowe) - wyłączenie z konsolidacji spółki zależnej	-1 727
e) stan na koniec okresu	13 712
- rezerwa na przewidywane roszczenia, sprawy sądowe	3 858
- rezerwa na przewidywane koszty finansowe (różnice kursowe)	119
- rezerwa na przewidywane zobowiązania	855
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	8 880

Nota 41

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	31.12.2011	31.12.2010
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	39 896	21 585
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	4 038	9 571
- dotyczące umów przelewów wierzytelności		36
- przychody przyszłych okresów		7 067
- dotacje	1 388	
- inne	2 650	2 468
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	43 934	31 156

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą. Mimo iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty, stopień niepewności jest mniejszy niż w przypadku rezerw. Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów Grupa zalicza planowane koszty badania sprawozdania finansowego, kwoty niewypłaconych premii dla pracowników, wartość wykonanych na rzecz Grupy świadczeń, które nie zostały zafakturowane, a na mocy umowy wykonawca nie był zobowiązany do jej zafakturowania, koszty z tytułu opłat za emisję zanieczyszczeń, koszty bieżącego okresu udokumentowane fakturą w następnym okresie.

11. Noty objaśniające do skonsolidowanego jednostkowego rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. sporządzonego za okres od 01 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku w tysiącach złotych

Nota 42A

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	31.12.2011	31.12.2010
- usługi górnicze	228 160	251 154
- produkcja maszyn i urządzeń	1 219 415	922 872
- odlewy	20 428	14 718
- pozostałe usługi	67 118	68 353
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	1 535 121	1 257 097

Nota 42B

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	31.12.2011	31.12.2010
a) kraj	1 071 286	768 849
- usługi górnicze	202 826	198 628
- produkcja maszyn i urządzeń	803 309	505 016
- odlewy	8 708	7 625
- pozostałe usługi	56 443	57 580
b) zagranica	463 835	488 248
- usługi górnicze	25 334	52 526
- produkcja maszyn i urządzeń	416 106	417 856
- odlewy	11 720	7 093
- pozostałe usługi	10 675	10 773
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	1 535 121	1 257 097

Nota 42C**INFORMACJE DOTYCZĄCE UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ** **31.12.2011** **31.12.2010**

	31.12.2011	31.12.2010
Kwoty przychodów z tytułu umowy ujętej jako przychody za dany okres	665 735	250 223

Metoda do określenia przychodów z umowy ujętej za dany okres	Przyjęto metodę, wg której przychody z tytułu umowy są zestawiane z kosztami umowy poniesionymi do określonego momentu zaawansowania realizacji umowy.	

Metoda zastosowanej do określenia stanu zaawansowania realizowanych umów	Według proporcji kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych łącznych kosztów umowy.	

Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszony o ujęte straty) na dzień bilansowy	Wykazane kwoty dotyczące poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszone o ujęte straty) od początku realizacji umów do dnia bilansowego (dotyczy umów będących w trakcie realizacji)	313 099		312 739

Kwota otrzymanych zaliczek	Zaliczki są to kwoty otrzymane przez wykonawcę, przed wykonaniem prac, do których się odnoszą.	45 558		2 603

Kwota sum zatrzymanych	Sumy zatrzymane są to kwoty należności, których otrzymanie uwarunkowane jest wykonaniem umów, oraz które nie są płacone aż do momentu spełnienia określonych warunków umowy lub do momentu usunięcia usterek (raty gwarancyjne).			0

Kwota brutto należna od zamawiającego z tytułu prac wykonanych z umowy, jako aktywa	Kwota brutto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy jest kwotą powstałą z pomniejszenia: a) sumy poniesionych kosztów i ujętych zysków, b) o sumę ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (faktur częściowych) dla wszystkich realizowanych na dany dzień umów, w przypadku których poniesione koszty wraz z zyskami (pomniejszonymi o ujęte straty) przewyższają należności uwar	116 944		79 388

Kwota brutto należna zamawiającemu z tytułu prac wykonanych z umowy, jako zobowiązania	Kwota brutto należna zamawiającemu z tytułu prac wynikających z umowy jest kwotą netto powstałą z pomniejszenia: a) o sumy poniesionych kosztów i ujętych zysków, b) o sumę ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (faktur częściowych) dla wszystkich realizowanych na dany dzień umów, w przypadku których należności uwarunkowane stanem realizacji umowy (faktur częściowych) przewyższają poniesione	10 869		23 371

Nota 43A**PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)**

	31.12.2011	31.12.2010
- maszyny i urządzenia	31 360	2 233
- węgiel	172 830	204 012
- energia elektryczna	355 636	587 175
- odlewy	838	661
- pozostałe towary	29 982	82 998
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	590 646	877 079

Nota 43B**PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)**

	31.12.2011	31.12.2010
a) kraj	367 478	666 841
- maszyny i urządzenia	1 485	1 554
- węgiel	136 055	172 412
- energia elektryczna	202 092	411 145
- odlewy	838	661
- pozostałe towary	27 008	81 069
b) zagranica	223 168	210 238
- maszyny i urządzenia	29 875	679
- węgiel	36 775	31 600
- energia elektryczna	153 544	176 030
- odlewy		
- pozostałe towary	2 974	1 929
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	590 646	877 079

Nota 44

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	31.12.2011	31.12.2010
a) amortyzacja	102 689	82 928
b) zużycie materiałów i energii	720 635	465 180
c) usługi obce	203 999	283 468
d) podatki i opłaty	14 046	12 387
e) wynagrodzenia	306 974	298 564
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	67 876	62 113
g) pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	42 770	44 814
Koszty według rodzaju, razem	1 458 989	1 249 454
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	-30 944	-39 032
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wartość ujemna)	61 254	46 635
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	46 263	41 226
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	169 929	174 860
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 150 599	947 701

Nota 45

POZOSTAŁE PRZYCHODY	31.12.2011	31.12.2010
a) sprzedaż składników majątku trwałego	12 659	7 190
b) dotacje	359	1 014
c) rozwiązanie odpisów z tytułu aktualizacji wartości aktywów niefinans., w tym:	10 293	16 096
- odpisy aktualizujące zapasy	973	631
- odpisy aktualizujące należności	9 320	15 465
d) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	4 932	3 790
- ustanie przyczyn rezerw na zobowiązania	4 892	1 533
- ustanie przyczyn rezerw na roszczenia sądowe	40	843
- inne		1 414
e) pozostałe, w tym:	18 153	10 292
- otrzymane kary, odszkodowania	11 529	3 700
- odpisanie zobowiązania	1 114	904
- zwrot kosztów operacyjnych, sądowych	226	199
- refaktury - ubezpieczenia, podatek drogowy	101	463
- nadwyżki inwentaryzacyjne zapasów	1 261	1 512
- wycena należności i zobowiązań długoterminowych	900	86
- przychody z działalności społecznej	484	396
- inne	2 538	3 032
Pozostałe przychody, razem	46 396	38 382

Nota 46

POZOSTAŁE KOSZTY	31.12.2011	31.12.2010
a) wartość sprzed. składników majątku trwałego	7 149	3 180
b) utworzone odpisy z tytułu aktualizacji wartości aktywów niefinans., w tym:	23 645	6 514
- odpisy aktualizujące zapasy	3 421	4 343
- odpisy aktualizujące należności	20 163	2 022
- odpisy aktualizujące środki trwałe i wartości niematerialne	61	149
c) utworzone rezerwy (z tytułu)	5 846	5 740
- przyszłe zobowiązania	4 258	3 949
- odpraw emerytalno-rentowych i podobnych	164	164
- niewykorzystanych urlopów	640	399
- inne	784	1 228
d) pozostałe, w tym:	20 730	44 400
- odszkodowania, szkody powypadkowe	3 611	4 299
- darowizny	247	231
- kary, koszty sądowe	2 474	540
- składki nieobowiązkowe	111	78
- wycena nal. i zobow. długoterminowych	593	140
- wycena transakcji walutowych-rachunkowość zabezpieczeń-ujętych w rach. wyników	5 467	-1 568
- wynik na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne w części skutecznej	756	24 514
- odpisane należności	4 588	9 069
- likwidacja środków trwałych	828	542
- niedobory inwentaryzacyjne	209	380
- odpisane prace rozwojowe bez efektu/zaniechane inwestycje	251	549
- koszty utrzymania obiektów socjalnych	480	563
- straty w środkach obrotowych	902	
- inne	213	5 063
Pozostałe koszty, razem	57 370	59 834

Nota 47

PRZYCHODY FINANSOWE	31.12.2011	31.12.2010
Dywidendy i udziały w zyskach		
Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	18 019	11 414
- z tytułu udzielonych pożyczek	1 920	1 035
- z tytułu leasingu	6 995	706
- pozostałe odsetki	9 104	9 673
Przychody ze sprzedaży inwestycji	4 444	1 493
Aktualizacja wartości inwestycji	2 712	8 905
- wycena transakcji walutowych	1 575	8 905
- aktualizacja wyceny aktywów finansowych	1 096	
- wycena pożyczek wg zamortyzowanego kosztu	41	
Różnice kursowe, w tym:	14 193	
a) zrealizowane	2 096	
- wynik na zrealizowanych instrumentach pochodnych, dla których nie była prowadzona rachunkowość zabezpieczeń	28	
- pozostałe transakcje pieniężne	2 068	
b) wycena	12 097	
Inne przychody finansowe, w tym:	4 374	6 783
- ustanie przyczyn rezerw na różnice kursowe	2	
- ustanie przyczyn rezerw na zobowiązania finansowe		343
- rozwiązanie rezerwy na odsetki	390	1 552
- rozwiązanie odpisów aktualizujących należności finansowe	1 519	2 553
- przychody z tyt.operacji finansowych	2 046	636
- inne	417	1 699
Przychody finansowe, razem	43 742	28 595

Nota 48

KOSZTY FINANSOWE	31.12.2011	31.12.2010
Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym:	40 337	32 518
- od kredytów i pożyczek	34 777	23 478
- pozostałe odsetki	5 560	9 040
Wartość sprzedanych inwestycji	4 174	1 059
Aktualizacja wartości inwestycji		137
- aktualizacja wyceny aktywów finansowych		137
Różnice kursowe, w tym:		21 786
a) zrealizowane		23 294
- wynik na zrealizowanych instrumentach pochodnych, dla których nie była prowadzona rachunkowość zabezpieczeń		14 091
- pozostałe transakcje pieniężne		9 203
b) wycena		-1 508
Inne koszty finansowe, w tym:	15 819	10 964
- rezerwy na zobowiązania finansowe	835	70
- odpisane należności finansowe	104	
- odpisy aktualizujące należności finansowe	7 585	382
- prowizje bankowe	2 055	941
- strata ze sprzedaży wierzytelności	3	6
- umorzone odsetki		665
- koszty windykacji należności	5 106	6 309
- inne	131	2 591
Koszty finansowe, razem	60 330	66 464

Nota 49A

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY (UZGODNIENIE WYNIKU PODATKOWEGO DO WYNIKU KSIĘGOWEGO)	31.12.2011	31.12.2010
1. Zysk (strata) brutto	177 923	42 559
2. Korekty konsolidacyjne	21 100	14 507
3. Różnice pomiędzy zyskiem (strata) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	-73 891	41 939
- przychody wyłączone z opodatkowania	-96 298	-74 408
- przychody podatkowe nie będące przychodami księgowymi	4 689	25 183
- przychody księgowe, trwale niewliczone do podstawy opodatkowania	-25 408	-28 432
- przychody księgowe, przejściowo niestanowiące przychodu podatkowego	-241 622	4 530
- przychody księgowe z lat ubiegłych zrealizowane podatkowo w okresie obrotowym	9 702	10 325
- przychody statystyczne wliczone do podstawy opodatkowania	16 518	17 960
- przychody i zyski nieksięgowe, trwale wliczone do podstawy opodatkowania (statystycznie)		
- koszty dotyczące przychodów wyłączonych z opodatkowania	62 912	57 050
- koszty księgowe, trwale niewliczone do kosztu uzyskania przychodu	61 475	60 250
- koszty statystyczne trwale stanowiące koszt uzyskania przychodu	-69 853	-47 517
- koszty księgowe, przejściowo niestanowiące kosztu uzyskania przychodu	257 700	21 034
- koszty księgowe z lat ubiegłych zrealizowane podatkowo w okresie obrotowym	-22 803	-23 885
- koszty uzyskania przychodów nie będące kosztami księgowymi	-19 810	-2 213
- odliczenia od dochodu strat lat ubiegłych	-28 333	-29 385
- korekta dochodu jednostek zależnych opodatkowanych zagranicą	-41 646	-23 084
- strata do odliczenia w latach następnych	61 715	67 721
- inne odliczenia od dochodu (-)	-2 829	6 810
4. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	125 132	99 005
5. Podatek dochodowy według stawki 19 %	23 772	18 810
6. Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku		
7. Podatek płacony za granicą	14 610	10 078
8. Podatek korekta lat ubiegłych	-70	10
9. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	38 312	28 898
- wykazany w rachunku zysków i strat	38 312	28 898

Nota 49B

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY, WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	31.12.2011	31.12.2010
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-4 305	-5 900
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu zmiany stawek podatkowych		
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu poprzednio nieujętej straty podatkowej, ulgi podatkowej, lub różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-188	1 020
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub braku możliwości wykorzystania rezerwy na odroczonego podatku dochodowego	-117	-582
- inne składniki odroczonego podatku (wg tytułów) - dotacja	285	-9 641
- inne składniki odroczonego podatku (wg tytułów) - likwidacja środków trwałych - ZZM	-564	
Podatek dochodowy odroczoney, razem	-4 889	-15 103

Nota 50

Podstawowy zysk na 1 akcję	31.12.2011	31.12.2010
Zysk netto	147 740	23 717
Ilość akcji zwykłych	74 056 038	74 056 038
Zysk netto na 1 akcję zwykłą (w zł)	1,99	0,32

12. Należności i zobowiązania warunkowe

	31.12.2011	31.12.2010
1. Należności warunkowe	<u>225 713</u>	<u>57 240</u>
1.1. Od jednostek powiązanych		
1.2. Od pozostałych jednostek, w tym:	225 713	57 240
- otrzymanych gwarancji i poręczeń	222 515	26 072
- otrzymanych weksli	3 198	31 168
- hipotek i zastawów		
2. Zobowiązania warunkowe	<u>1 928 448</u>	<u>1 160 281</u>
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych, w tym:		
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek, w tym:	1 928 448	1 160 281
- udzielonych gwarancji i poręczeń	265 486	229 679
- wystawionych weksli	217 505	231 016
- zabezpieczenia kredytów i pożyczek	1 445 457	698 998
- inne		588
Pozycje pozabilansowe, razem	<u>2 154 161</u>	<u>1 217 521</u>

W dniu 8 i 11 stycznia 2010 roku zostały doręczone do Kopex S.A. przez Sąd Okręgowy w Katowicach niżej wymienione odpisy pozwów:

a) pozew wniesiony przez Fazos S.A. w sprawie o zapłatę przeciwko spółkom Kopex S.A. i Tagor S.A. (jednostka pośrednio zależna). Wartość przedmiotu sporu w pozwie określona została na kwotę 51 876 tys. zł.

b) pozew wniesiony przez Fazos S.A. w sprawie o zapłatę przeciwko spółkom Kopex S.A. i Tagor S.A. (jednostka pośrednio zależna). Wartość przedmiotu sporu w pozwie określona została na kwotę 22 207 tys. zł.

c) pozew wniesiony przez Famur S.A. przeciwko Kopex S.A. w sprawie o zapłatę kwoty 43 572 tys. zł.

Według stanowiska Kancelarii Prawnej reprezentującej Kopex S.A. i Tagor S.A. zgłoszone wyżej wymienione roszczenia są całkowicie bezzasadne i pozbawione jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych. Kopex S.A. i Tagor S.A. w oparciu o opinię prawną, a także w oparciu o dostępne dowody uznał, iż nie istnieje obecny obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń (MSR 37 par.15) a zatem zgodnie z MSR 37 par.14 nie utworzono rezerwy obciążającej rachunek zysków i strat.

Zobowiązania majątkowe Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. na dzień 31.12.2011r. wynoszą 739 473 tys. zł. w tym:

- 1) 580 995 tys. zł – hipoteka na nieruchomościach Grupy Kapitałowej, stanowiąca zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów bankowych oraz zobowiązań wobec banków,
- 2) 491 149 tys. zł – zastaw na środkach obrotowych, rzeczach ruchomych, akcjach i udziałach stanowiący zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów bankowych, w tym:

- na środkach trwałych	38 758 tys. zł,
- na zapasach	99 121 tys. zł,
- zastaw na akcjach	332 671 tys. zł.
- na należnościach	1 407 tys. zł.
- inne	19 192 tys. zł

Należności majątkowe Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. na dzień 31.12.2011r. wynoszą 17 665 tys. zł. w tym:

- 1) zastaw na rzeczach ruchomych 4 415 tys. zł.
- 2) hipoteka na nieruchomości 13 250 tys. zł

13. Sprawozdawczość wg segmentów branżowych i geograficznych

Mając na uwadze regulacje MSSF 8 obowiązujące od 01.01.2009 działalność Grupy Kapitałowej podzielono na segmenty operacyjne odzwierciedlające główne kierunki działalności. Podstawowym podziałem jest podział na segmenty branżowe wynikający ze struktury zarządzania oraz raportowania wewnętrznego poszczególnych Spółek Grupy Kapitałowej.

Segmenty branżowe obejmują:

- segment usług górniczych,
- segment produkcji i sprzedaży maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego,
- segment produkcji i sprzedaży maszyn i urządzeń dla górnictwa odkrywkowego,
- segment produkcji i sprzedaży maszyn i urządzeń dla przemysłu,
- segment produkcji i sprzedaży maszyn i urządzeń elektrycznych i elektronicznych,
- segment sprzedaży energii,
- segment sprzedaży węgla,
- segment odlewów,
- segment pozostałej działalności.

Segment pozostałej działalności obejmuje usługi budowlane, warsztatowe, usługi dzierżawy, usługi agencyjne, usługi spedycyjno-transportowe, usługi leasingowe, usługi serwisowe, usługi konsultingowe oraz usługi remontowe.

Grupa Kapitałowa prowadzi różnorodną działalność polegającą na sprzedaży surowców, maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego, odkrywkowego oraz przemysłu, usług m.in. budowlanych, górniczych, konsultingowych oraz pośrednictwo w tym zakresie w handlu krajowym i zagranicznym.

Działalność powyższa w zasadniczej mierze nie ma charakteru działalności masowej, lecz jest działalnością specyficzną, uzależnioną od indywidualnych potrzeb odbiorców.

Przy wyborze segmentów operacyjnych kierowano się przede wszystkim wiarygodnością i porównywalnością informacji na przestrzeni czasu dla różnych grup towarów i usług poszczególnych Spółek Grupy jak również wzięto pod uwagę ich strukturę organizacyjną.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż nie wszystkie wyodrębnione segmenty spełniają ilościowy próg 10% lub więcej łącznych zewnętrznych i wewnętrznych przychodów. Emitent decydując się na ich prezentację miał na względzie ich istotność.

Organy odpowiedzialne za podejmowanie decyzji w Spółkach Grupy Kapitałowej, oceniają wyniki działalności poszczególnych segmentów operacyjnych opierając się o wynik ze sprzedaży brutto oraz wynik z działalności operacyjnej, co znajduje swoje odzwierciedlenie w ich prezentacji.

Grupa Kapitałowa działa w wielu obszarach geograficznych, dlatego kierownictwo jednostki uznało za konieczne uzupełnienie zaprezentowanych przychodów ze sprzedaży w poszczególnych krajach, z uwagi na fakt złożoności aktywności terytorialnej Grupy Kapitałowej. Poniższe tablice przedstawiają informacje o skonsolidowanych segmentach operacyjnych w podziale branżowym oraz w ujęciu geograficznym.

INFORMACJE O SKONSOLIDOWANYCH SEGMENTACH OPERACYJNYCH W PODZIALE BRANŻOWYM

	Usługi górnicze		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń dla górnictwa odkrywkowego		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń dla przemysłu		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń elektrycznych i elektronicznych		Sprzedaż energii		Sprzedaż węgla		Odlewy		Pozostała działalność		Wartość skonsolidowana	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Przychody segmentu	228 160	251 154	893 398	628 323	82 674	69 575	34 007	23 383	240 696	203 824	355 636	587 175	172 830	204 012	21 266	15 379	97 100	151 351	2 125 767	2 134 176
Wynik segmentu - wynik brutto ze sprzedaży	46 636	46 495	210 457	166 221	10 693	9 081	-450	-1 434	88 035	63 654	9 964	10 226	3 121	1 769	7 837	2 454	22 256	22 310	398 549	320 776
Wynik operacyjny segmentu	28 770	32 587	107 847	24 637	560	-2 820	-6 924	-5 396	50 831	29 530	631	2 057	819	1 305	4 421	-934	-15 572	2 272	171 383	83 238
Wynik z działalności finansowej całej grupy																			-16 588	-37 869
Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów w jednostkach powiązanych																				
Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych																			-1 491	
Nadwyżka udziału wartości godziwej aktywów netto jedn. przejmowanej nad kosztem połączenia																				
Utrata kontroli nad spółką zależną																			24 619	-1 975
Zysk (strata) z rozliczenia przejęć wieloetapowych																				-835
Zysk (strata) brutto																			177 923	42 559
Podatek dochodowy																			33 423	13 795
Udział netto w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności																			12 575	1 466
Skonsolidowany zysk (strata) netto																			157 075	30 230
Zysk (strata) netto przypadający udziałom niekontrolującym																			9 335	6 513
Zysk (strata) przypadająca akcjonariuszom spółki dominującej																			147 740	23 717

INFORMACJE O SKONSOLIDOWANYCH PRZYCHODACH W UJĘCIU GEOGRAFICZNYM

	Usługi górnicze		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń dla górnictwa odkrywkowego		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń dla przemysłu		Produkcja i sprzedaż maszyn i urządzeń elektrycznych i elektronicznych		Sprzedaż energii		Sprzedaż węgla		Odelewy		Pozostała działalność		Wartość skonsolidowana	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
AFRYKA PŁD									47 669	56 002									47 669	56 002
AMERYKA										440									-	440
ARGENTYNA			227	110															227	110
AUSTRALIA			100 448	124 003					3 026								1 013	745	104 487	124 748
AUSTRIA						17			228	1 507	8 676	18 118		2 435					8 904	22 077
BIAŁORUS			414	964					1 718	461									2 132	1 425
BOSNIA							18	16							282	153			300	169
BULGARIA							286	67											286	67
CHINY			26 752	70 509															26 752	70 509
CZARNOGÓRA															34				-	34
CZECHY	2 012	226	15 150	9 501					37 497	41 852	50 589	52 885					1 679	728	106 927	105 192
DANIA													4 987	4 664			130	194	5 117	4 858
FRANCJA	9 512	8 345				582	328		242										10 082	8 927
GRECJA					613														613	-
HISZPANIA	12		51	1 570					62	4			6 789	6 664					6 914	8 238
HOLANDIA																	2 694	2 721	2 694	2 721
INDONEZJA	4 026	40 976																	4 026	40 976
INDIE					716	3 681													716	3 681
IRAN				1 510															-	1 510
ISLANDIA								37											-	37
KAZACHSTAN									989	929									989	929
KOSOWO							1 688	666								351	181	40	1 869	1 057
MACEDONIA							21	69							587	196			608	265
MEKSYK																		97	-	97
NIEMCY	2 373	1 369	188	489	20 778	21 891	11 092	7 388	28 572	11 743	89 452	101 097		158			801	6 836	153 256	150 971
NORWEGIA					2 248	425							6 266	7 375					8 514	7 800
POLSKA	202 826	198 628	656 611	389 584	57 817	42 570	12 155	7 122	78 211	67 294	202 092	411 145	136 056	172 412	9 546	8 286	83 451	138 649	1 438 765	1 435 690
ROSJA	4 978		85 189	27 345					31 134	18 512							5 143		126 444	45 857
RUMUNIA	22		698	250															720	250
SERBIA							8 419	7 656							10 851	6 333	1 380	1 162	20 650	15 151
SŁOWACJA									1 602	2 194	4 827	3 930	18 732	5 438		26		179	25 161	11 767
SŁOWENIA			77																77	-
SZWAJCARIA																	4		4	-
SZWECJA					502	409		362		19				4 866			201		703	5 656
TURCJA	719																		719	-
UKRAINA			5 977	874					1 441	669									7 418	1 543
USA			1 604	1 198					5 092										6 696	1 198
W. BRYTANIA									3 213	2 198									3 213	2 198
WEGRY			12	416													423		435	416
WŁOCHY	1 680	1 610																	1 680	1 610
Razem sprzedaż	228 160	251 154	893 398	628 323	82 674	69 575	34 007	23 383	240 696	203 824	355 636	587 175	172 830	204 012	21 266	15 379	97 100	151 351	2 125 767	2 134 176

Aktywa trwale (inne niż instrumenty finansowe, aktywa z tytułu podatku odroczonego, aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia oraz prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych) Grupy Kapitałowej w 86,2% zlokalizowane są w kraju pochodzenia Jednostki Dominującej. Pozostałe 13,8% zlokalizowane jest w pozostałych krajach. Największymi odbiorcami Grupy Kapitałowej w roku 2011 są spółki działające w sektorze sprzedaży maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego, obrotu energią elektryczną, maszyn i urządzeń elektrycznych i elektronicznych, usług górniczych oraz sprzedaży węgla. Sprzedaż kierowana jest do odbiorców usytuowanych na ponad 40 rynkach całego świata. W okresie 2011 roku kryterium ilościowe, określające klienta głównego zostało osiągnięte z jednym kontrahentem. Przychody z tym kontrahentem w wysokości 325.546 tys. zł., zrealizowane zostały w sektorze: produkcji i sprzedaży maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego, produkcji i sprzedaży maszyn i urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz usług górniczych. Kopeks S.A. nie jest formalnie powiązany z powyższym odbiorcą.

Główni dostawcy Spółki za okres 2011 roku:

KOPEX S.A. w głównej mierze sprawuje funkcje centralnego koordynatora dostaw materiałów dla całej Grupy Kapitałowej. Grupa posiada rozwiniętą sieć zaopatrzenia głównie opartą o rynek krajowy.

Największymi dostawcami Grupy Kapitałowej w roku 2011 w sektorze sprzedaży maszyn i urządzeń górniczych, obrotu energią elektryczną oraz sprzedaży węgla są spółki działające na rynku krajowym.

W przychodach ze sprzedaży Grupy Kapitałowej w 2011 roku nie występuje żaden dostawca, którego udział w sprzedaży ogółem przekroczyłby 10%.

14. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w danym okresie lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie

W okresie sprawozdawczym w Grupie nie wystąpiło zaniechanie działalności (produkcji), jak również nie przewiduje się zaprzestania istotnej działalności w najbliższym okresie.

15. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres

Zmianie uległy dane porównawcze w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2010r, wynikające ze skompensowania przez spółkę pośrednio zależną od Emitenta pozycji, które do takiej kompensaty się kwalifikowały. W wyniku korekty zmianie uległy następujące salda na 31.12.2010r.:

- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe (aktywa): -2.682 tys. zł
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (aktywa): -1.416 tys. zł
- długoterminowe pozostałe zobowiązania: -2.682 tys. zł
- krótkoterminowe pozostałe zobowiązania: -1.416 tys. zł

Dodatkowo zmianie uległy dane porównawcze w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2010r, wynikające z błędnej wyceny kontraktów długoterminowych przez spółkę zależną od Emitenta, a także z tytułu wystawienia faktury zwiększającej przychody w 2010 roku, którą w 2011 roku po przeprowadzonych negocjacjach z kontrahentem uznano za wystawioną bezpodstawnie.

W wyniku korekt zmianie uległy następujące salda sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2010r.

- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (aktywa): - 72 tys. zł
- zapasy (aktywa): +1.331 tys. zł
- krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług: -1 026 tys. zł
- krótkoterminowe pozostałe należności: +185 tys. zł
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (aktywa): - 9.007 tys. zł
- zyski zatrzymane: -6.901 tys. zł
- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego: - 1.688 tys. zł

W skonsolidowanym rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2010 do 31.12.2010 wprowadzono następujące zmiany:

- przychody ze sprzedaży produktów: -9.845 tys. zł
- koszt wytworzenia sprzedanych produktów: -1.328 tys. zł
- zysk brutto na sprzedaży, zysk z działalności operacyjnej, zysk brutto: -8.517 tys. zł
- podatek dochodowy – część odroczonego: -1.616 tys. zł
- skonsolidowany zysk netto, zysk netto przypadający akcjonariuszom spółki dominującej: -6.901 tys. zł

W spółce zależnej od Emitenta ujęto retrospektywnie korekty błędów lat poprzednich poprzez naliczenie amortyzacji środka trwałego, którego zaprzestano amortyzować od 1 grudnia 2009r. oraz dokonania korekty błędnie naliczonych odchyleń od wyrobów gotowych. W wyniku powyższego w kapitale własnym saldo na 1 stycznia 2010 roku zysków zatrzymanych zmniejszono o 118 tys. zł, a na dzień 31.12.2010r. zmianie uległy następujące pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej:

- rzeczowe aktywa trwałe: -1.290 tys. zł
- zapasy: -2.012 tys. zł
- zyski zatrzymane: -3.547 tys. zł
- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego: +245 tys. zł.

W skonsolidowanym rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2010 do 31.12.2010 zmianie uległy następujące pozycje:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów: +2.012 tys. zł
- zysk brutto na sprzedaży: -2.012 tys. zł
- koszty ogólnego zarządu: +1.191 tys. zł
- zysk z działalności operacyjnej, zysk brutto: -3.203 tys. zł
- podatek dochodowy – część odroczonego: +226 tys. zł
- skonsolidowany zysk netto, zysk netto przypadający akcjonariuszom spółki dominującej: -3.429 tys. zł

Z dniem 1 stycznia 2011r. Emitent dokonał zmiany prezentacji rezerw oraz biernych rozliczeń międzyokresowych.

Przed zmianą Emitent w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji pasywów „Pozostałe rezerwy krótkoterminowe” prezentował:

- straty z transakcji gospodarczych w toku,
- udzielone gwarancje i poręczenia,
- skutki toczącego się postępowania sądowego i odwoławczego,
- rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne - przyszłe koszty finansowe,
- rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne - koszty kontraktów celem zachowania współmierności przychodów i kosztów,
- przyszłe zobowiązania związane z restrukturyzacją.

Od dnia 1 stycznia 2011r. rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów prezentowane są w pasywach w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe”. Zmieniono również prezentację należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, które od 1 stycznia 2011r. traktowane są jako krótkoterminowe bez względu na umowy termin wymagalności. Wyodrębniono również długoterminowe i krótkoterminowe należności i zobowiązania z tytułu leasingu, które poprzednio prezentowane były w pozycji pozostałych długoterminowych i krótkoterminowych należności i zobowiązań.

W wyniku powyższej zmiany przekształcono sprawozdanie z sytuacji finansowej w następując sposób:

- długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług: -4.961 tys. zł
- długoterminowe pozostałe należności: -11.087 tys. zł
- długoterminowe należności leasingowe: +15.469 tys. zł
- krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług: -2.851 tys. zł
- krótkoterminowe pozostałe należności: -6.285 tys. zł
- krótkoterminowe należności leasingowe: +9.715 tys. zł
- długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług: -9.386 tys. zł
- długoterminowe pozostałe zobowiązania: +8.867 tys. zł
- długoterminowe zobowiązania leasingowe: +286 tys. zł
- pozostałe długoterminowe rezerwy na zobowiązania: +580 tys. zł
- krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług: +234 tys. zł
- krótkoterminowe pozostałe zobowiązania: -5.366 tys. zł
- krótkoterminowe zobowiązania leasingowe: +5.355 tys. zł
- krótkoterminowa rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych: +673 tys. zł
- pozostałe krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania: -20.498 tys. zł
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (pasywa): +19.255 tys. zł

16. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu z podziałem na grupy zawodowe

Stan zatrudnienia w Grupie na dzień bilansowy wynosił 5 606, z tego zatrudnienie w kraju wynosiło 4 752, a za granicą 854.

W grupach zawodowych zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- pracownicy umysłowi (na stanowiskach nierobotniczych) - 1 864
- pracownicy fizyczni (na stanowiskach robotniczych) – 3 742

17. Informacje o znaczących zdarzeniach

17.1 Utrata współkontroli i kontroli jednostki

NEPEAN LONGWALL (dawniej: INBYE MINING SERVICES)

W dniu 10 lutego 2011 roku zawarta została umowa sprzedaży połowy z posiadanych udziałów w spółce Nepean Longwall z siedzibą w Australii, tj. 25% wszystkich udziałów. Spółka pośrednio zależna od Emitenta – tj. TAGOR S.A. posiadała do dnia zawarcia w/w umowy 50% wszystkich udziałów w Nepean Longwall. Spółka Nepean Longwall do 10 lutego 2011 roku konsolidowana była metodą proporcjonalną, zaś od tego dnia tj. od momentu utraty współkontroli powyższe udziały ujęte zostały zgodnie z MSR 28 i wykazywane są metodą praw własności. W momencie utraty współkontroli nad Nepean Longwall zachowane w niej udziały wyceniono w wartości godziwej w oparciu o cenę sprzedaży 25 % udziałów oraz ustalono zysk na utracie współkontroli, który wykazany został w skonsolidowanym jednostkowym rachunku zysków i strat w pozycji „utrata kontroli nad spółką zależną” w kwocie 326 tys. zł.

HANSEN ELECTRIC

W sierpniu 2011 roku Hansen Sicherheitstechnik AG. sprzedał 30% udziałów w Hansen Electric spol. s r. o. i od tego czasu posiada 50% udziałów w tej spółce. Spółka ta do 31 sierpnia 2011 roku rozliczana była metodą pełną. W wyniku sprzedaży udziałów oraz ustaleń umownych, Hansen Sicherheitstechnik AG. utracił kontrolę nad Hansen Electric spol. s r.o. a zachowane udziały rozliczane są metodą praw własności. W momencie utraty kontroli nad Hansen Electric spol. s r.o. zachowane w niej udziały wyceniono w wartości godziwej w oparciu o cenę sprzedaży 30% udziałów oraz ustalono zysk na utracie kontroli w kwocie 5.867 tys. euro (24.293 tys. zł.), który wykazany został w skonsolidowanym jednostkowym rachunku zysków i strat w pozycji „utrata kontroli nad spółką zależną”.

17.2 Połączenie jednostek gospodarczych

KOPEX-EQUITY

W dniu 1 lipca 2011 roku doszło do prawnego połączenia spółki KOPEX S.A. (Emitenta) ze spółką KOPEX EQUITY Sp. z o.o., na podstawie Art. 492 § 1 pkt 1 KSH z uwzględnieniem Art. 515 § 1 oraz Art. 516 § 6 KSH, tj. przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej (KOPEX EQUITY Sp. z o.o.) na spółkę przejmującą (KOPEX S.A.) bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej. Połączenie to jest połączeniem jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą. Przy rozliczeniu połączenia w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Emitenta zastosowano metodę łączenia udziałów.

Dane porównawcze w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie uległy zmianie w wyniku wyżej opisanego prawnego połączenia, ze względu na fakt, że połączenie nastąpiło w ramach Grupy Kapitałowej, a spółka KOPEX EQUITY Sp. z o.o. wchodziła w skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31.12.2010 roku.

DALBIS

W dniu 15 września 2011 roku Kopex S.A. nabył 75% udziałów i tyle samo praw głosu w Śląskim Towarzystwie Wiertniczym „DALBIS” Sp. z o.o. W wyniku tej transakcji Kopex S.A. przejął kontrolę nad tą spółką.

Nabycie tej spółki jest wynikiem realizowanej przez Kopex strategii dotyczącej m.in. wzmocnienia potencjału wykonawczego w górniczych robotach poziomych poprzez uzupełnienie i wzbogacenie dotychczasowej oferty produktowej w segmencie usług górniczych oferowanych przez Grupę Kopex.

Rozliczenie połączenia spółki zostało zakończone w okresie od dnia przejścia kontroli do dnia publikacji niniejszego raportu okresowego. Do wstępnie ustalonych na dzień połączenia wartości zidentyfikowanych aktywów i zobowiązań jednostki zależnej, dokonane zostały korekty, w związku z zakończeniem w IV kwartale 2011 r. procesu rozliczenia przejęcia. Ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość firmy w wysokości 17.885 tys. zł. związana jest z przyszłymi operacyjnymi przychodami pieniężnymi. Wartość firmy nie jest dla celów podatkowych aktywem generującym koszty podatkowe. Wszelkie płatności za nabyte udziały Śląskiego Towarzystwa Wiertniczego „Dalbis” Sp. z o.o. przekazane zostały w środkach pieniężnych, których wartość godziwa jest wyższa od ustalonej wartości aktywów netto. Niekontrolujące udziały na dzień połączenia wyceniono według przypadającej na te udziały proporcjonalnej części aktywów netto jednostki przejmowanej i ujęto w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 2.705 tys. zł.

Na dzień przejęcia, w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w aktywach ujęte zostały nabyte aktywa trwale w kwocie 4.183 tys. zł. i aktywa obrotowe w kwocie 11.032 tys. zł oraz przejęte zobowiązania w kwocie 4.056 tys. zł.

Inne koszty połączenia w kwocie 130 tys. zł. zostały ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „inne koszty finansowe”.

Gdyby połączenie nastąpiło na początek roku obrotowego skonsolidowane przychody za okres od 01.01.2011r. do 31.12.2011r. wyniosłyby 2.231.985 tys. zł, skonsolidowany wynik finansowy netto wyniósłby 157.555 tys. zł, a skonsolidowany zysk przypadający akcjonariuszom spółki dominującej wyniósłby 148.100 tys. zł.

17.3 Przeniesienie własności akcji

W dniu 26.09.2011 r. doszło do sfinalizowania przez spółkę KOPEX S.A. transakcji sprzedaży 10.000 (dziesięć tysięcy) akcji imiennych spółki EL-GÖR S.A. z siedzibą w Chorzowie.

Za pośrednictwem Domu Inwestycyjnego BRE Banku nowym właścicielem akcji została spółka Hansen Sicherheitstechnik AG, Brienner Str. 10 80333, Monachium. Niemcy, wpisana do Rejestru Handlowego Sądu Rejonowego w Monachium, Niemcy pod numerem HRB 159053.

Powyższa transakcja nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

17.4 Zwiększenie kontroli w jednostkach zależnych

RYFAMA S.A.

W I kwartale 2011 roku Kopex S.A. zwiększył swój bezpośredni udział w Ryfama S.A. z 78,97% do 100% udziału w kapitale zakładowym i tyle samo praw głosu. Skutki tych transakcji zwiększających zaangażowanie kapitałowe ujęto jako operacje, które zostały bezpośrednio rozliczone w kapitale własnym, zgodnie z §30 MSR 27. W celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach Ryfama S.A. dokonano korekty wartości bilansowej udziałów niekontrolujących, zaś różnicę pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących w wys.10.863 tys. zł. a wartością godziwą kwoty zapłaconej odniesiono na kapitał własny pomniejszając o kwotę 2.357 tys.zł. kapitał zapasowy (w części dot. agio) Kopex S.A. Wszystkie koszty związane ze zwiększeniem udziału w Ryfama S.A. ujęte zostały bezpośrednio w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „inne koszty finansowe” w kwocie 16 tys. zł.

HANSEN SICHERHEITSTECHNIK A.G.

W III i IV kwartale 2011 roku Kopex S.A. nabył 216.000 akcji spółki Hansen Sicherheitstechnik AG zwiększając swoje zaangażowanie kapitałowe do 97,58% w kapitale zakładowym i tyle samo praw głosu. Skutki tych transakcji zwiększających zaangażowanie kapitałowe ujęto jako operacje, które zostały bezpośrednio rozliczone w kapitale własnym, zgodnie z §30 MSR 27. W celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach Hansen Sicherheitstechnik AG dokonano korekty wartości bilansowej udziałów niekontrolujących, zaś różnicę pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących w wys.14.825 tys. zł. a wartością godziwą kwoty zapłaconej odniesiono na kapitał własny pomniejszając o kwotę 1.504 tys.zł kapitał zapasowy (w części dot. agio) Kopex S.A. Wszystkie koszty związane ze zwiększeniem udziału w Hansen Sicherheitstechnik AG ujęte zostały bezpośrednio w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „inne koszty finansowe” w kwocie 40 tys. zł.

17.5 Zmiana metody konsolidacji spółki

SHANDONG TAGAO

W 2011 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zmieniono sposób ujęcia sprawozdań finansowych spółki Shandong Tagao Mining Equipment Manufacturing Co. Ltd z siedzibą w Chinach z metody pełnej na metodę praw własności. Zmianą objęte zostały również dane poprzedniego prezentowanego okresu.

Od momentu powstania Spółki tj. od 2007 roku Spółka ta ujmowana była w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Kopex S.A. metodą pełną ze względu na spełnienie warunków sprawowania kontroli na mocy Umowy Spółki tj. 50% posiadanych praw głosów oraz większość w Radzie Dyrektorów, a poprzez to wpływ na zdolność kierowania polityką operacyjną i finansową Spółki. Jednakże w okresie prowadzenia działalności gospodarczej w/w Spółka korzystała w znacznej mierze z potencjału operacyjnego i finansowego drugiego współdnika tj. Shandong Taishan Jianneng Machinery Group Co Ltd. Ze względu na zaangażowanie drugiego udziałowca zwiększyła się jego zdolność do kierowania polityką finansową i operacyjną spółki Tagao. Biorąc pod uwagę powyższe, ponownie oceniono czynniki określone w paragrafie 13 MSR 27 i ustalono, że to właśnie Shandong Taishan Jianneng Machinery Group Co Ltd. sprawuje kontrolę nad tą Spółką i właściwą metodą konsolidacji jest metoda praw własności.

W wyniku powyższego zmianie uległy następujące pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2010r.:

- wartości niematerialne: -91 tys. zł
- rzeczowe aktywa trwałe: -57.414 tys. zł
- inwestycje rozliczane metodą praw własności: +8.282 tys. zł
- zapasy: -184.367 tys. zł
- krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług: -30.287 tys. zł
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty: -483 tys. zł
- zyski zatrzymane: +788 tys. zł
- kapitał udziałów niekontrolujących: -9.257 tys. zł
- kredyty i pożyczki długoterminowe: -49.467 tys. zł
- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego: +185 tys. zł
- kredyty i pożyczki krótkoterminowe: -50.740 tys. zł
- krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług: -148.939 tys. zł
- krótkoterminowe pozostałe zobowiązania: -6.930 tys. zł

W skonsolidowanym rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2010 do 31.12.2010 zmianie uległy następujące pozycje:

- przychody ze sprzedaży produktów: -221.172 tys. zł
- koszt wytworzenia sprzedanych produktów: -203.305 tys. zł
- zysk brutto na sprzedaży: -17.867 tys. zł
- zysk z działalności operacyjnej: -5.130 tys. zł
- przychody finansowe: -28 tys. zł
- koszty finansowe: -3.281 tys. zł
- zysk brutto: -1.877 tys. zł
- podatek dochodowy – część odroczonego: +185 tys. zł
- udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności: +1.425 tys. zł
- skonsolidowany zysk netto: -637 tys. zł
- zysk netto przypadający udziałom niekontrolującym: -1.425 tys. zł
- zysk netto przypadający akcjonariuszom spółki dominującej: +788 tys. zł

17.6 Połączenia jednostek gospodarczych przeprowadzonych pomiędzy dniem bilansowym a dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nie miały miejsce połączenia jednostek gospodarczych przeprowadzone pomiędzy dniem bilansowym a dniem zatwierdzenia do publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

17.7 Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nie uwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Do dnia zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, tj. do dnia 24.04.2012 roku nie wystąpiły znaczące zdarzenia.

18. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Pozostała sprzedaż	Przychody finansowe
Od 01.01.2011 do 31.12.2011			
Od jednostek stowarzyszonych	402	-	-
Od pozostałych jednostek powiązanych	145	135	1124
Od 01.01.2010 do 31.12.2010			
Od jednostek stowarzyszonych	62	-	123
Od pozostałych jednostek powiązanych	5 739	26	227

	Zakupy dóbr i usług	Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	Koszty finansowe
Od 01.01.2011 do 31.12.2011			
Od pozostałych jednostek powiązanych	2767	351	-
Od 01.01.2010 do 31.12.2010			
Od jednostek stowarzyszonych	691	-	18
Od pozostałych jednostek powiązanych	2 212	-	8

	31.12.2011	31.12.2010
Należności od jednostek stowarzyszonych	20 936	-
Należności od pozostałych jednostek powiązanych	754	6 930
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek powiązanych	87	39

	31.12.2011	31.12.2010
Odpisy aktualizujące należności od jednostek powiązanych		
Stan na początek okresu	-	-
Utworzenie odpisu	6 647	-
Stan na koniec okresu	6 647	-

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z zasadami obowiązującymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości, oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej KOPEX S.A.

Roczne sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej KOPEX S.A., w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa.

Podmiot ten oraz biegły rewident dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

Podpisy Członków Zarządu i osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

<i>Data</i>	<i>Imię i Nazwisko</i>	<i>Stanowisko/Funkcja</i>	<i>Podpis</i>
	Krzysztof Jędrzejewski	Prezes Zarządu	
	Joanna Parzych	Wiceprezes Zarządu	
	Józef Wolski	Wiceprezes Zarządu	
	Artur Kucharski	Członek Zarządu	
	Andrzej Meder	Członek Zarządu	
	Joanna Węgrzyn	Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych	